

॥ ಅಥ ಅಗ್ನೌಕರಣಶ್ರಾದ್ಧಪ್ರಯೋಗಃ ॥

ಸಂಗ್ರಾಹಕಃ

ಪರಮೇಶ್ವರ ಪುಟ್ಟನ್ಮನೆ

೫ಪ.ಪು೩

॥ ಅಥ ಅಗ್ನೌಕರಣಶ್ರಾದ್ಧಪ್ರಯೋಗಃ ॥

ಅಥ ಕರ್ತಾ ಶ್ರಾದ್ಧದಿನೇ ಸ್ನಾನಾದಿನಿತ್ಯಕರ್ಮ ಕೃತ್ವಾ, ಪ್ರಾತರೌಪಾಸನಂ ಹುತ್ವಾ, [1] ಶ್ರಾದ್ಧ-ಯೋಗ್ಯಪಾತ್ರೇಷು ನಿರ್ದುಷ್ಟೈಃ ಸ್ವಜನೈಃ ಸಹ - ಅನೇಕವ್ಯಂಜನಭಕ್ಷ್ಯೋಪೇತಮನ್ನಾದಿಕಂ ಕುರ್ಯಾತ್ । ಕೃತಸಾಯಮಾಶಾನ್ಯೋನಿಗೋತ್ರ [2] ಶ್ರುತಶೀಲವೃತ್ತಸಂಪನ್ನಾನ್ನಿಮಂತ್ರಿತ-ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನಾಹೂಯ ಪಾದ್ಯಾಚಮನೀಯಾರ್ಥಮುದಕಂ ದತ್ವಾ, ಆಚಾಂತಾನಾಸನೇಷೂ-ಪವೇಶ್ಯ, ತೈರನುಜ್ಞಾತೋ ದ್ವಿರಾಚಮ್ಯ, ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ, ದೇಶಕಾಲೌ [3] ಸಂಕೀರ್ತ್ಯ, ಅಸ್ಮತ್ **ಮಾತುಃ (ಪಿತುಃ) ಪ್ರತಿಸಾಂವತ್ಸರಿಕಶ್ರಾದ್ಧಂ ಕರ್ತುಂ ಶರೀರಶುದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ ಸ್ನಾನಪವನ-ಮಂತ್ರಾಚಮನಮಂತ್ರಪ್ರೋಕ್ಷಣಶಾರೀರಮಂತ್ರಜಪಕಲಶಾರಾಧನಾನಿ ಕರಿಷ್ಯೇ ॥** ಇತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ, ಮಂತ್ರಪ್ರೋಕ್ಷಣಾಂತಂ ಕೃತ್ವಾ,

ಅಥ ಶಾರೀರಷಟ್ಕಸ್ಯ ಆತ್ಮಾ ಋಷಿಃ । ಪ್ರಕೃತಿಪುರುಷಂ ಛಂದಃ । ಮಹಾವಿಷ್ಣುಃ [ಸತ್ಯಾತ್ಮಾ] ದೇವತಾ । ಮಮ ಅಂತರ್ಬಹಿಃ ಶರೀರಶುದ್ಧ್ಯರ್ಥೇ ಜಪೇ ವಿನಿಯೋಗಃ ।

ಶರೀರಮಂತಃಕರಣೋಪಘಾತಂ ವಾಚಶ್ಚವಿಷ್ಣುರ್ಭಗವಾನಶೇಷಮ್ ।
ಶಮಂ ನಯತ್ವಸ್ತು ಮಮೇಹ ಶರ್ಮ ಪಾಪಾದನಂತೇ ಹೃದಿ ಸಂನ್ನಿವಿಷ್ಟೇ ॥ ೦೧ ॥
ಅಂತಃಶುದ್ಧಿಂ ಬಹಿಃಶುದ್ಧಿಂ ಶುದ್ಧೋ ಧರ್ಮಮಯೋಽಚ್ಯುತಃ ।
ಸ ಕರೋತು ಮಮೈತಸ್ಮಿಂಚ್ಛುಚಿರೇವಾಸ್ಮಿ ಸರ್ವದಾ ॥ ೦೨ ॥
ಬಾಹ್ಯೋಪಘಾತಾದನಘೋ ಬೋದ್ಧಾ ಚ ಭಗವಾನಜಃ ।
ಶಮಂ ನಯತ್ವನಂತಾತ್ಮಾ ವಿಷ್ಣುಶ್ಚೇತಸಿ ಸಂಸ್ಥಿತಃ ॥ ೦೩ ॥
ಶಾರೀರಂ ಮೇ ಹೃಷೀಕೇಶ ಪುಂಡರೀಕಾಕ್ಷ ಮಾನಸಮ್ ।
ಪಾಪಂ ಪ್ರಶಮಯಾದ್ಯ ತ್ವಂ ವಾಕ್ಕೃತಂ ಮಮ ಮಾಧವ ॥ ೦೪ ॥
ಯದ್ಯಪ್ಯುಪಹತಃ ಪಾಪೈರ್ಯದಿ ವಾತ್ಯಂತದುಷ್ಕೃತೈಃ ।

---

[1] ನಿತ್ಯೌಪಾಸನವಿಚ್ಛಿತ್ತೌ ಸದ್ಯಃ ಸಂಧಾಯ ಔಪಾಸನಂ ಹುತ್ವಾ,

[2] ನೈಕಗೋತ್ರೇ ಹವಿರ್ದದ್ಯಾದ್ಯಥಾ ಕನ್ಯಾ ತಥಾ ಹವಿಃ । ಅಭಾವೇಪ್ಯನ್ಯಗೋತ್ರಾಣಾಮೇಕಗೋತ್ರಾಂಸ್ತು ಭೋಜಯೇತ್ ॥ ಷಡ್ಭ್ಯಸ್ತು ಪರತೋ ಭೋಜ್ಯಾಶ್ಶ್ರಾದ್ಧೇ ಸ್ಯುರ್ಗೋತ್ರಜಾ ಅಪಿ ॥
ಪೂರ್ವೇದ್ಯುಃ ಶ್ರಾದ್ಧಕರ್ತಾರಂ ತದ್ಭೋಕ್ತಾರಂ ಪರೇಽಹನಿ । ಶವಾನುಗಾಮಿನಂ ಚೈವ ವರ್ಜಯೇಚ್ಛ್ರಾದ್ಧಕರ್ಮಣಿ ॥

[3] ಆಮಶ್ರಾದ್ಧಂ ತು ಪೂರ್ವಾಹ್ಣೇ ಏಕೋದ್ದಿಷ್ಟಂ ತು ಮಧ್ಯತಃ । ಪಾರ್ವಣಂ ಚಾಪರಾಹ್ಣೇ ತು ಪ್ರಾತರ್ವೃದ್ಧಿ-ನಿಮಿತ್ತಕಮ್ ॥ ಇತಿ ಮರೀಚಿನಾ ಕಾಲವ್ಯವಸ್ಥಾ ಕೃತಾ,

ತಥಾಪಿ ವಿಷ್ಣುಸ್ಮರಣಾದ್ದ್ವಿಪಾಪಾತ್ಮಾ ಶುಚಿರಸ್ಮ್ಯಹಮ್ ॥ ೦೫ ॥

ಅಪವಿತ್ರಃ ಪವಿತ್ರೋ ವಾ ಸರ್ವಾವಸ್ಥಾಂ ಗತೋಽಪಿ ವಾ ।

ಯಃ ಸ್ಮರೇತ್ಪುಂಡರೀಕಾಕ್ಷಂ ಸ ಬಾಹ್ಯಾಭ್ಯಂತರಃ ಶುಚಿಃ ॥ ಶುದ್ಧೋಽಹಮಸ್ಮಿ ।

ಪೂತೋಽಹಮಸ್ಮಿ । ಶುದ್ಧೋ ಭವ । ಪೂತೋ ಭವ ॥ ಇತಿ ॥

ಕಲಶಸ್ಯ ಮುಖೇ ವಿಷ್ಣುಃ ಕಂಠೇ ರುದ್ರಃ ಸಮಾಶ್ರಿತಃ ।

ಮೂಲೇ ತತ್ರ ಸ್ಥಿತೋ ಬ್ರಹ್ಮಾ ಮಧ್ಯೇ ಮಾತೃಗಣಾಃ ಸ್ಮೃತಾಃ ॥

ಕುಕ್ಷೌ ತು ಸಾಗರಾಃ ಸರ್ವೇಸಪ್ತದ್ವೀಪಾ ವಸುಂಧರಾ ।

ಋಗ್ವೇದೋಽಥ ಯಜುರ್ವೇದಃ ಸಾಮವೇದೋ ಹ್ಯಥರ್ವಣಃ ॥

ಅಂಗೈಶ್ಚ ಸಹಿತಾಃ ಸರ್ವೇ ಕಲಶಂ ತು ಸಮಾಶ್ರಿತಾಃ ।

ಅತ್ರ ಗಾಯತ್ರೀ ಸಾವಿತ್ರೀ ಶಾಂತಿಃ ಪುಷ್ಟಿಕರೀ ತಥಾ ॥

ಆಯಾಂತು ಮಾತೃ(ಪಿತೃ) ಕಾರ್ಯಾರ್ಥಂ ದುರಿತಕ್ಷಯಕಾರಕಾಃ ॥

ಸರ್ವೇ ಸಮುದ್ರಾಃ ಸರಿತಸ್ತೀರ್ಥಾನಿ ಜಲದಾ ನದಾಃ ।

ಗಂಗೇ ಚ ಯಮುನೇ ಚೈವ ಗೋದಾವರಿ ಸರಸ್ವತಿ ।

ನರ್ಮದೇ ಸಿಂಧೋ ಕಾವೇರಿ ಜಲೇಽಸ್ಮಿನ್ ಸನ್ನಿಧಿಂ ಕುರು ॥ ಇತಿ ತೀರ್ಥಾನ್ಯಾವಾಹ್ಯ, ಓಂ ದೇವಸ್ಯ ತ್ವಾ ಸವಿತುಃ ಪ್ರಸವೇಽಶ್ವಿನೋರ್ಬಾಹುಭ್ಯಾಂ ಪೂಷ್ಣೋ ಹಸ್ತಾಭ್ಯಾಮ್ । ಇತಿ ಚತುರ್ದಶ [4] ದರ್ಭಕೃತಂ ಕೂರ್ಚಂ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪ್ಯ, ಓಂ ಹಿರಣ್ಯಗರ್ಭಃ ಸಮವರ್ತತಾಗ್ರೇ ಭೂತಸ್ಯ ಜಾತಃ ಪತಿರೇಕ ಆಸೀತ್ । ಸದಾಧಾರ ಪೃಥಿವೀಂ ದ್ಯಾಮುತೇ ಮಾಂ ಕಸ್ಮೈ ದೇವಾಯ ಹವಿಷಾ ವಿಧೇಮ ॥ ಇತಿ ಹಿರಣ್ಯನ್ನಿಧಾಯ । ಓಂ ಯವೋಽಸಿ ಧಾನ್ಯರಾಜೋಽಸಿ ವಾರುಣೋ ಮಧುಮಿಶ್ರಿತಃ । ನಿರ್ಣೋದಃ ಸರ್ವಪಾಪಾನಾಂ ಪವಿತ್ರಮೃಷಿಭಿಃ ಸ್ಮೃತಮ್ ॥ ಇತಿ ಯವಾನ್ವಿಕೀರ್ಯ, ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ ಓಂ ತಿಲೋಽಸಿ ಸೋಮದೈವತ್ಯೋ ಗೋಸವೋ ದೇವನಿರ್ಮಿತಃ । ಪ್ರತ್ನವದ್ಭಿಃ

---

[4] ಮಾಸಿಕೇ ಸಪ್ತದರ್ಭಂ ಸ್ಯಾದಬ್ದಶ್ರಾದ್ಧೇ ಚತುರ್ದಶ । ಮಹಾಲಯ್ಯೈಕವಿಂಶತ್ಯಾ ದ್ವಾತ್ರಿಂಶತ್ಪ್ರೇತ ಕರ್ಮಣಿ ॥ ನಿತ್ಯಶ್ರಾದ್ಧೇ ತ್ರಿದರ್ಭಾಶ್ಚ ಮಾಸಿ ಷೋಡಶ ಏವ ಚ । ಸಂವತ್ಸರೇ ಚತುಷ್ಷಷ್ಟಿಃ ಕಾಮ್ಯಕೇ ಶತಕಂ ಸ್ಮೃತಮ್ ॥ ಇತಿ ಗೋಭಿಲಃ ॥ ಪ್ರಥಮಾಬ್ದೇ ಪಂಚದರ್ಭೈಃ ಪ್ರತ್ಯಬ್ದೇ ಸಪ್ತಭಿಸ್ತಥಾ । ತೀರ್ಥೇ ಮಹಾಲಯೇ ಚೈವ ನವದರ್ಭೈಸ್ತು ಕೂರ್ಚತಃ ॥ ಇತ್ಯಪಿ ಸ್ಮರ್ಯತೇ ।

ಪ್ರತ್ನಸ್ವಧ ಏಹಿ ಮಾತೃಪಿತಾಮಹೀಪ್ರಪಿತಾಮಹೀಃ (ಪಿತೃಪಿತಾಮಹ ಪ್ರಪಿತಾಮಹಾನ್) ಇಮಾಃ ಲೋಕಾಃ (ಇಮಾಂ ಲ್ಲೋಕಾನ್) ಪ್ರೀಣಯಾಹಿನಃ ಸ್ವಧಾ ನಮಃ ॥

ಇತಿ ತಿಲಾನ್ವಿಕೀರ್ಯ, [5] **ಉಪವೀತೀ ಸಕುಶತಿಲಹಿರಣ್ಯಂ ಗೃಹೀತ್ವಾ,**

“ಸಮಗ್ರಸಂಪತ್ಸಮವಾಪ್ತಿಹೇತವಃ ಸಮುತ್ಥಿತಾಪತ್ಕುಲಧೂಮಕೇತವಃ ।

ಅಪಾರಸಂಸಾರಸಮುದ್ರಸೇತವಃ ಪುನಂತು ಮಾಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಪಾದಪಾಂಸವಃ ॥ ೦೧ ॥

ಆಪದ್ಘನಧ್ವಾಂತಸಹಸ್ರಭಾನವಃ ಸಮೀಹಿತಾರ್ಥಾರ್ಪಣಕಾಮಧೇನವಃ ।

ಸಮಸ್ತತೀರ್ಥಾಂಬುಪವಿತ್ರಮೂರ್ತಯೋ ರಕ್ಷಂತು ಮಾಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಪಾದಪಾಂಸವಃ” ॥ ೦೨ ॥ ಓಂ ಯಾವತೀರ್ವೈ ದೇವತಾಸ್ತಾಸ್ಸರ್ವಾ ವೇದವಿದಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇ ವಸಂತಿ ತಸ್ಮಾದ್ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇಭ್ಯೋ ವೇದವಿದ್ಭ್ಯೋ ದ್ದಿವೇ ದಿವೇ ನಮಸ್ಕುರ್ಯಾನ್ನಾಶ್ಲೀಲಂ ಕೀರ್ತಯೇದೇತಾ ಏವ ದೇವತಾಃ ಪ್ರೀಣಾತಿ ॥ ಓಂ ನಮೋ ಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯದೇವಾಯ ಗೋಬ್ರಾಹ್ಮಣಹಿತಾಯ ಚ ।

ಜಗದ್ಧಿತಾಯ ಕೃಷ್ಣಾಯ ಗೋವಿಂದಾಯ ನಮೋ ನಮಃ ॥ ಇತಿ ಕನಿಷ್ಠಪೂರ್ವಕಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ-ಪ್ರದಕ್ಷಿಣತ್ರಯಂ ಕೃತ್ವಾ, **ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ** ಅಸ್ಮತ್ ಮಾತುಃ (ಪಿತುಃ) ಪ್ರತಿಸಾಂವತ್ಸರಿಕಶ್ರಾದ್ಧೇ ಮಯಾ ಯಥಾಶಕ್ತಿ ವಿನಿಹಿತಂ ಬ್ರಹ್ಮದಂಡಂ ಸ್ವೀಕೃತ್ಯ, ಮಾತುಃ (ಪಿತುಃ) ಪ್ರತಿಸಾಂವತ್ಸರಿಕ-ಶ್ರಾದ್ಧಂ ಕರ್ತುಂ ಮಮಾಧಿಕಾರಸಂಪದಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು । ಅಧಿಕಾರಸಂಪದಸ್ತು ॥ ಕಾಲೋಽಯಂ ಮುಖ್ಯಕಾಲೋಽಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು । ಮುಖ್ಯಕಾಲೋಽಸ್ತು ॥ **ಉಪವೀತೀ** [6] ಪುನರ್ದ್ವಿರಾಚಮ್ಯ, ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ, ಸುಮುಖಶ್ಚೇತ್ಯಾದಿ ದೇಶಕಾಲೌ ಸಂಕೀರ್ತ್ಯ, **ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ ಅಸ್ಮತ್ ಮಾತುಃ (ಪಿತುಃ) ಪ್ರತಿಸಾಂವತ್ಸರಿಕಶ್ರಾದ್ಧೇ ಅಸ್ಮತ್ ಮಾತೃಪಿತಾಮಹೀಪ್ರಪಿತಾಮಹೀನಾಂ (ಪಿತೃಪಿತಾಮಹ-ಪ್ರಪಿತಾಮಹಾನಾಂ) ....ದಾಯೀನಾಂ**[7] **(...ಶರ್ಮಣಾಂ) ...ಗೋತ್ರಾಣಾಂ ವಸುರುದ್ರಾದಿತ್ಯ-ರೂಪಾಣಾಂ ಅಕ್ಷಯ್ಯ ತೃಪ್ತ್ಯರ್ಥಂ ಉಪವೀತೀ ಪುರೂರವಾರ್ದ್ರವ ಸಂಜ್ಞಕಾನಾಂ ವಿಶ್ವೇಷಾಂ ದೇವಾನಾಂ ಸವಿಷ್ಣೂನಾಂ ಚ ಅಕ್ಷಯ್ಯಾಭಿ-**

---

[5] ದೇವಾರ್ಚನೇ ತಾಮ್ರಕಲಶಂ ಪಿತ್ರರ್ಚನೇ ರಾಜತಂ ಚೇತಿ ವಿಭಿನ್ನಕಲಶಯೋರ್ಯವತಿಲನಿಕ್ಷೇಪೋ ವಿಹಿತಃ ಪಾತ್ರೈಕ್ಯೇ ಪರಿತಸ್ತಿಲಾನ್ವಿಕಿರಂತಿ ।

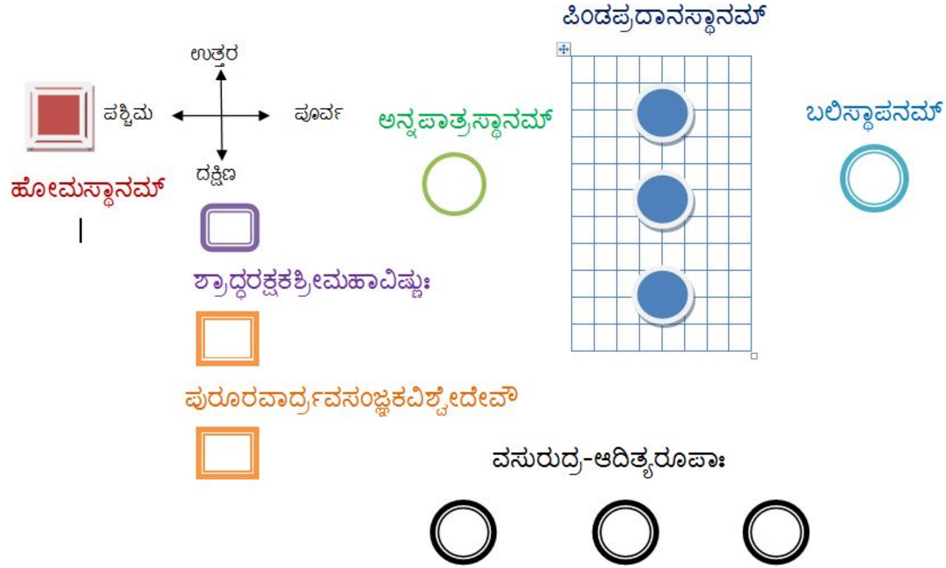
[6] ಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ । ಗಂಧಾದಿ ಸಕಲಾರಾಧನೈಃ ಸ್ವರ್ಚಿತಮಸ್ತು ॥ ಇತಿ ಕೇಚನ,

[7] ಅಸ್ಮದ್ದೇಶೀಯಾಃ ಪಂಡಿತಾಸ್ತು ದಾಯೀನಾಮಿತಿ ವದಂತೀತ್ಯುಕ್ತಂ ಬ್ರಹ್ಮಕರ್ಮಸಮುಚ್ಚಯೇ,

॥ ಅಥ ಅಗ್ನೌಕರಣಶ್ರಾದ್ಧಪ್ರಯೋಗಃ ॥

ವೃದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ **ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ** **ಅಸ್ಮತ್ ಮಾತೃ (ಪಿತೃ) ಮೃತೇಽಹನಿ ಸದೈವಂ ಮಾತುಃ (ಪಿತುಃ) ಪ್ರತಿಸಾಂವತ್ಸರಿಕಶ್ರಾದ್ಧಂ ಪಾರ್ವಣ** [8] **ವಿಧಾನೇನ ಅನ್ನಾದಿದ್ರವ್ಯೇಣ – ಅಗ್ನೌಕರಣಬ್ರಾಹ್ಮಣ-ಭೋಜನಪಿಂಡಬಲಿಪ್ರದಾನೇನ ಚ ಅಹಂ** **ಉಪವೀತೀ** **ಅದ್ಯ ಕರಿಷ್ಯೇ ॥** ಇತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ, ಔಪಾಸನಾಗ್ನಿಂ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪ್ಯ, ಯದಿ ಕರ್ತಾ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರೀ ವಿಧುರೋ ವಾ ಲೌಕಿಕಾಗ್ನಾವೇವ ಕುರ್ಯಾತ್ ।

ಅಥ ಕರ್ತಾ ಸ್ಥೂಲಸಮಿತ್ರಯಮಾದಾಯ ಅನ್ವಾದಧ್ಯಾತ್ । **ಅಸ್ಮತ್ ಮಾತುಃ (ಪಿತುಃ) ಪ್ರತಿಸಾಂವತ್ಸರಿಕಶ್ರಾದ್ಧೇ ಅಗ್ನೌಕರಣಹೋಮಂ ಕರಿಷ್ಯೇ ।** ಅಗ್ನೌಕರಣಹೋಮಃ ಕರ್ಮ, (ಆಪೂರ್ವಿಕಂ) ಆಘಾರವತ್ತಂತ್ರಂ, ಹವ್ಯವಾಹೋ ನಾಮಾಗ್ನಿಃ ಪುರೂರವಾರ್ದ್ರವಸಂಜ್ಞಕ-

ವಿಶ್ವೇದೇವಾ ದೇವತಾಃ । **ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ** ಕವ್ಯವಾಹೋ ನಾಮಾಗ್ನಿಃ ಮಾತೃಪಿತಾಮಹೀ-ಪ್ರಪಿತಾಮಹ್ಯೋ ದೇವತಾಃ (ಪಿತೃಪಿತಾಮಹಪ್ರಪಿತಾಮಹಾ ದೇವತಾಃ) **ಉಪವೀತೀ** ಚರ್ವಾಜ್ಯೇ ಹವಿಷೀ ॥ ಅಗ್ನಿಃ ಸ್ವಿಷ್ಟಕೃತ್-ಆಜ್ಯಸ್ಯ ಮಾಂತ್ರವರ್ಣಿಕ್ಯೋ ದೇವತಾ ಏತಾ ಅಂಗದೇವತಾ-ಸ್ತಾಸ್ಸರ್ವಾ ಅತ್ರ ಸನ್ನಿಹಿತಾಸ್ಸಂತು । ಏವಂ ಸಾಂಗೇನ ಕರ್ಮಣಾ ಸದ್ಯೋ ಯಕ್ಷ್ಯೇ ॥

[8] ಏಕಮುದ್ದಿಶ್ಯ ಯಚ್ಛ್ರಾದ್ಧಂ ಏಕೋದ್ದಿಷ್ಟಮುದೀರಿತಮ್ । ತ್ರೀನುದ್ದಿಶ್ಯ ತು ತಚ್ಛ್ರಾದ್ಧಂ ಪಾರ್ವಣಂ ಮುನಯೋ ವಿದುಃ ॥

ಐ॥ ಅಥ ಅಗ್ನೌಕರಣಶ್ರಾದ್ಧಪ್ರಯೋಗಃ ॥ಆ

ತದಂಗಮನ್ವಾಧಾನಂ ಕರಿಷ್ಯೇ ॥ ತಿಸ್ರಃ ಸಮಿಧ ಆಧಾಯ, ಜುಷ್ಟೋದಮೂನೇತ್ಯುಪಸ್ಥಾಯ, ಪರಿಸಮೂಹ್ಯ, ಪರ್ಯುಕ್ಷ್ಯ, ಪರಿಸ್ತೀರ್ಯ, ಪಾತ್ರಾಣಿ ಸಾದಯತಿ । ಯಥಾ -

"ಆಜ್ಯಸ್ಥಾಲೀಂ ಸ್ರುವಂ ಚೈವ ಚರುಸ್ಥಾಲೀಂ ಸಮೇಕ್ಷಣೇ ।

ದರ್ವೀಂ ಚ ಪ್ರೋಕ್ಷಣೀಂ ಚೈವ ಚತಸ್ರಃ ಸಮಿಧಸ್ತಥಾ ॥

ಅಂಜನಾಭ್ಯಂಜನೇ ಚೈವ ದಶಾಸೂತ್ರಂ ಕುಶಾಂ ಸ್ತಥಾ ॥

ಏತಾನ್ಯಗ್ನೇಃ ಉತ್ತರತೋ ದರ್ಭೇಷು ನ್ಯಂಚ್ಯೈಕೈಕಶಃ ಸಾದಯಿತ್ವಾ, ದೈವೇ ದ್ವಾಭ್ಯಾಂ ಪಿತ್ರೇ ತ್ರಿಭಿರಿತಿ ಪ್ರಾದೇಶಮಾತ್ರಂ ಪವಿತ್ರಂ ಕೃತ್ವಾ, ಪ್ರೋಕ್ಷಣೀಪಾತ್ರಮುತ್ತಾನಂ ಕೃತ್ವಾ, ದಕ್ಷಿಣಾಗ್ರಂ ಪವಿತ್ರಂ ನಿಧಾಯ, ಅಪ ಆನೀಯ, ಸಕೃದುತ್ಪೂಯ, ಅದ್ಭಿಃ ಸಕೃತ್ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ, ಪಾತ್ರಾಣ್ಯುತ್ತಾನಾನಿ ಕೃತ್ವಾ, ಸಕೃತ್ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ, ಅಗ್ನೇಃ ಪಶ್ಚಾಚ್ಚರುಸ್ಥಾಲೀಂ ನಿಧಾಯ, ಓಂ ದೇ॒ವಸ್ಯ॑ ತ್ವಾ ಸವಿ॒ತುಃ ಪ್ರ॑ಸ॒ವೇಽಶ್ವಿನೋ॑ರ್ಬಾ॒ಹುಭ್ಯಾಂ॑ ಪೂ॒ಷ್ಣೋ ಹಸ್ತಾ॑ಭ್ಯಾಮ್ । ಪುರೂರವಾರ್ದ್ರವಸಂಜ್ಞಕೇಭ್ಯೋ ವಿಶ್ವೇಭ್ಯೋ ದೇವೇಭ್ಯೋ ಜುಷ್ಟಂ ನಿರ್ವಪಾಮಿ । ಇತಿ ಚರುಂ ದ್ವಿರ್ನಿರೂಪ್ಯ, ಓಂ ದೇ॒ವಸ್ಯ॑ ತ್ವಾ ಸವಿ॒ತುಃ ಪ್ರ॑ಸ॒ವೇಽಶ್ವಿನೋ॑ ಬಾ॒ಹುಭ್ಯಾಂ॑ ಪೂ॒ಷ್ಣೋ ಹಸ್ತಾ॑ಭ್ಯಾಮ್ । ಪುರೂರವಾರ್ದ್ರವ-ಸಂಜ್ಞಕೇಭ್ಯೋ ವಿಶ್ವೇಭ್ಯೋ ದೇವೇಭ್ಯೋ ವೋ ಜುಷ್ಟಂ ಪ್ರೋಕ್ಷಾಮಿ । ಇತಿ ದ್ವಿಃಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ, ಉತ್ತರತ ಆಸಾದ್ಯ, ಪಿತೃಚರುಸ್ಥಾಲ್ಯಾಂ ದಕ್ಷಿಣಾಗ್ರಂ ಪವಿತ್ರಂ ನಿಧಾಯ, **ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ** ಓಂ ದೇ॒ವಸ್ಯ॑ ತ್ವಾ ಸವಿ॒ತುಃ ಪ್ರ॑ಸ॒ವೇಽಶ್ವಿನೋ॑ರ್ಬಾ॒ಹುಭ್ಯಾಂ॑ ಪೂ॒ಷ್ಣೋ ಹಸ್ತಾ॑ಭ್ಯಾಮ್ । ಮಾತೃಭ್ಯೋ, ಪಿತಾಮಹೀಭ್ಯೋ, ಪ್ರಪಿತಾಮಹೀಭ್ಯೋ; (ಪಿತೃಭ್ಯೋ, ಪಿತಾಮಹೇಭ್ಯೋ, ಪ್ರಪಿತಾಮಹೇಭ್ಯೋ) ಜುಷ್ಟಂ ನಿರ್ವಪಾಮಿ । ಇತಿ ಸಕೃನ್ನಿರೂಪ್ಯ, ಓಂ ದೇ॒ವಸ್ಯ॑ ತ್ವಾ ಸವಿ॒ತುಃ ಪ್ರ॑ಸ॒ವೇಽಶ್ವಿನೋ॑-ರ್ಬಾ॒ಹುಭ್ಯಾಂ॑ ಪೂ॒ಷ್ಣೋ ಹಸ್ತಾ॑ಭ್ಯಾಮ್ । ಮಾತೃಭ್ಯೋ, ಪಿತಾಮಹೀಭ್ಯೋ, ಪ್ರಪಿತಾಮಹೀಭ್ಯೋ; (ಪಿತೃಭ್ಯೋ, ಪಿತಾಮಹೇಭ್ಯೋ, ಪ್ರಪಿತಾಮಹೇಭ್ಯೋ) ವೋ ಜುಷ್ಟಂ ಪ್ರೋಕ್ಷಾಮಿ । ಇತಿ ಸಕೃತ್ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ, ಉತ್ತರತ ಆಸಾದ್ಯ, **ಉಪವೀತೀ** ಆಜ್ಯಸಂಸ್ಕಾರಾದಿಪ್ರತಿಷ್ಠಿತಾಭಿಘಾರಣಾಂತಂ ಕೃತ್ವಾ, ಸದ್ಯಃ ಕಾಲೇ ಕ್ಷಣಂ ದಾಸ್ಯಾಮಿ । ಕ್ಷಣಸ್ಯಾಭಿಮುಖಾಃ ಸಂತು । ಇತಿ ಪೂರ್ವಸ್ಥಾಪಿತದರ್ಭೇಷು ತಿಲಾನ್ವಿಕೀರ್ಯ,

ಓಂ ಶ॒ತಮಾ॑ನಂ ಭವತಿ ಶ॒ತಾಯುಃ॒ ಪುರು॑ಷಃ ಶ॒ತೇಂದ್ರಿ॑ಯ॒ ಆಯು॑ಷ್ಯೇ॒ವೇಂದ್ರಿ॒ಯೇ ಪ್ರ॒ತಿತಿಷ್ಠತಿ ॥

೫॥ ಅಥ ಅಗ್ನೌಕರಣಶ್ರಾದ್ಧಪ್ರಯೋಗಃ ॥೩

ಇತ್ಯುಕ್ತ್ವೇ, ದರ್ಭೈಃ [9] ಸಹ ಕಟಿಂ ಬಧ್ವಾ,

ಓಂ ಭೂರ್ಭುವಸ್ಸುವಃ ಸಂಕಲ್ಪಸಿದ್ಧಿರಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು । ಅಸ್ತು ಸಂಕಲ್ಪಸಿದ್ಧಿಃ ॥

ಕುಶದ್ವಯಂ ಗೃಹೀತ್ವಾ, ಅಸ್ಮತ್ ಮಾತುಃ (ಪಿತುಃ) ಪ್ರತಿಸಾಂವತ್ಸರಿಕಶ್ರಾದ್ಧೇ ಪುರೂರವಾ-ದ್ರ್ವಸಂಜ್ಞಕಾನಾಂ ವಿಶ್ವೇಷಾಂ ದೇವಾನಾಂ ಸ್ಥಾನೇ ಆಹವನೀಯಾರ್ಥೇ ಕ್ಷಣಃ ಭವದ್ಭಿಃ ಪ್ರಸಾದಃ ಕರ್ತವ್ಯಃ । ಇತಿ ಕುಶೌ ದತ್ವಾ, ಅಸ್ತು ಕರ್ತವ್ಯಃ । ವಿಶ್ವೇದೇವಾಃ ಸನ್ನಿಹಿತಾಃ ಸಂತು । ಇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ, **ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ** ಸತಿಲಾನ್ದ್ವಿಗುಣಿತದರ್ಭಾನ್ಗೃಹೀತ್ವಾ, ಅಸ್ಮತ್ ಮಾತುಃ (ಪಿತುಃ) ಪ್ರತಿಸಾಂವತ್ಸರಿಕಶ್ರಾದ್ಧೇ ಮಾತೃಪಿತಾಮಹೀಪ್ರಪಿತಾಮಹೀನಾಂ (ಪಿತೃಪಿತಾಮಹ-ಪ್ರಪಿತಾಮಹಾನಾಂ) ...ದಾಯೀನಾಂ (ಶರ್ಮಣಾಂ) ...ಗೋತ್ರಾಣಾಂ ವಸುರುದ್ರಾದಿತ್ಯ-ರೂಪಾಣಾಂ ಸ್ಥಾನೇ ಆಹವನೀಯಾರ್ಥೇ ಕ್ಷಣಃ ಭವದ್ಭಿಃ ಪ್ರಸಾದಃ ಕರ್ತವ್ಯಃ । ಇತಿ ಕುಶಾನ್ ದತ್ವಾ, ಅಸ್ತು ಕರ್ತವ್ಯಃ । ವಸುರುದ್ರಾದಿತ್ಯರೂಪಾಃ ಸನ್ನಿಹಿತಾಃ ಸಂತು । **ಉಪವೀತೀ** ಶ್ರಾದ್ಧ-ರಕ್ಷಕಶ್ರೀಮಹಾವಿಷ್ಣುಸ್ಥಾನೇ ಆಹವನೀಯಾರ್ಥೇ ಕ್ಷಣಃ ಭವದ್ಭಿಃ ಪ್ರಸಾದಃ ಕರ್ತವ್ಯಃ । ಇತಿ ಕುಶೌ ದತ್ವಾ, ಅಸ್ತು ಕರ್ತವ್ಯಃ । ವಿಷ್ಣುಃ ಸನ್ನಿಹಿತೋಽಸ್ತು । ಇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ,

ಅಕ್ರೋಧನೈಃ ಶೌಚಪರೈಃ ಸತತಂಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಭಿಃ [ಬ್ರಹ್ಮವಾದಿಭಿಃ] ।

ಭವಿತವ್ಯಂ ಭವದ್ಭಿಶ್ಚ ಮಯಾ ಚ ಶ್ರಾದ್ಧಕಾರಿಣಾ [ಶ್ರಾದ್ಧಕರ್ಮಣಿ] ॥ ಇತಿ ಪ್ರಾರ್ಥಯೇತ್ ॥

ಏತದ್ದೇಶಕಾಲಕ್ಷೇತ್ರಪಾತ್ರಹವಿರ್ಗೃಹಸ್ಥಾನಾದಿಷು ಯೋಗ್ಯತಾ ಫಲಸಿದ್ಧಿರಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು । ಯೋಗ್ಯತಾ ಫಲಸಿದ್ಧಿರಸ್ತು ।

ವಿಶ್ವೇದೇವಾ ದ್ವಿಭಾಗಾಶ್ಚ ತ್ರಿಭಾಗಾಃ ಪಿತರಸ್ತಥಾ ।
ಸಭಾಯಾಂ ಸನ್ನಿಧಿರ್ಭೂತ್ವಾ, ಮಯಾ ಚರಿತಕರ್ಮ ಚ ॥
ಸ್ವೀಕೃತ್ಯ ಸೌಮ್ಯಮೂರ್ತ್ಯಾ ಚ ದೇಶಂ ಕಾಲಂ ತಥೈವ ಚ ।
ಕ್ಷೇತ್ರಂ ಪಾತ್ರಂ ಹವಿಶ್ಚೈವ ಶುದ್ಧಯಿತ್ವಾ ತತಃ ಪರಮ್ ॥
ಭವದ್ಭಿರ್ವೇದಘೋಷೈಶ್ಚ ಕಲ್ಪನೀಯಂ ಸ್ವಮಾರ್ಗತಃ ।
ಪಾದಪ್ರಕ್ಷಾಳನಾರ್ಥಾಯ ಆಗಚ್ಛಧ್ವಮಿಹೈವ ಚ ॥

---

[9] ನೀವೀವಾಸೋ ದಶಾಂತೇನ ಸ್ವರಕ್ಷಾರ್ಥಂ ಪ್ರಬಂಧಯೇತ್ । ದಕ್ಷಿಣೇ ಕಟಿದೇಶೇ ತು ತಿಲೈಸ್ಸಹ ಕುಶತ್ರಯಮ್ ॥ ಪಿತೄಣಾಂ ದಕ್ಷಿಣೇ ಪಾರ್ಶ್ವೇ ವಿಪರೀತಾ ತು ದೈವಿಕೇ ॥ ಇತಿ ನಿರ್ಣಯಸಿಂಧೌ,

ವಿಶ್ವೇದೇವಾಃ ಸ್ವಾಗತಮ್ । ಸುಸ್ವಾಗತಮ್ । **ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ** ವಸುರುದ್ರಾದಿತ್ಯರೂಪಾಃ ಸ್ವಧಾ ನಮಃ ಸ್ವಾಗತಮ್ । ಸುಸ್ವಾಗತಮ್ । **ಉಪವೀತೀ** ಶ್ರಾದ್ಧರಕ್ಷಕಶ್ರೀಮಹಾವಿಷ್ಣೋ! ಸ್ವಾಗತಮ್ । ಸುಸ್ವಾಗತಮ್ । ಓಂ ಆ ಬ್ರಹ್ಮ॑ನ್ಬ್ರಾಹ್ಮ॒ಣೋ ಬ್ರ॑ಹ್ಮವರ್ಚ॒ಸೀ ಜಾ॑ಯತಾ॒ಮಾಸ್ಮಿನ್ರಾ॒ಷ್ಟ್ರೇ ರಾ॑ಜ॒ನ್ಯ ಇಷವ್ಯಃ॑ ಶೂರೋ॑ ಮಹಾರ॒ಥೋ ಜಾ॑ಯತಾಂ॒ ದೋಗ್ಧ್ರೀ॑ ಧೇ॒ನುರ್ವೋಢಾ॑ನ॒ಡ್ವಾನಾ॒ಶುಸ್ಸಪ್ತಿಃ ಪುರಂ॑ಧ್ರಿ॒ರ್ಯೋಷಾ॑ ಜಿ॒ಷ್ಣೂ ರ॑ಥೇ॒ಷ್ಠಾಃ ಸ॒ಭೇಯೋ॒ ಯುವಾ॒ಸ್ಯ ಯಜ॑ಮಾನಸ್ಯ ವೀ॒ರೋ ಜಾ॑ಯತಾನ್ನಿಕಾ॒ಮೇ ನಿ॑ಕಾಮೇ ನಃ ಪ॒ರ್ಜನ್ಯೋ॑ ವರ್ಷತು ಫ॒ಲಿನ್ಯೋ॑ ನ॒ ಓಷ॑ಧಯಃ ಪಚ್ಯಂತಾಂ ಯೋಗಕ್ಷೇ॒ಮೋ ನಃ॑ ಕಲ್ಪತಾಮ್ ॥ ತತೋ ಗೃಹಾದ್ಬಹಿಃ ಪಾದ್ಯಾರ್ಥಂ ಗರ್ತದ್ವಯಂ ಖಾತ್ವಾ, ತತ್ರ ದಕ್ಷಿಣೇ ವೃತ್ತಂ, ಉತ್ತರೇ ಚತುರಶ್ರಮಿತಿ ಮಂಡಲೇ ರಚಯೇತ್ ।

ಅಥ ಕರ್ತಾ ಪ್ರಾಙ್ಮುಖೋಪವಿಶ್ಯ, ಅಸ್ಮತ್ ಮಾತುಃ (ಪಿತುಃ) ಪ್ರತಿಸಾಂವತ್ಸರಿಕಶ್ರಾದ್ಧೇ ಪುರೂರವಾರ್ದ್ರವಸಂಜ್ಞಕಾಃ ವಿಶ್ವೇದೇವಾಃ ಸವಿಷ್ಣವಃ ಪಾದ್ಯಸ್ಥಾನಂ ಕಲ್ಪಯಾಮಿ । ಪಾದ್ಯಸ್ಥಾನೇ ಇಮೇ ದರ್ಭಾಃ (ಪೂರ್ವಾಗ್ರಾಃ) ದರ್ಭಾಣಾಮುಪರಿ ಅಕ್ಷತೋದಕಮ್ । ಇತಿ ಚತುರಶ್ರಮಂಡಲೇ ದತ್ವಾ, **ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ** ಅಸ್ಮತ್ ಮಾತುಃ (ಪಿತುಃ) ಪ್ರತಿಸಾಂವತ್ಸರಿಕಶ್ರಾದ್ಧೇ ಮಾತೃಪಿತಾಮಹೀ-ಪ್ರಪಿತಾಮಹ್ಯಃ (ಪಿತೃಪಿತಾಮಹಪ್ರಪಿತಾಮಹಾಃ) ಪಾದ್ಯಸ್ಥಾನಂ ಕಲ್ಪಯಾಮಿ । ಪಾದ್ಯಸ್ಥಾನೇ ಇಮೇ ದರ್ಭಾಃ (ದಕ್ಷಿಣಾಗ್ರಾಃ) ದರ್ಭಾಣಾಮುಪರಿ ತಿಲೋದಕಮ್ । **ಉಪವೀತೀ** ಇಮಾನಿ ಜಲಗಂಧಪತ್ರಪುಷ್ಪಾಕ್ಷತಾನಿ ಚತುರಶ್ರವೃತ್ತಮಂಡಲಯೋರ್ನಿಕ್ಷಿಪೇತ್ । ವಿಶ್ವೇದೇವಾನ್ಮಂಡಲ-ಪಶ್ಚಿಮೇ ಪ್ರಾಙ್ಮುಖಾನುಪವೇಶ್ಯ, ಅಸ್ಮತ್ ಮಾತುಃ (ಪಿತುಃ) ಪ್ರತಿ ಸಾಂವತ್ಸರಿಕಶ್ರಾದ್ಧೇ ಪುರೂರವಾರ್ದ್ರವಸಂಜ್ಞಕಾಃ ವಿಶ್ವೇದೇವಾಃ ಸ್ವಾಗತಮ್ । ಸುಸ್ವಾಗತಮಿತ್ಯುಕ್ತೇ ಗಂಧಪುಷ್ಪಾಕ್ಷತ-ಜಲಂ ಗೃಹೀತ್ವಾ, ಓಂ ಶನ್ನೋ॑ ದೇ॒ವೀರ॒ಭಿಷ್ಟ॑ಯ॒ ಆಪೋ॑ ಭವಂತು ಪೀ॒ತಯೇ॑ । ಶಂ ಯೋರ॒ಭಿಸ್ರ॑ವಂತು ನಃ ॥ ಪುರೂರವಾರ್ದ್ರವಸಂಜ್ಞಕಾಃ ವಿಶ್ವೇದೇವಾಃ ಇದಂ ವಃ ಪಾದ್ಯಮ್ । ಅಸ್ತು ಪಾದ್ಯಮಿತಿ ಪಾದಯೋರ್ನಿನೀಯ, **ವಿಪ್ರದಕ್ಷಿಣಭಾಗಸ್ಥಿತಪತ್ನೀ ಜಲಂ ದದ್ಯಾತ್ ।** ಪವಿತ್ರಂ ವಿನಾ ಓಂ ಚರಣಂ ಪ॒ವಿತ್ರಂ॒ ವಿತ॑ತಂ ಪುರಾ॒ಣಂ ಯೇನ ಪೂ॒ತಸ್ತ॒ರತಿ ದುಷ್ಕೃ॒ತಾನಿ॑ । ತೇನ॑ ಪ॒ವಿತ್ರೇ॑ಣ ಶು॒ದ್ಧೇನ॑ ಪೂ॒ತಾ ಅತಿ॑ಪಾ॒ಪ್ಮಾನ॒ಮರಾ॑ತಿಂ ತರೇಮ । ಲೋ॒ಕಸ್ಯ॒ ದ್ವಾರ॑ಮರ್ಚಿ॒ಮತ್ಪ॒ವಿತ್ರಂ॑ ಜ್ಯೋತಿ॑ಷ್ಮ॒ದ್ಭ್ರಾಜ॑ಮಾನಂ॒ ಮಹ॑ಸ್ವತ್ । ಅ॒ಮೃತ॑ಸ್ಯ ಧಾರಾ॑ ಬಹು॒ಧಾ ದೋಹ॑ಮಾನಂ॒ ಚರಣನ್ನೋ॑ ಲೋ॒ಕೇ ಸುಧಿ॑ತಾಂ ದಧಾತು ॥ ಇತಿ ದ್ವಾಭ್ಯಾಂ,

॥ ಅಥ ಅಗ್ನೌಕರಣಶ್ರಾದ್ಧಪ್ರಯೋಗಃ ॥

ನಮಃ ಶಿವಾಯೈ ಗಂಗಾಯೈ ಶಿವದಾಯೈ ನಮೋ ನಮಃ ।

ನಮಸ್ತೇ ಪಾಪಹಾರಿಣ್ಯೈ ಭಾಗೀರಥ್ಯೈ ನಮೋ ನಮಃ ॥

ಪ್ರಥಿವ್ಯಾಂ ಯಾನಿ ತೀರ್ಥಾನಿ ತಾನಿ ತೀರ್ಥಾನಿ ಸಾಗರೇ ।

ಸಾಗರೇ ಸರ್ವತೀರ್ಥಾನಿ ಪದೇ ವಿಪ್ರಸ್ಯ ದಕ್ಷಿಣೇ ॥

ಯದಿಚ್ಛಸಿ ಮಹಾರಾಜ ಸರ್ವತೀರ್ಥಾವಗಾಹನಮ್ ।

ವಿಪ್ರಪಾದವಿನಿರ್ಮುಕ್ತಂ ತೋಯಂ ಶಿರಸಿ ಧಾರಯ ॥ ಇತಿ ದಕ್ಷಿಣಪಾದಪೂರ್ವಕಂ ಗುಲ್ಫಾದಧಃ ಪಾದೌ ಪ್ರಕ್ಷಾಲಯೇತ್ । ಪವಿತ್ರಂ ಧೃತ್ವಾ, **ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ** ಅಸ್ಮತ್ ಮಾತುಃ (ಪಿತುಃ) ಪ್ರತಿ ಸಾಂವತ್ಸರಿಕಶ್ರಾದ್ಧೇ ಮಾತೃಪಿತಾಮಹೀಪ್ರಪಿತಾಮಹ್ಯಃ (ಪಿತೃಪಿತಾಮಹಪ್ರಪಿತಾಮಹಾಃ) ...ದಾಯ್ಯಃ (ಶರ್ಮಾಣಃ) ...ಗೋತ್ರಾಃ ವಸುರುದ್ರಾದಿತ್ಯರೂಪಾಃ ಸ್ವಧಾ ನಮಃ ಸ್ವಾಗತಮ್ । ಸುಸ್ವಾಗತಮಿತಿ ಪ್ರತಿವಚನಮ್ । ಹಸ್ತೇ ತಿಲಗಂಧದೂರ್ವಾಂಕುರಾನ್ ಗೃಹೀತ್ವಾ, ಓಂ ಶನ್ನೋ॑ ದೇ॒ವೀರ॒ಭಿಷ್ಟ॑ಯ॒ ಆಪೋ॑ ಭವಂತು ಪೀ॒ತಯೇ॑ । ಶಂ ಯೋರ॒ಭಿಸ್ರ॑ವಂತು ನಃ ॥ ಅಸ್ಮತ್ ಮಾತುಃ (ಪಿತುಃ) ಪ್ರತಿಸಾಂವತ್ಸರಿಕ ಶ್ರಾದ್ಧೇ ವಸುರುದ್ರಾದಿತ್ಯರೂಪಾಃ ಇದಂ ವಃ ಪಾದ್ಯಮ್ । ಅಸ್ತು ಪಾದ್ಯಮ್ । ಪವಿತ್ರಂ ವಿನಾ ಪೂರ್ವವತ್ ಪಾದೌ ಪ್ರಕ್ಷಾಲ್ಯ, ಪವಿತ್ರಂ ಧೃತ್ವಾ, **ಉಪವೀತೀ** ಪುನಃ ವಿಶ್ವೇದೇವಮಂಡಲೇ ಶ್ರಾದ್ಧರಕ್ಷಕಮಹಾವಿಷ್ಣೋ! ಸ್ವಾಗತಮ್ । ಸುಸ್ವಾಗತಮ್ । ಹಸ್ತೇ ಗಂಧಪುಷ್ಪಾಕ್ಷತಾನ್ ಗೃಹೀತ್ವಾ, ಓಂ ಶನ್ನೋ॑ ದೇ॒ವೀರ॒ಭಿಷ್ಟ॑ಯ॒ ಆಪೋ॑ ಭವಂತು ಪೀ॒ತಯೇ॑ । ಶಂ ಯೋರ॒ಭಿಸ್ರ॑ವಂತು ನಃ ॥ ಶ್ರಾದ್ಧರಕ್ಷಕಶ್ರೀಮಹಾವಿಷ್ಣವಃ ಇದಂ ವಃ ಪಾದ್ಯಮ್ । ಅಸ್ತು ಪಾದ್ಯಮ್ । ಪವಿತ್ರಂ ವಿನಾ ಓಂ ಇ॒ದಂ ವಿಷ್ಣು॒ರ್ವಿಚ॑ಕ್ರಮೇ ತ್ರೇ॒ಧಾ ನಿ ದ॑ಧೇ ಪ॒ದಮ್ । ಸಮೂ॑ಢಮಸ್ಯ ಪಾಂ॒ಸುರೇ ॥ ಓಂ ಚರ॑ಣಂ ಪ॒ವಿತ್ರಂ॒ ವಿತ॑ತಂ ಪುರಾ॒ಣಂ ಯೇನ॑ ಪೂ॒ತಸ್ತ॒ರತಿ ದುಷ್ಕೃ॒ತಾನಿ॑ । ತೇನ॑ ಪ॒ವಿತ್ರೇ॑ಣ ಶು॒ದ್ಧೇನ॑ ಪೂ॒ತಾ ಅತಿ॑ಪಾ॒ಪ್ಮಾ॒ನ॒ಮರಾ॑ತಿಂ ತರೇಮ । ಲೋ॒ಕಸ್ಯ॒ ದ್ವಾರ॑ಮರ್ಚಿ॒ಮತ್ಪ॒ವಿತ್ರಂ॑ ಜ್ಯೋತಿ॑ಷ್ಮ॒ದ್ಭ್ರಾಜ॑ಮಾನಂ॒ ಮಹ॑ಸ್ವತ್ । ಅ॒ಮೃತ॑ಸ್ಯ॒ ಧಾರಾ॑ ಬಹು॒ಧಾ ದೋಹ॑ಮಾನಂ॒ ಚರ॑ಣನ್ನೋ ಲೋ॒ಕೇ ಸುಧಿ॑ತಾಂ ದಧಾತು ॥ ಇತಿ ವಿಷ್ಣುಪಾದೌ ಪ್ರಕ್ಷಾಲ್ಯ, ಪವಿತ್ರಂ ಧೃತ್ವಾ, ಪಾದ್ಯಶೇಷಾಣಿ ಗಂಧಪತ್ರಪುಷ್ಪಾಕ್ಷತಾದೀನಿ ಗೃಹೀತ್ವಾ, ಪಾದ್ಯಸ್ಥಾನೇ ಓಂ ಭೂಸ್ತರ್ಪಯಾಮಿ । ಓಂ ಭುವಸ್ತರ್ಪಯಾಮಿ । ಓಂ॒ಸುವಸ್ತರ್ಪಯಾಮಿ । ಓಂ ಭೂರ್ಭುವ-

ಸ್ಸುವಸ್ತರ್ಪಯಾಮಿ । ಇತಿ ತರ್ಪಯಿತ್ವಾ, [10] ಪವಿತ್ರಂ ವಿಸೃಜ್ಯ, ಹಸ್ತಪಾದೌ ಪ್ರಕ್ಷಾಲ್ಯ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣೈಃ ಸಹ ಆಚಮ್ಯ, **ಗೃಹಮಾಛಂತು ಭವಂತಃ ।** ಆಗಮಿಷ್ಯಾಮಃ । ಅಗ್ರೇ ಕರ್ತಾ, ಪಶ್ಚಾದ್ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾ ಇತಿ ಕ್ರಮೇಣ ಗೃಹಂ ಪ್ರವಿಶೇತ್ ॥

ಅವಿಘ್ನವಿಘ್ನಂ ಗಜರೂಪಧಾರಿಣಂ ತ್ರಿಶೂಲಿನಂ ತ್ರಿಷು ಲೋಕೇಷು ಪೂಜಿತಮ್ ।

ಉಮಾತ್ಮಜಂ ಸರ್ವಗಣೇಶ್ವರಂ ಪ್ರಭುಂ ವಿನಾಯಕಂ ಶರಣಮಹಂ ಪ್ರಪದ್ಯೇ ॥

ವಂದೇ ವಿಘ್ನೇಶ್ವರಂ ದೇವಂ ಸರ್ವವಿಘ್ನಾಧಿದೈವತಮ್ ।

ಅಂತರಾಯ ನಿವೃತ್ಯರ್ಥಂ ತಂ ನಮಾಮಿ ಗಜಾನನಮ್ ॥

ವಿನಾಯಕನಮಸ್ತೇಽಸ್ತು ಸತತಂ ಮೊದಕಪ್ರಿಯ ।

ಅವಿಘ್ನಂ ಕುರು ಮೇ ದೇವ ಸರ್ವ ಕಾರ್ಯೇಷು ಸರ್ವದಾ ॥ ಇತಿ ಪ್ರಾರ್ಥ್ಯ,

ಶ್ರಾದ್ಧಪ್ರಾರಂಭಾದಾಸಮಾಪ್ತಿ ಪರ್ಯಂತಂ ಸರ್ವಂ ನಿರ್ವಿಘ್ನಮಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು । ಸರ್ವಂ ನಿರ್ವಿಘ್ನಮಸ್ತು ॥ ವಿಶ್ವೇದೇವಸ್ಥಾನೇ ದ್ವೌ ಪ್ರಾಙ್ಮುಖೌ ಪಿತ್ರ್ಯೇ ತ್ರಯ ಉದಙ್ಮುಖಾಃ ಸರ್ವೇ ಪ್ರಾಙ್ಮುಖಾ ವೋಪವಿಶಂತಿ ।

ಅಥ ಪವಿತ್ರಪಾಣಿರಾಚಮ್ಯ, **ಅಸ್ಮನ್ಮಾತುಃ (ಪಿತುಃ) ಪ್ರತಿಸಾಂವತ್ಸರಿಕಶ್ರಾದ್ಧಾಂಗಶ್ರೀಮಹಾ-ವಿಷ್ಣುಪೂಜಾಂ ಕರಿಷ್ಯೇ ।** ಇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ, [11] ವಿಷ್ಣೋ ಸ್ವಾಗತಮ್ । ವಿಷ್ಣೋ ಇದಂ ತೇ ಪಾದ್ಯಮ್ । ವಿಷ್ಣೋ ಇದಮಾಸನಮ್ । ವಿಷ್ಣುಮಾವಾಹಯಿಷ್ಯೇ । ಓಂ ತದ್ವಿಷ್ಣೋಃ ಪರಮಂ ಪದಂ ಸದಾ ಪಶ್ಯನ್ತಿ ಸೂರಯಃ । ದಿವೀವ ಚಕ್ಷುರಾತತಮ್ ॥ ತದ್ವಿಪ್ರಾಸೋ ವಿಪನ್ಯವೋ ಜಾಗೃವಾಂ ಸಸ್ಸಮಿನ್ಧತೇ । ವಿಷ್ಣೋರ್ಯತ್ಪರಮಂ ಪದಮ್ ॥ ವಿಷ್ಣುಮಾವಾಹಯಾಮಿ । ವಿಷ್ಣೋ ಕ್ಷಣಃ ಕ್ರಿಯತಾಂ । ನಮೋಽಸ್ತ್ವನಂತಾಯ ಸಹಸ್ರಮೂರ್ತಯೇ ಸಹಸ್ರಪಾದಾಕ್ಷಿಶಿರೋರು ಬಾಹವೇ । ಸಹಸ್ರನಾಮ್ನೇ ಪುರುಷಾಯ ಶಾಶ್ವತೇ ಸಹಸ್ರಕೋಟಿಯುಗಧಾರಿಣೇ ನಮಃ ॥ ವಿಷ್ಣೋ ಇದಮರ್ಚನಮ್ । ವಿಷ್ಣೋ ಇದಂ ತೇ ಅರ್ಘ್ಯಮ್ । ವಿಷ್ಣೋ ಇದಮಾಚಮನಮ್ । ವಿಷ್ಣೋ ಇದಂ

---

[10] ಓಂ ಭಾಸ್ಕರಮೂರ್ತಯೇ ನಮಃ । ಅರ್ಘ್ಯಂ (ಪಾದ್ಯಂ) ಸಮರ್ಪಯಾಮೀತಿ ಕೇಚಿತ್ । ವಿಭಿನ್ನಕೂರ್ಚಕಲಶಪಕ್ಷೇ ಉಪವೀತಿನಾಕ್ಷತೋದಕೇನ ವೈಶ್ವದೇವಿಕಪಾದ್ಯಸ್ಥಾನೇ, ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತಿನಾ ಚೈವಂ ತಿಲೋದಕೇನ ಪಿತ್ರ್ಯಪಾದ್ಯಸ್ಥಾನೇಽಪಿ ತರ್ಪಣಂ ವಿಹಿತಮ್ ॥

[11] ಅಕ್ಷಯ್ಯಾಸನಯೋಃ ಷಷ್ಠೀ ದ್ವಿತೀಯಾವಾಹನೇ ತಥಾ । ಅನ್ನದಾನೇ ಚತುರ್ಥೀ ಚ ಶೇಷಾಃ ಸಂಬುದ್ಧಯಃ ಸ್ಮೃತಾಃ ॥ ಇತಿ ವಿಭಕ್ತಿಸಾಮಾನ್ಯವಿಚಾರಃ ॥

ತೇ ಸ್ನಾನಮ್ । ವಿಷ್ಣೋ ಇದಂ ತೇ ವಸ್ತ್ರಮ್ । ವಿಷ್ಣೋ ಇಮೇ ತೇ ಗಂಧಾಃ । ವಿಷ್ಣೋ ಇಮೇ ತೇ ಅಕ್ಷತಾಃ । ವಿಷ್ಣೋ ಇಮಾನಿ ತೇ ಪುಷ್ಪಾಣಿ । ಓಂ ಕೇಶವಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಮಾಧವಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಗೋವಿಂದಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ವಿಷ್ಣವೇ ನಮಃ । ಓಂ ಮಧುಸೂದನಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ತ್ರಿವಿಕ್ರಮಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ವಾಮನಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಶ್ರೀಧರಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಹೃಷೀಕೇಶಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಪದ್ಮನಾಭಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ದಾಮೋದರಾಯ ನಮಃ । ಸಾಲಿಗ್ರಾಮಶ್ರೀಮಹಾವಿಷ್ಣವೇ ನಮಃ ಗಂಧಾದಿಸಕಲಾರಾಧನೈಃ ಸ್ವರ್ಚಿತಮಸ್ತು । ಓಂ ಧೂರಸಿ ಧೂರ್ವ ಧೂರ್ವಂತಂ ಧೂರ್ವ ತಂ ಯೋಽಸ್ಮಾನ್ । ಧೂರ್ವತಿ ತಂ ಧೂರ್ವಯಂ ವಯಂ ಧೂರ್ವಾಮಃ ॥ ವಿಷ್ಣೋ ಅಯಂ ತೇ ಧೂಪಃ । ಓಂ ಉದ್ದೀಪ್ಯಸ್ವ ಜಾತವೇದೋಽಪಘ್ನನ್ನಿರ್ಋತಿಂ ಮಮ । ಪಶೂꣳಶ್ಚ ಮಹ್ಯಮಾವಹ ಜೀವನಂ ಚ ದಿಶೋ ದಶ ॥ ವಿಷ್ಣೋ ಇಯಂ ತೇ ಜ್ಯೋತಿಃ । [12] ವಿಷ್ಣೋ ಇದಂ ತೇ ಪುನರರ್ಘ್ಯಮ್ । ಶ್ರೀಪಾದಪದ್ಮಾಭ್ಯಾಂ ನಮಃ । ಆಧಿವ್ಯಾಧಿಹರಂ ನೃಣಾಂ ಮೃತ್ಯುದಾರಿದ್ರ್ಯನಾಶನಮ್ ।
ಶ್ರೀಪುಷ್ಟಿಕೀರ್ತಿದಂ ವಂದೇ ವಿಷ್ಣುಶ್ರೀಪಾದಪಂಕಜಮ್ ॥ ಇತ್ಯಭ್ಯರ್ಚ್ಯ, ಸಾಲಿಗ್ರಾಮಶ್ರೀಮಹಾ-ವಿಷ್ಣವೇ ನಮಃ । ಇದಂ ತೇ ಅಷ್ಟಾರ್ಘ್ಯಂ ಸಂಪೂರ್ಣಮಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು । ಅಂಜನಾಭ್ಯಂಜನವಾಸಃ ಶುದ್ಧಜಲಸಮಸ್ತೋಪಚಾರಾಃ, ಓಂ ಆಪಃ । ಇತಿ ಕೂರ್ಚಜಲಂ ದತ್ವಾ । ಓಂ ಶತಮಾನಂ ಭವತಿ ಶತಾಯುಃ ಪುರುಷಃ ಶತೇಂದ್ರಿಯ ಆಯುಷ್ಯೇವೇಂದ್ರಿಯೇ ಪ್ರತಿತಿಷ್ಠತಿ ॥ ಅಸ್ಮತ್ ಮಾತುಃ (ಪಿತುಃ) ಪ್ರತಿಸಾಂವತ್ಸರಿಕಶ್ರಾದ್ಧೇ ವಿಷ್ಣುಮುದ್ದಿಶ್ಯ, ಆಸನಾದ್ಯರ್ಘ್ಯಾಂತಂ ಮಯಾ ಕೃತಮಾರಾಧನಂ ಯಥಾ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯಮಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು । ಯಥಾ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯಮಸ್ತು । **ಉಪಕ್ರಾಂತಂ ಶ್ರಾದ್ಧಾರ್ಚನಂ ಕರ್ಮ ಕರಿಷ್ಯೇ ॥ ಕುರುಷ್ವ ॥**
ಓಂ ಭೂರ್ಭುವಸ್ಸುವಃ ಸಂಕಲ್ಪಸಿದ್ಧಿರಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು । ಅಸ್ತು ಸಂಕಲ್ಪಸಿದ್ಧಿಃ ॥ [13] ಋಜುದರ್ಭದ್ವಯಂ ಗೃಹೀತ್ವಾ ಅಸ್ಮತ್ ಮಾತುಃ (ಪಿತುಃ) ಪ್ರತಿಸಾಂವತ್ಸರಿಕಶ್ರಾದ್ಧೇ ಪುರೂರ-

---

[12] ಸಾಲಿಗ್ರಾಮಶ್ರೀಮಹಾವಿಷ್ಣವೇ ನಮಃ । ನೈವೇದ್ಯಾರ್ಥೇ ಇದಂ ತುಲಸೀಪತ್ರಮಿತಿ ಕೇಚನ,

[13] ಸರ್ವತ್ರ ದೇವಾರ್ಚನಂ ದಕ್ಷಿಣಜಾನುಂ ನಿಪಾತ್ಯ, ವಾಮಮುದ್ಧೃತ್ಯ, ಉತ್ತರಾಭಿಮುಖ ಉಪವಿಶ್ಯ, ಕುರ್ಯಾತ್ । ಪಿತ್ರರ್ಚನಂ ತು ವಾಮಜಾನುಂ ಭೂಮೌ ನಿಧಾಯ, ದಕ್ಷಿಣಮುದ್ಧೃತ್ಯ, ಆಗ್ನೇಯಾಭಿಮುಖ ಉಪವಿಶ್ಯ, ಕುರ್ಯಾತ್ । ಅತ್ರೈವ ಚರಣಪ್ರಕ್ಷಾಲನಾಚಮನಪ್ರದಾನಾಸನೋಪವೇಶನಾನಿ ಪದಾರ್ಥಾನು ಸಮಯೇನ, ಆಸನಕ್ಷಣಾ-

ವಾದ್ರ್ವಸಂಜ್ಞಕಾನಾಂ ವಿಶ್ವೇಷಾಂ ದೇವಾನಾಮಿದಮಾಸನಮ್ । ಶ್ರಾದ್ಧರಕ್ಷಕಶ್ರೀಮಹಾ-ವಿಷ್ಣೋರಿದಮಾಸನಮ್ । ಇತಿ ವಿಪ್ರದಕ್ಷಿಣಭಾಗೇ ಪಿಠೋಪರಿ ನಿಕ್ಷಿಪ್ಯ, [14] ಅಸ್ತು ಸುಖಾಸನಮ್ । **ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ** ಸತಿಲದ್ವಿಗುಣಿತದರ್ಭಾನ್ ಗೃಹೀತ್ವಾ, ಅಸ್ಮತ್ ಮಾತುಃ (ಪಿತುಃ) ಪ್ರತಿ-ಸಾಂವತ್ಸರಿಕಶ್ರಾದ್ಧೇ ಮಾತೃಪಿತಾಮಹೀಪ್ರಪಿತಾಮಹೀನಾಂ (ಪಿತೃಪಿತಾಮಹ-ಪ್ರಪಿತಾಮಹಾನಾಂ) ...ದಾಯೀನಾಂ (...ಶರ್ಮಣಾಂ) ...ಗೋತ್ರಾಣಾಂ ವಸುರುದ್ರಾದಿತ್ಯ-ರೂಪಾಣಾಮಿದಮಾಸನಮ್ । ಅಸ್ತು ಸುಖಾಸನಮ್ । ಇತಿ ವಾಮಭಾಗೇ ನಿಕ್ಷಿಪ್ಯ, **ಉಪವೀತೀ** ಆಸ್ಯತಾಂ ಧರ್ಮೋಽಸಿ ವಿಶಿರಾಜಾ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತಃ । ಆಸನಾರ್ಥಮುದಕಮ್ । **ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ** **ಅಷ್ಟದಿಕ್ಷು ತಿಲಾನ್ವಿಕಿರತಿ ।** 'ಓಂ ನಿಹನ್ಮಿ ಸರ್ವಂ ಯದಮೇಧ್ಯವದ್ಭವೇದ್ಧತಾಶ್ಚ ಸರ್ವೇಽಸುರದಾನವಾಶ್ಚ ಯೇ । ಯೇ ರಾಕ್ಷಸಾ ಭೂತಪಿಶಾಚಗುಹ್ಯಕಾ ಹತಾ ಮಯಾ ಯಾತುಧಾನಾಶ್ಚ ಸರ್ವೇ' ॥ ಇತಿ ಭೂತಾದೀನುತ್ಸಾದ್ಯ, **ಉಪವೀತೀ**

"ದೇವತಾಭ್ಯಃ ಪಿತೃಭ್ಯಶ್ಚ ಮಹಾಯೋಗಿಭ್ಯ ಏವ ಚ ।

ನಮಃ ಸ್ವಧಾಯೈ ಸ್ವಾಹಾಯೈ ನಿತ್ಯಮೇವ ನಮೋ ನಮಃ ॥

ಶ್ರಾದ್ಧಭೂಮಿಂ ಗಯಾಂ ಧ್ಯಾತ್ವಾ, ಧ್ಯಾತ್ವಾ ದೇವಂ ಜನಾರ್ದನಮ್ ।

ವಸ್ವಾದೀಂಶ್ಚ ಪಿತೄನ್ ಧ್ಯಾತ್ವಾ, ತತಃ ಶ್ರಾದ್ಧಂ ಪ್ರವರ್ತತೇ ॥ ಪ್ರವರ್ತತಾಮ್ ॥

ಓಂ ಅಪವಿತ್ರಃ ಪವಿತ್ರೋ ವಾ ಸರ್ವಾವಸ್ಥಾಂ ಗತೋಽಪಿ ವಾ । ಯಃ ಸ್ಮರೇತ್ಪುಂಡರೀಕಾಕ್ಷಂ ಸ ಬಾಹ್ಯಾಭ್ಯಂತರಃ ಶುಚಿಃ ॥ ಇತಿ ಶಾಕಾದೀನ್ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ, ಶ್ರಾದ್ಧಾರ್ಥಂ ಮಯಾ ಸಂಪಾದಿತ-ಪದಾರ್ಥಾಃ ಶ್ರಾದ್ಧಹವಿರ್ಯೋಗ್ಯಾಃ ಭವಂತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು । ಶ್ರಾದ್ಧಹವಿರ್ಯೋಗ್ಯಾಃ ಭವಂತು ।

ಅಥ ವಿಶ್ವೇದೇವಸಮೀಪೇ ಉಪವಿಶ್ಯ, ಅರ್ಘ್ಯಾರ್ಥಂ ವಿವಿಕ್ತದೇಶೇ ಚತುರಶ್ರಮಂಡಲದ್ವಯಂ ಕೃತ್ವಾ, ಪ್ರಾಗಗ್ರದರ್ಭೋಪರಿ ಪಾತ್ರದ್ವಯಂ ನ್ಯಂಚಿ ನಿಧಾಯ, ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ, ಉತ್ತಾನಂ ಕೃತ್ವಾ,

---

ವಾಹನಾರ್ಘಗಂಧಪುಷ್ಪಧೂಪದೀಪಾಚ್ಛಾದನಾನಾಂ ಪದಾರ್ಥಾನಾಂ ಕೃತ್ಸ್ನಂ ಕಾಂಡಾನುಸಮಯೇನೇತಿ ಹೇಮಾದ್ರಾವನುಸಮಯನಿರ್ಣಯಃ ।

[14] ಆಸನೇಷ್ವಾಸನಂ ದದ್ಯಾನ್ನ ತು ಹಸ್ತೇ ಕದಾಚನ । ದೀಯತೇ ಯದಿ ಮೂಢಾತ್ಮಾ ನಿರಾಶಾಃ ಪಿತರೋ ಗತಾಃ ॥ ಇತಿ ಚಂದ್ರಿಕಾಯಾಮ್,

ಉದಗಗ್ರೇ ಪವಿತ್ರೇ ನಿಧಾಯ, ಓಂ ಶನ್ನೋ ದೇವೀರಭಿಷ್ಟಯ ಆಪೋ ಭವಂತು ಪೀತಯೇ । ಶಂ ಯೋರಭಿಸ್ರವಂತು ನಃ ॥ ಇತಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕಂ **ಜಲಂ** ಪೂರಯಿತ್ವಾ, ಓಂ ಯವೋಽಸಿ ಧಾನ್ಯರಾಜೋಽಸಿ ವಾರುಣೋ ಮಧುಮಿಶ್ರಿತಃ । ನಿರ್ಣೋದಃ ಸರ್ವಪಾಪಾನಾಂ ಪವಿತ್ರಮೃಷಿಭಿಃ ಸ್ಮೃತಮ್ ॥ ಇತಿ **ಯವಾನ್ವಿಕೀರ್ಯ,** ಓಂ ಶುಕ್ರಮಸಿ ಜ್ಯೋತಿರಸಿ ತೇಜೋಽಸಿ ದೇವೋ ವಸ್ಸವಿತೋ-ತ್ಪುನಾತ್ವಚ್ಛಿದ್ರೇಣ ಪವಿತ್ರೇಣ ವಸೋಸ್ಸೂರ್ಯಸ್ಯ ರಶ್ಮಿಭಿಃ ॥ **ಇತ್ಯಾಜ್ಯಂ**, ಓಂ ಹಿರಣ್ಯಗರ್ಭಃ ಸಮವರ್ತತಾಗ್ರೇ ಭೂತಸ್ಯ ಜಾತಃ ಪತಿರೇಕ ಆಸೀತ್ । ಸ ದಾಧಾರ ಪೃಥಿವೀಂ ದ್ಯಾಮುತೇ-ಮಾಂ ಕಸ್ಮೈ ದೇವಾಯ ಹವಿಷಾ ವಿಧೇಮ ॥ **ಇತಿ ಸುವರ್ಣಂ,** ಓಂ ಗಂಧದ್ವಾರಾಂ ದುರಾ-ಧರ್ಷಾಂ ನಿತ್ಯಪುಷ್ಟಾಂ ಕರೀಷಿಣೀಮ್ । ಈಶ್ವರೀꣳ ಸರ್ವಭೂತಾನಾಂ ತಾಮಿಹೋಪಹ್ವಯೇ ಶ್ರಿಯಮ್ ॥ **ಇತಿ ಗಂಧಂ,** ಓಂ ಕಾಂಡಾತ್ಕಾಂಡಾತ್ಪ್ರರೋಹಂತೀ ಪರುಷಃ ಪರುಷಃ ಪರಿ । ಏವಾನೋ ದೂರ್ವೇ ಪ್ರತನು ಸಹಸ್ರೇಣ ಶತೇನ ಚ ॥ **ಇತಿ ದೂರ್ವಾಃ,** ದರ್ಭೈರ್ದೂರ್ವಾಭಿಶ್ಚ ಪ್ರಚ್ಛಾದ್ಯ, ಅರ್ಘ್ಯಪಾತ್ರೇ ಸಂಪಂನ್ನೇ । ಸುಸಂಪನ್ನೇ ॥ ಪಾತ್ರೈಕಪಕ್ಷೇ ಅರ್ಘ್ಯಪಾತ್ರಂ ಸಂಪನ್ನಮ್ । ಸುಸಂಪನ್ನಮಿತಿ ॥ ಅಸ್ಮನ್ಮಾತುಃ (ಪಿತುಃ) ಪ್ರತಿಸಾಂವತ್ಸರಿಕಶ್ರಾದ್ಧೇ ಪುರೂರವಾರ್ದ್ರವಸಂಜ್ಞಕಾ ವಿಶ್ವೇದೇವಾಃ ಅರ್ಘ್ಯೇಷು ಮಯಾ ಕೃತಮಾರಾಧನಂ ಯಥಾ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯಮಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು । ಯಥಾ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯಮಸ್ತು । ಅಥ ಪುಷ್ಪಾಕ್ಷತಾನ್ ಗೃಹೀತ್ವಾ, ಪ್ರಹ್ವೋ ಭೂತ್ವಾ,

ಓಂ ಆಗಚ್ಛಂತು ಮಹಾಭಾಗಾ ವಿಶ್ವೇದೇವಾ ಮಹಾಬಲಾಃ ।

ಯೇ ಚಾತ್ರ ಯೋಜಿತಾಃ [15] ಶ್ರಾದ್ಧೇ ಸಾವಧಾನಾ ಭವಂತು ತೇ ॥ ಸಾವಧಾನಾಃ ಸ್ಮಃ ॥ ಓಂ ವಿಶ್ವೇದೇವಾಸ ಆಗತ ಶೃಣುತಾಮ ಇಮꣳಹವಮ್ । ಏದಂ ಬರ್ಹಿರ್ನಿಷೀದತ ॥ ವಿಶ್ವೇದೇವಾಃ [16]ಶೃಣುತೇಮꣳ ಹವಂ ಮೇ ಯೇ ಅಂತರಿಕ್ಷೇ ಯ ಉಪದ್ಯವಿಷ್ಠ । ಯೇ ಅಗ್ನಿಜಿಹ್ವಾ ಉತ ವಾ ಯಜತ್ರಾ ಆಸದ್ಯಾಸ್ಮಿನ್ ಬರ್ಹಿಷಿ ಮಾದಯಧ್ವಮ್ ॥ ಪುರೂರವಾರ್ದ್ರವಸಂಜ್ಞಕಾನ್ ವಿಶ್ವಾನ್

---

[15] ಯೇ ಹ್ಯತ್ರ ವಿಹಿತಾಃ ಶ್ರಾದ್ಧೇ ಇತ್ಯಪಿ ಪಾಠಾಂತರಮ್,

[16] ವಿಶ್ವಾಯಾಂ ದಕ್ಷಕನ್ಯಾಯಾಂ ಜಾತಾ ಧರ್ಮಾನ್ಮಹಾತ್ಮನಃ । ವಿಶ್ವೇದೇವಾ ಇತಿ ಖ್ಯಾತಾ ದೇವವರ್ಯಾ ಮಹಾಬಲಾಃ ॥ ಶಕ್ರೇಣ ಸಹ ಯೋದ್ಧೄಣಾಂ ವಿಜೇತಾರಸ್ತು ರಕ್ಷಸಾಮ್ । ಯನ್ನಾಮಸ್ಮರಣಾದೇವ ಪ್ರದ್ರವಂತ್ಯ-ಸುರಾಃ ಕ್ಷಣಾತ್ ॥ ಬಾಣಬಾಣಾಸನಧರಾ ದ್ವಿಭುಜಾಃ ಶ್ವೇತವಾಸಸಃ । ಕೇಯೂರಿಣಃ ಕುಂಡಲಿನಃ ಕಿರೀಟ-ಕಟಕಾನ್ವಿತಾಃ ॥ ಧೈರ್ಯಸೌಂದರ್ಯಸಂಯುಕ್ತಾ ದಿವ್ಯಸ್ರಗನುಲೇಪನಾಃ । ಇಂದ್ರಸ್ಯಾನುಚರಾಃ ಸರ್ವೇ ಗೋಪ್ತಾ-ರಸ್ತ್ರಿದಿವಸ್ಯ ತೇಃ ॥ ಇತಿ ವಿಶ್ವೇದೇವವಿವೇಚನಮ್ ಪ್ರಯೋಗಾಂತರೇ,

ದೇವಾನ್ ಭವತ್ಸು ಆವಾಹಯಿಷ್ಯೇ । ಇತಿ ಪುಷ್ಪಾಕ್ಷತಾನ್ ಪಾದಯೋಃ [17] ಕ್ಷಿಪೇತ್ । ಅಸ್ತು ಆವಾಹಯ । ಆವಾಹನಾರ್ಥಮುದಕಮ್ । ವಿಪ್ರಾಂಗುಷ್ಠಂ ಗೃಹೀತ್ವಾ, ವಿಶ್ವೇದೇವಾಃ ಕ್ಷಣಃ ಕ್ರಿಯಂತಾಮ್ । ಓಂ ತಥಾ । ಪ್ರಾಪ್ನೋತು ಭವಾನ್ । ಪ್ರಾಪ್ನವಾನಿ । ಜಲಮ್ । ಅಕ್ಷತಾನ್ ಗೃಹೀತ್ವಾ, 'ಓಂ ಯೇ ದೇವಾ ದಿವಿಭಾಗಾ ಯೇಽಂತರಿಕ್ಷಭಾಗಾ ಯೇ ಪೃಥಿವಿಭಾಗಾಃ । ತ ಇಮಂ ಯಜ್ಞಮವಂತು ತ ಇದಂ ಕ್ಷೇತ್ರಮಾವಿಶಂತು ತ ಇದಂ ಕ್ಷೇತ್ರಮನು ವಿ ವಿಶಂತು' ॥ ಇತಿ ದಕ್ಷಿಣಪಾದಜಾನ್ವಂಸಶಿರಸ್ಸು ಪೂಜಯಿತ್ವಾ, ಪುರೂರವಾದ್ರವಸಂಜ್ಞಕಾ ವಿಶ್ವೇದೇವಾ ಇದಮರ್ಚನಮ್ । ಅಸ್ತ್ವರ್ಚನಮ್ । ಜಲಮ್ । ಅರ್ಘ್ಯಪಾತ್ರಜಲಂ ಪಾತ್ರಾಂತರೇ ಗೃಹೀತ್ವಾ, 'ಓಂ ಯಾ ದಿವ್ಯಾ ಆಪಃ ಪಯಸಾ ಸಂಬಭೂವುರ್ಯಾ ಅಂತರಿಕ್ಷ ಉತಪಾರ್ಥಿವೀರ್ಯಾಃ । ಹಿರಣ್ಯವರ್ಣಾ ಯಜ್ಞಿಯಾಸ್ತಾನ ಆಪಃ ಶꣳಸ್ಯೋನಾ ಭವಂತು' ॥ ಪುರೂರವಾದ್ರವಸಂಜ್ಞಕಾ ವಿಶ್ವೇದೇವಾ ಇದಂ ವೋ ಅರ್ಘ್ಯಮ್ । ಇದಂ ವೋ ಅರ್ಘ್ಯಂ । ಅಸ್ತು ಅರ್ಘ್ಯಮ್ । ಜಲಮ್ । ಓಂ ಯುವಾಸುವಾಸಾಃ ಪರಿವೀತ ಆಗಾತ್ । ಸ ಉ ಶ್ರೇಯಾನ್ ಭವತಿ ಜಾಯಮಾನಃ । ತಂಧೀರಾಸಃ ಕವಯ ಉನ್ನಯಂತಿ । ಸ್ವಾಧಿಯೋ ಮನಸಾ ದೇವಯಂತಃ ॥ ಪುರೂರವಾದ್ರವಸಂಜ್ಞಕಾ ವಿಶ್ವೇದೇವಾಃ ಆಚ್ಛಾದನಾರ್ಥೇ ವಸ್ತ್ರ(ಕುಶ)ಮಾಚ್ಛಾದನಮ್ । ಸ್ವಾಚ್ಛಾದನಮ್ । ಜಲಮ್ । ಓಂ ಯಜ್ಞೋಪವೀತಂ ಪರಮಂ ಪವಿತ್ರಂ ಪ್ರಜಾಪತೇರ್ಯತ್ಸಹಜಂ ಪುರಸ್ತಾತ್ । ಆಯುಷ್ಯಮಗ್ರ್ಯಂ ಪ್ರತಿಮುಂಚ ಶುಭ್ರಂ ಯಜ್ಞೋಪವೀತಂ ಬಲಮಸ್ತು ತೇಜಃ ॥ ಪುರೂರವಾದ್ರವ-ಸಂಜ್ಞಕಾವಿಶ್ವೇದೇವಾಃ ಧಾರಣಾರ್ಥಮುಪವೀತಮ್ । ಸೂಪವೀತಮ್ । ಜಲಮ್ । ಓಂ ಹಿರಣ್ಯಗರ್ಭಃ ಸಮವರ್ತತಾಗ್ರೇ ಭೂತಸ್ಯ ಜಾತಃ ಪತಿರೇಕ ಆಸೀತ್ । ಸ ದಾಧಾರ ಪೃಥಿವೀಂ ದ್ಯಾಮುತೇಮಾಂ ಕಸ್ಮೈ ದೇವಾಯ ಹವಿಷಾ ವಿಧೇಮ ॥ ಪುರೂರವಾದ್ರವ-ಸಂಜ್ಞಕಾವಿಶ್ವೇದೇವಾಃ ಸರ್ವಾಭರಣಾರ್ಥೇ ಕಿಂಚಿದ್ಧಿರಣ್ಯಮ್ । ಸುಹಿರಣ್ಯಮ್ । ಜಲಮ್ । ಓಂ ಗಂಧದ್ವಾರಾಂ ದುರಾಧರ್ಷಾಂ ನಿತ್ಯಪುಷ್ಟಾಂ ಕರೀಷಿಣೀಮ್ । ಈಶ್ವರೀꣳ ಸರ್ವಭೂತಾನಾಂ ತಾಮಿಹೋಪಹ್ವಯೇ ಶ್ರಿಯಮ್ ॥ ಪುರೂರವಾದ್ರವಸಂಜ್ಞಕಾ ವಿಶ್ವೇದೇವಾ ಅಲಂಕಾರಾರ್ಥೇ

[17] ಪಾದಜಾನ್ವಂಸಶಿರೋಽಂತಂ ವಾ,

ॐ॥ ಅಥ ಅಗ್ನೌಕರಣಶ್ರಾದ್ಧಪ್ರಯೋಗಃ ॥ॐ

ಇಮೇ ವೋ ಗಂಧಾಃ । ಸುಗಂಧಾಃ [18] । ಜಲಮ್ । ಓಂ ಅರ್ಚ॑ತ ಪ್ರಾರ್ಚ॑ತ ಪ್ರಿಯ॑ಮೇಧಾಸೋ॒ ಅರ್ಚ॑ತ । ಅರ್ಚ॑ಂತು ಪುತ್ರ॒ಕಾ ಉ॒ತ ಪು॑ರ॒ನ್ನಧೃ॒ಷ್ಣ್ವ॑ರ್ಚತ ॥ ಪುರೂರವಾರ್ದ್ರವಸಂಜ್ಞಕಾ ವಿಶ್ವೇದೇವಾ ಗಂಧಸ್ಯೋಪರಿ ಅಲಂ-ಕರಣಾರ್ಥೇ ಇಮೇ ವೋಽಕ್ಷತಾಃ । ಸ್ವಕ್ಷತಾಃ । ಜಲಮ್ । ಓಂ ಆಯ॑ನೇತೇ ಪ॒ರಾಯ॑ಣೇ॒ ದೂರ್ವಾ॑ ರೋಹಂತು ಪು॒ಷ್ಪಿಣೀ॑ಃ । ಹ್ರ॒ದಾಶ್ಚ॑ ಪು॒ಂಡರೀ॑ಕಾಣಿ ಸಮು॒ದ್ರಸ್ಯ॑ ಗೃ॒ಹಾ ಇ॒ಮೇ ॥ ಪುರೂರವಾರ್ದ್ರವಸಂಜ್ಞಕಾವಿಶ್ವೇದೇವಾ ಇಮಾನಿ ವೋ ದೂರ್ವಾಂಕುರಭೃಂಗರಾಜಕುಶತುಲಸೀಶ್ವೇತಪತ್ರಪುಷ್ಪಾಣಾಂ ಮಧ್ಯೇ ಯಥಾಸಂಭವಪುಷ್ಪಾಣಿ ಮಾಲ್ಯಾನಿ । ಸುಪುಷ್ಪಾಣಿ ಮಾಲ್ಯಾನಿ । ಜಲಮ್ । ಓಂ ಧೂರ॑ಸಿ॒ ಧೂರ್ವ॒ ಧೂರ್ವ॑ಂ ತ॒ಂ ಧೂ॑ರ್ವ॒ ತಂ ಯೋ॑ಽಸ್ಮಾನ್ । ಧೂರ್ವ॑ತಿ॒ ತಂ ಧೂ॑ರ್ವ॒ಯಂ ವ॒ಯಂ ಧೂರ್ವಾ॑ಮಃ ॥ ಪುರೂರವಾರ್ದ್ರವಸಂಜ್ಞಕಾ ವಿಶ್ವೇದೇವಾ ಅಯಂ ವೋ ಧೂಪಃ । ಸುಧೂಪಃ । ಜಲಮ್ । ಓಂ ಉದ್ದೀ॑ಪ್ಯಸ್ವ ಜಾತವೇದೋಽಪ॒ಘ್ನನ್ನಿರ್ಋ॑ತಿ॒ಂ ಮಮ॑ । ಪ॒ಶೂಂಶ್ಚ ಮಹ್ಯ॒ಮಾವ॑ಹ॒ ಜೀವ॑ನಂ ಚ॒ ದಿಶೋ॑ ದಶ ॥ ಪುರೂರವಾರ್ದ್ರವಸಂಜ್ಞಕಾ ವಿಶ್ವೇದೇವಾ ಇಯಂ ವೋ ಜ್ಯೋತಿಃ । ಸುಜ್ಯೋತಿಃ । ಜಲಮ್ । 'ಓಂ ಯಾ ದಿ॒ವ್ಯಾ ಆಪಃ॒ ಪಯ॑ಸಾ ಸಂಬಭೂ॒ವುರ್ಯಾ ಅ॒ಂತರಿ॑ಕ್ಷ ಉ॒ತಪಾರ್ಥಿ॑ವೀ॒ರ್ಯಾಃ । ಹಿರ॑ಣ್ಯವರ್ಣಾ ಯ॒ಜ್ಞಿಯಾ॒ಸ್ತಾ॒ನ॒ ಆಪಃ॒ ಶಂ॒ಸ್ಯೋ॒ನಾ ಭ॑ವಂತು' ॥ ಪುರೂರವಾರ್ದ್ರವಸಂಜ್ಞಕಾ ವಿಶ್ವೇದೇವಾ ಇದಂ ವಃ ಪುನರರ್ಘ್ಯಮ್ । ಅಸ್ತು ಅರ್ಘ್ಯಮ್ । ಜಲಮ್ । ಶ್ರೀಪಾದಪದ್ಮಾಭ್ಯಾಂ ನಮಃ ।

ಆಧಿವ್ಯಾಧಿಹರಂ ನೃಣಾಂ ಮೃತ್ಯುದಾರಿದ್ರ್ಯನಾಶನಮ್ ।
ಶ್ರೀಪುಷ್ಟಿಕೀರ್ತಿದಂ ವಂದೇ ವಿಪ್ರಶ್ರೀಪಾದಪಂಕಜಮ್ ॥
ವಿಪ್ರೌಘದರ್ಶನಾತ್ಸದ್ಯಃ ಕ್ಷೀಯಂತೇ ಪಾಪರಾಶಯಃ ।

---

[18] ಆಸನೇ ಸ್ವಾಸನಂ ಬ್ರೂಯಾದಘ್ರ್ಯೇ ಸ್ವರ್ಘ್ಯಂ ದ್ವಿಜೋ ವದೇತ್ । ಸುಗಂಧಶ್ಚ ಸುಪುಷ್ಪಾಣಿ ಸುಮಾಲ್ಯಾನಿ ಸುಧೂಪಕಃ ॥
ಮಸ್ತಕೇ ಲಾಪನಕಾಲೇ ಏವ ಪವಿತ್ರನಿಷೇಧ ಇತಿ ಮತೇ ದಾನೇ ಪವಿತ್ರನಿಷೇಧೋ ನ । ದಾನಲಾಪನಯೋ-ರುಭಯೋರಪಿ ಪವಿತ್ರಪ್ರತಿಷೇಧಮತೇ ತು ತೇ ಪವಿತ್ರೇ ಪಾತ್ರಾಂತರೇ ನಿಧಾಯ ಗ್ರಂಥಿರಹಿತೇಽನ್ಯಪವಿತ್ರೇ ಧೃತ್ವಾ ಗಂಧದಾನಾದಿಕಂ ಕೃತ್ವಾ ಪವಿತ್ರೇ ತ್ಯಕ್ತ್ವಾ ಪೂರ್ವಧೃತೇ ಗ್ರಂಥಿಮತೀ ಪವಿತ್ರೇ ಧಾರಯೇತ್ । ಗಂಧ-ಲಾಪನಂ ತು ಯಥಾಕಥಂಚಿತ್ತಿರ್ಯಗ್ಲೇಪನಮಾತ್ರಂ ಗಂಧದಾನೋತ್ತರಂ ಪೂಜೋತ್ತರಂ ವಾ ಕಾರ್ಯಮ್ । ಇತಿ ।

ವಂದನಾನ್ಮಂಗಲಾವಾಪ್ತಿರರ್ಚನಾದಚ್ಯುತಂ ಪದಮ್ ॥ ಪುರೂರವಾದ್ರ್ವಸಂಜ್ಞಕಾ ವಿಶ್ವೇದೇವಾ ಪಾದಾದಿಕೇಶಾಂತಂ ಯದರ್ಚಿತಂ ತತ್ಸ್ವರ್ಚಿತಮಸ್ತು । ಜಲಮ್ ।

ಗಂಧಪುಷ್ಪಾಕ್ಷತಯವಕುಶಾಗ್ರಜಲಸರ್ಷಪಾಃ ।

ದೂರ್ವಾಶ್ಚೇತಿ ಕ್ರಮಾದ್ಯುಕ್ತಂ ಹ್ಯಷ್ಟಾರ್ಘ್ಯದ್ರವ್ಯಕಲ್ಪನಮ್ ॥ ಇತ್ಯೇತಾನಿ ಗೃಹೀತ್ವಾ, ಪ್ರತಿ-ಸಾಂವತ್ಸರಿಕಶ್ರಾದ್ಧೇ ಪುರೂರವಾದ್ರ್ವಸಂಜ್ಞಕಾ ವಿಶ್ವೇದೇವಾ ಇದಂ ವೋ ಅಷ್ಟಾರ್ಘ್ಯಂ ಸಂಪೂರ್ಣಮಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು । ಅಸ್ತ್ವಷ್ಟಾರ್ಘ್ಯಂ ಸಂಪೂರ್ಣಮ್ । ಓಮಾಪಃ । ಶಿವಾ ಆಪಃ ಸಂತು । ಪ್ರಸಾದಂ ಗೃಹ್ಣಾತಿ ಓಂ ಶ॒ತಮಾ॑ನಂ ಭವತಿ ಶ॒ತಾಯುಃ॒ ಪುರು॑ಷಃ ಶ॒ತೇಂದ್ರಿ॑ಯ॒ ಆಯು॑ಷ್ಯೇ॒ವೇಂದ್ರಿ॒ಯೈ ಪ್ರತಿ॑ತಿಷ್ಠತಿ ॥ ಇತಿ ॥ ಪ್ರತಿಸಾಂವತ್ಸರಿಕಶ್ರಾದ್ಧೇ ಪುರೂರವಾದ್ರ್ವ-ಸಂಜ್ಞಕಾ ವಿಶ್ವೇದೇವಾ ಆಸನಾದ್ಯರ್ಘ್ಯಾಂತಂ ಭವತ್ಸು ಮಯಾ ಕೃತಮಾರಾಧನಂ ಯಥಾ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯಮಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು । ಯಥಾ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯಮಸ್ತು ॥ ಯುಷ್ಮದನುಜ್ಞಯಾ ಅಸ್ಮನ್ಮಾತೃಣಾಂ (ಪಿತೃಣಾಂ) ಅರ್ಚನಂ ಕರಿಷ್ಯೇ ॥ ಕುರುಷ್ವ ॥ **ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ**

ಅಥ ಮಾತೃ (ಪಿತೃ) ವಾಮಭಾಗೇ ವಿವಿಕ್ತದೇಶೇ ವಾ ದಕ್ಷಿಣಾಗ್ರಾನ್ ದರ್ಭಾನಾಸ್ತೀರ್ಯ, ತೇಷು ತ್ರೀಣಿ [19] **ಸ್ವಧಾ ಪಾತ್ರಾಣಿ ನ್ಯಂಚಿ ನಿಧಾಯ,** ಪಿತ್ರ್ಯೇ ತು ದಕ್ಷಿಣಾಗ್ರಂ ತ್ರಿದರ್ಭಪವಿತ್ರಂ ನಿಧಾಯ, ತೂಷ್ಣೀಂ ಸಂಸ್ಕೃತಾಭಿರದ್ಭಿರುತ್ತಾನಾನಿ ಪಾತ್ರಾಣಿ ಕೃತ್ವಾ, ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ, ತಿರಃ ಪವಿತ್ರಂ **ಅಪ ಆನಯತಿ ।** ಓಂ ಆಮ॒ ಆಗ॑ಚ್ಛಂತು ಪಿ॒ತರೋ॑ ದೇವ॒ಯಾನಾ॑ನ್ಸ॒ಮುದ್ರಾನ್ ಸ॑ಲಿ॒ಲಾನ್ ಸು॑ಪ॒ರ್ಣಾನ್ [20] । ಅ॒ಸ್ಮಿನ್ ಯ॒ಜ್ಞೇ ಸ॒ರ್ವಕಾಮಾಂ॑ಲ್ಲಭಂತೇಽಕ್ಷೀ॑ಯಮಾಣಾ॒ ಉಪ॑ ದುಹ್ಯಂತಾಮಿ॒ಮಾಃ ಮಾತೃ-ಪಿತಾಮಹೀಪ್ರಪಿತಾಮಹೀಭ್ಯೋ॑ [21] (ಪಿತೃಪಿತಾಮಹಪ್ರಪಿತಾಮಹೇಭ್ಯೋ॑) ವೋ ಗೃಹ್ಣಾಮಿ ॥ ಇತಿ ॥ ಪವಿತ್ರಮುದ್ಧೃತ್ಯ, **ತಿಲಾನಾವಪತಿ ।** ಓಂ ತಿಲೋ॑ಽಸಿ॒ ಸೋಮ॑ ದೈವ॒ತ್ಯೋ॒ ಗೋ॒ಸ॒ವೋ ದೇ॑ವನಿ॒ರ್ಮಿತಃ॑ । ಪ್ರತ್ನವದ್ಭಿಃ ಪ್ರತ್ನಸ್ಸ್ವ॑ಧ ಏ॒ಹಿ ಮಾತೃಪಿ॑ತಾಮ॒ಹೀಪ್ರಪಿ॑ತಾಮ॒ಹೀಃ (ಪಿತೃಪಿತಾ-ಮ॒ಹಪ್ರಪಿ॑ತಾಮ॒ಹಾನ್) ಇಮಾ ಲೋಕಾಃ (ಇ॒ಮಾಂ ಲ್ಲೋ॒ಕಾನ್) ಪ್ರೀ॑ಣಯಾ॒ಹಿನಃ॑ ಸ್ವಧಾ॒ ನಮಃ॑ ॥ ತಿರಃ ಪವಿತ್ರಂ **ಮಧ್ವಾನಯತಿ ।** ಓಂ ಮಧು॒ ವಾತಾ॑ ಋತಾಯ॒ತೇ ಮಧು॑ ಕ್ಷರಂತಿ॒ ಸಿಂಧ॑ವಃ ।

[19] ಏಕಮೇವ ವಾ

[20] ಸ॒ವ॒ರ್ಣಾನ್ ಇತಿ ಪಾಠಾಂತರಮ್,

[21] ಪಾತ್ರತ್ರಯಪಕ್ಷೇ ಮಾತೃಭ್ಯೋ (ಪಿತೃಭ್ಯೋ) ವೋ ಗೃಹ್ಣಾಮಿ । ಇತಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕಂ ಜಲಂ ಪೂರಯೇತ್ ॥

ಮಾಧ್ವೀರ್ನಸ್ಸಂತ್ವೋಷಧೀಃ ॥ ಮಧು ನಕ್ತಮುತೋಷಸಿ ಮಧುಮತ್ಪಾರ್ಥಿವಂ ರಜಃ । ಮಧು ದ್ಯೌರಸ್ತು ನಃ ಪಿತಾ ॥ ಮಧುಮಾನ್ನೋ ವನಸ್ಪತಿ-ರ್ಮಧುಮಾಂ ಅಸ್ತು ಸೂರ್ಯಃ । ಮಾಧ್ವೀರ್ಗಾವೋ ಭವಂತು ನಃ ॥ ಇತಿ ತ್ರಿಭಿಃ । ಅಥ ಸರ್ವಾಭಿರಂಗುಲೀಭಿಸ್ಸಮುದಿತಾ-ಭಿರ್ಲೋಡಯತಿ । ಓಂ ಸೋಮಸ್ಯ ತ್ವಿಷಿರಸಿತವೇವಮೇ ತ್ವಿಷಿರ್ಭೂಯಾದ ಮೃತಮಸಿ ಮೃತ್ಯೋರ್ಮಾ ಪಾಹಿ ದಿದ್ಯೋನ್ಮಾಪಾಹಿ । ಇತಿ । ತತ್ರ ಪತಿತಂ ಯತ್ಕಿಂಚಿತ್ತೃಣಾದಿಕಂ ನೈರ್ಋತ್ಯಾಂ ದಿಶಿ ನಿರಸ್ಯತಿ । ಓಂ ಅವೇಷ್ಟಾದಂದಶೂಕಾ ನಿರಸ್ತನ್ನ ಮಚೇಃ ಶಿರಃ । ಇತ್ಯಪ ಉಪಸ್ಪೃಶ್ಯ, ಓಂ ಶನ್ನೋ ದೇವೀರಭಿಷ್ಟಯ ಆಪೋ ಭವಂತು ಪೀತಯೇ । ಶಂ ಯೋರಭಿಸ್ರವಂತು ನಃ ॥ ಇತ್ಯಭಿಮೃಶ್ಯ, ಓಂ ಹಿರಣ್ಯಗರ್ಭಃ ಸಮವರ್ತತಾಗ್ರೇ ಭೂತಸ್ಯ ಜಾತಃ ಪತಿರೇಕ ಆಸೀತ್ । ಸ ದಾಧಾರ ಪೃಥಿವೀಂ ದ್ಯಾಮುತೇಮಾಂ ಕಸ್ಮೈ ದೇವಾಯ ಹವಿಷಾ ವಿಧೇಮ ॥ **ಇತಿ ಸುವರ್ಣಂ,** ಓಂ ಗಂಧದ್ವಾರಾಂ ದುರಾಧರ್ಷಾಂ ನಿತ್ಯಪುಷ್ಟಾಂ ಕರೀಷಿಣೀಮ್ । ಈಶ್ವರೀಂ ಸರ್ವಭೂತಾನಾಂ ತಾಮಿಹೋಪಹ್ವಯೇ ಶ್ರಿಯಮ್ ॥ **ಇತಿ ಗಂಧಂ,** ಓಂ ಕಾಂಡಾತ್ಕಾಂಡಾತ್ಪ್ರರೋಹಂತೀ ಪರುಷಃ ಪರುಷಃ ಪರಿ । ಏವಾನೋ ದೂರ್ವೇ ಪ್ರತನು ಸಹಸ್ರೇಣ ಶತೇನ ಚ ॥ **ಇತಿ ದೂರ್ವಾಃ,** ದರ್ಭೈರ್ದೂರ್ವಾಭಿಶ್ಚ ಪ್ರಚ್ಛಾದ್ಯ, ಅರ್ಘ್ಯಪಾತ್ರಾಣಿ ಸಂಪನ್ನಾನಿ । ಸುಸಂಪನ್ನಾನಿ ॥ ಪಾತ್ರೈಕಪಕ್ಷೇ ಅರ್ಘ್ಯಪಾತ್ರಂ ಸಂಪನ್ನಮ್ । ಸುಸಂಪನ್ನಮಿತಿ ॥ ಪ್ರತಿಸಾಂವತ್ಸರಿಕಶ್ರಾದ್ಧೇ ಮಾತೃಪಿತಾಮಹೀಪ್ರಪಿತಾಮಹ್ಯಃ (ಪಿತೃಪಿತಾಮಹಪ್ರಪಿತಾಮಹಾಃ) ಅರ್ಘ್ಯೇಷು ಮಯಾಕೃತಮಾರಾಧನಂ ಯಥಾ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯಮಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು । ಯಥಾ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯಮಸ್ತು ।

ಅಥ ವಾಮಹಸ್ತಾಂಗುಷ್ಠಾನಾಮಿಕಾಭ್ಯಾಂ ತತ್ರೈವ ಭುವಂ ಸ್ಪೃಷ್ಟ್ವಾ ಜಪತಿ । ಓಂ ಯೇ ಪಾರ್ಥಿವಾಸಃ ಪಿತರೋ ಯೇಽಂತರಿಕ್ಷೇ ಯೇ ದಿವಿ ಯೇವಾಮೃತಾ ಬಭೂವು ಸ್ತೇಽಸ್ಮಿನ್ಯಜ್ಞೇ ಸಮವಯಂತಾಮ್ । ಇತಿ । **ಅಥ ಭೋಜನಸ್ಥಾನೇಷ್ವಾಸನೇಷು ಚ ಸಸಿಕತತಿಲಾನ್ವಿಕಿರತಿ ।** ಓಂ ಅಪಹತಾ ಅಸುರಾ ರಕ್ಷಾಂಸಿಪಿಶಾಚಾ ಯೇ ಕ್ಷಿಯಂತಿ ಪೃಥಿವೀಮನು । ಅನ್ಯತ್ರೈತೋ ಗಚ್ಛಂತು ಯತ್ರಾಸಾಂ (ಯತ್ರೈಷಾಂ) ಗತಂ ಮನಃ ॥ ಅಥೈನಮದ್ಭಿರವೋಕ್ಷತಿ । ಓಂ ಉದೀರತಾಮವರ ಉತ್ಪರಾಸ ಉನ್ಮಧ್ಯಮಾಃ ಪಿತರಃ ಸೋಮ್ಯಾಸಃ । ಅಸುಂ ಯ ಈಯುರವೃಕಾ ಋತಜ್ಞಾಸ್ತಾನೋಽವಂತು ಮಾತರೋ (ತೇನೋಽವಂತು ಪಿತರೋ) ಹವೇಷು ॥ ಇತಿ ॥ ಸತಿಲ-

ಪುಷ್ಪಾಣ್ಯಂಜಲಾವಾದಾಯ, ಪ್ರಹ್ವೋ ಭೂತ್ವಾ, ಓಂ ಆಯಾಂತ ಪಿತರಃ ಸೋಮ್ಯಾ ಗಂಭೀರೈಃ ಪಥಿಭಿಃ ಪೂರ್ವ್ಯೈಃ । ಪ್ರಜಾಮಸ್ಮಭ್ಯಂ ದದತೋ ರಯಿಂ ಚ ದೀರ್ಘಾಯುತ್ವಂ ಚ ಶತಶಾರದಂ ಚ ॥ ಉದೀರಾಣಾ ಇಹ ಸಂತು ನಃ ಸೋಮ್ಯಾಃ ಪಿತರಃ ಪಿತಾಮಹಾಃ ಪ್ರಪಿತಾಮಹಾಶ್ಚಾನುಗೈಃ ಸಹ । ಅಸುಂಗಮಾಃ ಸತ್ಯಯುಜೋ ವೃಕಾಸ ಆನೋವಂತು ಪಿತರೋಽದ್ಯಾಗಮಂತು ॥ ಏಹ ಗಚ್ಛಂತು ಪಿತರೋ ಹವಿಷೇ ಅತ್ತವೇ । ಅಸ್ಮಿನ್ಯಜ್ಞೇ ಬರ್ಹಿಷ್ಯಾ ನಿಷದ್ಯ । ಮಾ ವೀರಃ ಪ್ರಮಾಯುನಕ್ ॥ ಇತಿ ಪಠಿತ್ವಾ, ಅಸ್ಮನ್ಮಾತುಃ (ಪಿತುಃ) ಪ್ರತಿಸಾಂವತ್ಸರಿಕಶ್ರಾದ್ಧೇ ಮಾತೃ-ಪಿತಾಮಹೀಪ್ರಪಿತಾಮಹೀಃ (ಪಿತೃಪಿತಾಮಹಪ್ರಪಿತಾಮಹಾನ್) -ದಾಯೀಃ (-ಶರ್ಮಣಃ) -ಗೋತ್ರಾಃ (-ಗೋತ್ರಾನ್) ವಸುರುದ್ರಾದಿತ್ಯರೂಪಾಃ (ವಸುರುದ್ರಾದಿತ್ಯರೂಪಾನ್[22]) ಭವತ್ಸು ಆವಾಹಯಾಮಿ । [23] ಇತ್ಯಾಸನೇಷು ಸತಿಲಪುಷ್ಪಾಣಿ ನಿಧಾಯ, (ಕ್ರಮೇಣ) ಆವಾಹಯೇತ್ । ಅಸ್ತು ಆವಾಹಯ । **ಉಪವೀತೀ** [24] ಆವಾಹನಾರ್ಥಮುದಕಮ್ ಇತಿ ದತ್ವಾ, **ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ** ಮಾತೃಪಿತಾಮಹೀಪ್ರಪಿತಾಮಹ್ಯಃ (ಪಿತೃಪಿತಾಮಹಪ್ರಪಿತಾಮಹಾಃ) ವಸುರುದ್ರಾದಿತ್ಯರೂಪಾಃ ಕ್ಷಣಃ ಕ್ರಿಯಂತಾಮ್ । ಓಂ ತಥಾ ಪ್ರಾಪ್ನುವಂತು ಭವಂತಃ । ಪ್ರಾಪ್ನುವಾಮ । **ಉಪವೀತೀ** ಹಸ್ತೋದಕಮ್ । **ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ** ತತಸ್ತಿಲೈರ್ವಾಮಭಾಗೇ ಶಿರೋಽಂಸಜಾನುಪಾದಂ ತೂಷ್ಣೀಮರ್ಚಯಿತ್ವಾ, ಮಾತೃಪಿತಾಮಹೀಪ್ರಪಿತಾಮಹ್ಯಃ (ಪಿತೃಪಿತಾಮಹಪ್ರಪಿತಾಮಹಾಃ) ವಸುರುದ್ರಾದಿತ್ಯರೂಪಾಃ ಇದಮಿದಮರ್ಚನಮ್ । ಅಸ್ತ್ವರ್ಚನಮ್ । **ಉಪವೀತೀ** ಹಸ್ತೋದಕಮ್ । **ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ** ಪಾತ್ರಾಂತರೇ ಅರ್ಘ್ಯಜಲಂ ಗೃಹೀತ್ವಾ, ವಿಪ್ರಹಸ್ತೇ ದದ್ಯಾತ್ । 'ಓಂ ಯಾ ದಿವ್ಯಾ ಆಪಃ ಪಯಸಾ ಸಂಬಭೂವುರ್ಯಾ ಅಂತರಿಕ್ಷ ಉತಪಾರ್ಥಿವೀರ್ಯಾಃ । ಹಿರಣ್ಯವರ್ಣಾ ಯಜ್ಞಿಯಾಸ್ತಾನ ಆಪಃ ಶಂಸ್ಯೋನಾ ಭವಂತು' ॥ ಪ್ರತಿಸಾಂವತ್ಸರಿಕಶ್ರಾದ್ಧೇ ಮಾತೃ-ಪಿತಾಮಹೀಪ್ರಪಿತಾಮಹ್ಯಃ (ಪಿತೃಪಿತಾಮಹಪ್ರಪಿತಾಮಹಾಃ) ವಸುರುದ್ರಾದಿತ್ಯರೂಪಾಃ ಇದಂ ವೋ ಅರ್ಘ್ಯಂ, ಇದಂ ವೋ ಅರ್ಘ್ಯಂ, ಇದಂ ವೋ ಅರ್ಘ್ಯಂ, ಇತಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕಂ ತ್ರಿಃ । ಅಸ್ತ್ವರ್ಘ್ಯಮ್

---

[22] ಶುಕ್ಲಾಂಬರಾಃ ಶುಕ್ಲಗಂಧಾಃ ಶುಕ್ಲಯಜ್ಞೋಪವೀತಿನಃ । ಆತ್ಮಾಭಿಮುಖಮಾಸೀನಾ ಜ್ಞಾನಮುದ್ರಾ ನಿರಾಯುಧಾಃ ॥ ವಸವಃ ಪಿತರೋ ಜ್ಞೇಯಾ ರುದ್ರಾಸ್ತತ್ರ ಪಿತಾಮಹಾಃ । ಪಿತುಃ ಪಿತಾಮಹಾಃ ಪ್ರೋಕ್ತಾ ಆದಿತ್ಯಾ ಬರ್ಹಿಷಿ ಸ್ಥಿತಾಃ ॥ ಇತಿ ಪಿತೃ-ಸ್ವರೂಪವರ್ಣನಮ್,

[23] ಇತಿವಾಮಭಾಗೇ ಶಿರೋಽಂಸಜಾನುಪಾದಾಂತಂ ತಿಲೈರಭ್ಯರ್ಚ್ಯೇತಿ ವಾ,

[24] ಅತ್ರ ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತಿನಾ ಹಸ್ತೋದಕನ್ನ ತೂಪವೀತಿನಾ ಇತಿ ಕೇಚನ,

॥ ಅಥ ಅಗ್ನೌಕರಣಶ್ರಾದ್ಧಪ್ರಯೋಗಃ ॥

। **ಉಪವೀತೀ** ಹಸ್ತೋದಕಮ್ । **ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ** ಓಂ ಯುವಾಸುವಾಸಾಃ ಪರಿವೀತ ಆಗಾತ್ । ಸ ಉ ಶ್ರೇಯಾನ್ ಭವತಿ ಜಾಯಮಾನಃ । ತಂಧೀರಾಸಃ ಕವಯ ಉನ್ನಯಂತಿ । ಸ್ವಾಧಿಯೋ ಮನಸಾ ದೇವಯಂತಃ ॥ ಮಾತೃಪಿತಾಮಹೀಪ್ರಪಿತಾಮಹ್ಯಃ (ಪಿತೃಪಿತಾಮಹಪ್ರಪಿತಾಮಹಾಃ) ವಸುರುದ್ರಾದಿತ್ಯರೂಪಾಃ ಆಚ್ಛಾದನಾರ್ಥೇ ವಸ್ತ್ರ(ಕುಶ)ಮಾಚ್ಛಾದನಮ್ । ಸ್ವಾಚ್ಛಾದನಮ್ । **ಉಪವೀತೀ** ಹಸ್ತೋದಕಮ್ । **ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ** । ಓಂ ಯಜ್ಞೋಪವೀತಂ ಪರಮಂ ಪವಿತ್ರಂ ಪ್ರಜಾಪತೇರ್ಯತ್ಸಹಜಂ ಪುರಸ್ತಾತ್ । ಆಯುಷ್ಯಮಗ್ರ್ಯಂ ಪ್ರತಿಮುಂಚ ಶುಭ್ರಂ ಯಜ್ಞೋಪವೀತಂ ಬಲಮಸ್ತು ತೇಜಃ ॥ ಮಾತೃಪಿತಾಮಹೀಪ್ರಪಿತಾಮಹ್ಯಃ (ಪಿತೃಪಿತಾಮಹಪ್ರಪಿತಾಮಹಾಃ) ವಸುರುದ್ರಾದಿತ್ಯರೂಪಾಃ ಧಾರಣಾರ್ಥಮುಪವೀತಮ್ । ಸೂಪವೀತಮ್ । **ಉಪವೀತೀ** ಹಸ್ತೋದಕಮ್ । **ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ** । ಓಂ ಹಿರಣ್ಯಗರ್ಭಃ ಸಮವರ್ತತಾಗ್ರೇ ಭೂತಸ್ಯ ಜಾತಃ ಪತಿರೇಕ ಆಸೀತ್ । ಸ ದಾಧಾರ ಪೃಥಿವೀಂ ದ್ಯಾಮುತೇ-ಮಾಂ ಕಸ್ಮೈ ದೇವಾಯ ಹವಿಷಾ ವಿಧೇಮ ॥ ಮಾತೃಪಿತಾಮಹೀಪ್ರಪಿತಾಮಹ್ಯಃ (ಪಿತೃಪಿತಾಮಹಪ್ರಪಿತಾಮಹಾಃ) ವಸುರುದ್ರಾದಿತ್ಯರೂಪಾಃ ಸರ್ವಾಭರಣಾರ್ಥೇ ಕಿಂಚಿದ್ಧಿರಣ್ಯಮ್ । ಸುಹಿರಣ್ಯಮ್ । **ಉಪವೀತೀ** ಹಸ್ತೋದಕಮ್ । ಓಂ ಗಂಧದ್ವಾರಾಂ ದುರಾಧರ್ಷಾಂ ನಿತ್ಯಪುಷ್ಟಾಂ ಕರೀಷಿಣೀಮ್ । ಈಶ್ವರೀಂ ಸರ್ವಭೂತಾನಾಂ ತಾಮಿಹೋಪಹ್ವಯೇ ಶ್ರಿಯಮ್ ॥ ಮಾತೃಪಿತಾಮಹೀಪ್ರಪಿತಾಮಹ್ಯಃ (ಪಿತೃಪಿತಾಮಹಪ್ರಪಿತಾಮಹಾಃ) ವಸುರುದ್ರಾದಿತ್ಯರೂಪಾಃ ಅಲಂಕಾರಾರ್ಥೇ ಇಮೇ ವೋ ಗಂಧಾಃ । ಸುಗಂಧಾಃ । **ಉಪವೀತೀ** ಹಸ್ತೋದಕಮ್ । **ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ** । ಓಂ ಅರ್ಚತ ಪ್ರಾರ್ಚತ ಪ್ರಿಯಮೇಧಾಸೋ ಅರ್ಚತ । ಅರ್ಚಂತು ಪುತ್ರಕಾ ಉತ ಪುರನ್ನಧೃಷ್ಣ್ವರ್ಚತ ॥ ಮಾತೃಪಿತಾಮಹೀಪ್ರಪಿತಾಮಹ್ಯಃ (ಪಿತೃಪಿತಾಮಹಪ್ರಪಿತಾಮಹಾಃ) ವಸುರುದ್ರಾದಿತ್ಯರೂಪಾಃ ಗಂಧಸ್ಯೋಪರ್ಯಲಂಕರಣಾರ್ಥೇ ಇಮೇ ವಸ್ತಿಲಾಃ । ಸಂತು ತಿಲಾಃ । **ಉಪವೀತೀ** ಹಸ್ತೋದಕಮ್ । **ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ** । ಓಂ ಆಯನೇತೇ ಪರಾಯಣೇ ದೂರ್ವಾ ರೋಹಂತು ಪುಷ್ಪಿಣೀಃ । ಹ್ರದಾಶ್ಚ ಪುಂಡರೀಕಾಣಿ ಸಮುದ್ರಸ್ಯ ಗೃಹಾ ಇಮೇ ॥ ಮಾತೃಪಿತಾಮಹೀ-ಪ್ರಪಿತಾಮಹ್ಯಃ (ಪಿತೃಪಿತಾಮಹಪ್ರಪಿತಾಮಹಾಃ) ವಸುರುದ್ರಾದಿತ್ಯರೂಪಾಃ ಇಮಾನಿ ವೋ ದೂರ್ವಾಂಕುರ-ಭೃಂಗರಾಜಕುಶತುಲಸೀಶ್ವೇತಪತ್ರಪುಷ್ಪಾಣಿ ಮಾಲ್ಯಾನಿ । ಸುಪುಷ್ಪಾಣಿ ಮಾಲ್ಯಾನಿ । **ಉಪವೀತೀ** ಹಸ್ತೋದಕಮ್ । **ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ** । ಓಂ ಧೂರಸಿ ಧೂರ್ವ ಧೂರ್ವಂತಂ ಧೂರ್ವ ತಂ

ಯೋ಼ಽಸ್ಮಾನ್ । ಧೂರ್ವ಼ತಿ಼ ತಂ ಧೂ಼ರ್ವ಼ಯಂ ವ಼ಯಂ ಧೂರ್ವಾ಼ಮಃ ॥ ಮಾತೃಪಿತಾಮಹೀಪ್ರಪಿತಾಮಹ್ಯಃ (ಪಿತೃಪಿತಾಮಹಪ್ರಪಿತಾಮಹಾಃ) ವಸುರುದ್ರಾದಿತ್ಯರೂಪಾಃ ಅಯಂ ವೋ ಧೂಪಃ । ಸುಧೂಪಃ । **ಉಪವೀತೀ** ಹಸ್ತೋದಕಮ್ । **ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ** । ಓಂ ಉದ್ದೀ಼ಪ್ಯಸ್ವ ಜಾತವೇದೋಽಪ಼ಘ್ನನ್ನಿರ್ಋ಼ತಿಂ಼ ಮಮ಼ । ಪ಼ಶೂ꠳ಶ್ಚ ಮಹ್ಯಮಾವ಼ಹ಼ ಜೀವ಼ನಂ ಚ಼ ದಿಶೋ಼ ದಶ ॥ ಮಾತೃಪಿತಾಮಹೀಪ್ರಪಿತಾಮಹ್ಯಃ (ಪಿತೃಪಿತಾಮಹಪ್ರಪಿತಾಮಹಾಃ) ವಸು-ರುದ್ರಾದಿತ್ಯರೂಪಾಃ ಇಯಂ ತೇ ಜ್ಯೋತಿಃ । ಸುಜ್ಯೋತಿಃ । **ಉಪವೀತೀ** ಹಸ್ತೋದಕಮ್ । **ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ** । 'ಓಂ ಯಾ ದಿ಼ವ್ಯಾ ಆಪಃ಼ ಪಯ಼ಸಾ ಸಂಬಭೂ಼ವುರ್ಯಾ ಅಂ಼ತರಿ಼ಕ್ಷ ಉ಼ತ ಪಾರ್ಥಿ಼ವೀ಼ರ್ಯಾಃ । ಹಿರ಼ಣ್ಯವರ್ಣಾ ಯ಼ಜ್ಞಿಯಾ಼ಸ್ತಾ಼ನ಼ ಆಪಃ಼ ಶ꠳ಸ್ಯೋ಼ನಾ ಭ಼ವಂತು' ॥ ಮಾತೃಪಿತಾಮಹೀಪ್ರಪಿತಾಮಹ್ಯಃ (ಪಿತೃಪಿತಾಮಹಪ್ರಪಿತಾಮಹಾಃ) ವಸುರುದ್ರಾದಿತ್ಯರೂಪಾಃ ಇದಂ ವಃ ಪುನರರ್ಘ್ಯಮ್ । ಅಸ್ತು ಅರ್ಘ್ಯಮ್ । **ಉಪವೀತೀ** ಹಸ್ತೋದಕಮ್ ।

ಶ್ರೀಪಾದಪದ್ಮಾಭ್ಯಾಂ ನಮಃ ।

ಆಧಿವ್ಯಾಧಿಹರಂ ನೃಣಾಂ ಮೃತ್ಯುದಾರಿದ್ರ್ಯನಾಶನಮ್ ।

ಶ್ರೀಪುಷ್ಟಿಕೀರ್ತಿದಂ ವಂದೇ ವಿಪ್ರಶ್ರೀಪಾದಪಂಕಜಮ್ ॥

ವಿಪ್ರೌಘದರ್ಶನಾತ್ಸದ್ಯಃ ಕ್ಷೀಯಂತೇ ಪಾಪರಾಶಯಃ ।

ವಂದನಾನ್ಮಂಗಲಾವಾಪ್ತಿರರ್ಚನಾದಚ್ಯುತಂ ಪದಮ್ ॥ **ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ** ।

ಮಾತೃಪಿತಾಮಹೀಪ್ರಪಿತಾಮಹ್ಯಃ (ಪಿತೃಪಿತಾಮಹಪ್ರಪಿತಾಮಹಾಃ) ವಸುರುದ್ರಾ ದಿತ್ಯರೂಪಾಃ ಕೇಶಾದಿಚರಣಾಂತಂ ಇದಮಿದಮರ್ಚನಮ್ । ಅಸ್ತ್ವರ್ಚನಮ್ ।

ಉಶಿರಂ ಚಂದನಂ ಚೈವ ತಿಲದೂರ್ವಾಕುಶಾಗ್ರಕಮ್ ।

ತುಲಸೀಭೃಂಗಪತ್ರಾಣಿ ಜಲಂ ಚಾಷ್ಟಾರ್ಘ್ಯಮುಚ್ಯತೇ ॥ ಇತ್ಯೇತಾನಿ ಗೃಹೀತ್ವಾ, ಅಸ್ಮತ್ ಮಾತುಃ (ಪಿತುಃ) ಪ್ರತಿಸಾಂವತ್ಸರಿಕ ಶ್ರಾದ್ಧೇ ಮಾತೃಪಿತಾಮಹೀಪ್ರಪಿತಾಮಹ್ಯಃ (ಪಿತೃಪಿತಾಮಹ-ಪ್ರಪಿತಾಮಹಾಃ) ..ದಾಯ್ಯಃ (..ಶರ್ಮಣಃ) ...ಗೋತ್ರಾಃ ...ರೂಪಾಃ ಇದಂ ವೋ ಅಷ್ಟಾರ್ಘ್ಯಂ ಸಂಪೂರ್ಣಮಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು । ಅಸ್ತ್ವಷ್ಟಾರ್ಘ್ಯಂ ಸಂಪೂರ್ಣಮ್ । **ಉಪವೀತೀ** ಓಮಾಪಃ । ಶಿವಾ ಆಪಃ ಸಂತು । ಅಸ್ಮತ್ ಮಾತುಃ (ಪಿತುಃ) ಪ್ರತಿ ಸಾಂವತ್ಸರಿಕಶ್ರಾದ್ಧೇ ಮಾತೃಪಿತಾಮಹೀಪ್ರಪಿತಾಮಹ್ಯಃ (ಪಿತೃಪಿತಾಮಹ ಪ್ರಪಿತಾಮಹಾಃ) ವಸುರುದ್ರಾದಿತ್ಯರೂಪಾಃ

॥ ಅಥ ಅಗ್ನೌಕರಣಶ್ರಾದ್ಧಪ್ರಯೋಗಃ ॥

ಆಸನಾದ್ಯರ್ಘ್ಯಾಂತಂ ಭವತ್ಸು ಮಯಾ ಕೃತಮಾರಾಧನಂ ಯಥಾಶಾಸ್ತ್ರೀಯಮಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು । ಯಥಾಶಾಸ್ತ್ರೀಯಮಸ್ತು ॥ ಪ್ರಸಾದಂ ಗೃಹ್ಣಾತಿ ಓಂ ಶತಮಾನಂ ಭವತಿ ಶತಾಯುಃ ಪುರುಷಃ ಶತೇಂದ್ರಿಯ ಆಯುಷ್ಯೇವೇಂದ್ರಿಯೈ ಪ್ರತಿತಿಷ್ಠತಿ ॥ ಇತಿ ॥

ಅಥ ಶ್ರಾದ್ಧರಕ್ಷಕಮಹಾವಿಷ್ಣೋರರ್ಘ್ಯಾರ್ಥಂ ವಿವಿಕ್ತದೇಶೇ ಚತುರಶ್ರಮಂಡಲಂ ಕೃತ್ವಾ, ಪ್ರಾಗಗ್ರ-ದರ್ಭೋಪರಿ ಪಾತ್ರಂ ನ್ಯಂಚಿ ನಿಧಾಯ, ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ, ಉತ್ತಾನಂ ಕೃತ್ವಾ, ಉದಗಗ್ರೇ ಪವಿತ್ರೇ ನಿಧಾಯ, ಓಂ ಶನ್ನೋ ದೇವೀರಭಿಷ್ಟಯ ಆಪೋ ಭವಂತು ಪೀತಯೇ । ಶಂ ಯೋರಭಿಸ್ರವಂತು ನಃ ॥ ಇತಿ **ಜಲಂ** ಪೂರಯಿತ್ವಾ, ಓಂ ಯವೋಽಸಿ ಧಾನ್ಯರಾಜೋಽಸಿ ವಾರುಣೋ ಮಧುಮಿಶ್ರಿತಃ । ನಿರ್ಣೋದಃ ಸರ್ವಪಾಪಾನಾಂ ಪವಿತ್ರಮೃಷಿಭಿಃ ಸ್ಮೃತಮ್ ॥ ಇತಿ **ಯವಾನ್ವಿಕೀರ್ಯ,** ಓಂ ಶುಕ್ರಮಸಿ ಜ್ಯೋತಿರಸಿ ತೇಜೋಽಸಿ ದೇವೋ ವಸ್ಸವಿತೋತ್ಪುನಾತ್ವಚ್ಛಿದ್ರೇಣ ಪವಿತ್ರೇಣ ವಸೋಸ್ಸೂರ್ಯಸ್ಯ ರಶ್ಮಿಭಿಃ ॥ **ಇತ್ಯಾಜ್ಯಂ,** ಓಂ ಹಿರಣ್ಯಗರ್ಭಃ ಸಮವರ್ತತಾಗ್ರೇ ಭೂತಸ್ಯ ಜಾತಃ ಪತಿರೇಕ ಆಸೀತ್ । ಸ ದಾಧಾರ ಪೃಥಿವೀಂ ದ್ಯಾಮುತೇಮಾಂ ಕಸ್ಮೈ ದೇವಾಯ ಹವಿಷಾ ವಿಧೇಮ ॥ **ಇತಿ ಸುವರ್ಣಂ,** ಓಂ ಗಂಧದ್ವಾರಾಂ ದುರಾಧರ್ಷಾಂ ನಿತ್ಯಪುಷ್ಟಾಂ ಕರೀಷಿಣೀಮ್ । ಈಶ್ವರೀಂ ಸರ್ವಭೂತಾನಾಂ ತಾಮಿಹೋಪಹ್ವಯೇ ಶ್ರಿಯಮ್ ॥ **ಇತಿ ಗಂಧಂ,** ಓಂ ಕಾಂಡಾ-ತ್ಕಾಂಡಾತ್ಪ್ರರೋಹಂತೀ ಪರುಷಃ ಪರುಷಃ ಪರಿ । ಏವಾನೋ ದೂರ್ವೇ ಪ್ರತನು ಸಹಸ್ರೇಣ ಶತೇನ ಚ ॥ **ಇತಿ ದೂರ್ವಾಃ,** ದರ್ಭೈರ್ದೂರ್ವಾಭಿಶ್ಚ ಪ್ರಚ್ಛಾದ್ಯ, ಅರ್ಘ್ಯಪಾತ್ರಂ ಸಂಪಂನ್ನಮ್ । ಸುಸಂಪನ್ನಮ್ ॥ ಅಸ್ಮನ್ಮಾತುಃ (ಪಿತುಃ) ಪ್ರತಿಸಾಂವತ್ಸರಿಕಶ್ರಾದ್ಧೇ ಶ್ರಾದ್ಧರಕ್ಷಕಶ್ರೀಮಹಾ-ವಿಷ್ಣೋ! ಅರ್ಘ್ಯೇಷು ಮಯಾಕೃತಮಾರಾಧನಂ ಯಥಾಶಾಸ್ತ್ರೀಯಮಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು । ಯಥಾ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯಮಸ್ತು ।

ಓಂ ಭೂರ್ಭುವಸ್ಸುವಃ ಸಂಕಲ್ಪಸಿದ್ಧಿರಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು । ಅಸ್ತು ಸಂಕಲ್ಪಸಿದ್ಧಿಃ ॥ ಓಂ ತದ್ವಿಷ್ಣೋಃ ಪರಮಂ ಪದಂ ಸದಾ ಪಶ್ಯಂತಿ ಸೂರಯಃ । ದಿವೀವ ಚಕ್ಷುರಾತತಮ್ ॥ ತದ್ವಿಪ್ರಾಸೋ ವಿಪನ್ಯವೋ ಜಾಗೃವಾಂ ಸಸ್ಸಮಿಂಧತೇ । ವಿಷ್ಣೋರ್ಯತ್ಪರಮಂ ಪದಮ್ ॥ ಶ್ರಾದ್ಧರಕ್ಷಕ-ಶ್ರೀಮಹಾವಿಷ್ಣುಂ ಭವತ್ಸು ಆವಾಹಯಾಮಿ । ಅಸ್ತು ಆವಾಹಯ । ಆವಾಹನಾರ್ಥಮುದಕಮ್ । ವಿಪ್ರಾಂಗುಷ್ಠಂ ಗೃಹೀತ್ವಾ, ಶ್ರಾದ್ಧರಕ್ಷಕಶ್ರೀಮಹಾವಿಷ್ಣೋ, ಕ್ಷಣಃ ಕ್ರಿಯತಾಮ್ । ಓಂ ತಥಾ । ಪ್ರಾಪ್ನೋತು ಭವಾನ್ । ಪ್ರಾಪ್ನವಾನಿ । ಜಲಮ್ । ಓಂ ಇದಂ ವಿಷ್ಣುರ್ವಿಚಕ್ರಮೇ ತ್ರೇಧಾ ನಿದಧೇ

ಪ್ರದಮ್ | ಸಮೂಢಮಸ್ಯ ಪಾಂಸುರೇ || ಶ್ರಾದ್ಧರಕ್ಷಕಶ್ರೀಮಹಾವಿಷ್ಣೋ, ಇದಮಿದಮರ್ಚನಮ್ | ಅಸ್ತ್ವರ್ಚನಮ್ | ಜಲಮ್ | 'ಓಂ ಯಾ ದಿವ್ಯಾ ಆಪಃ ಪಯಸಾ ಸಂಬಭೂವು ರ್ಯಾ ಅಂತರಿಕ್ಷ ಉತಪಾರ್ಥಿವೀರ್ಯಾಃ | ಹಿರಣ್ಯವರ್ಣಾ ಯಜ್ಞಿಯಾಸ್ತಾನ ಆಪಃ ಶಂಸ್ಯೋನಾ ಭವಂತು' || ಶ್ರಾದ್ಧರಕ್ಷಕಶ್ರೀಮಹಾವಿಷ್ಣೋ ಇದಮರ್ಘ್ಯಮ್ | ಅಸ್ತ್ವರ್ಘ್ಯಮ್ | ಜಲಮ್ | ಓಂ ಯುವಾಸುವಾಸಾಃ ಪರಿವೀತ ಆಗಾತ್ | ಸ ಉ ಶ್ರೇಯಾನ್ ಭವತಿ ಜಾಯಮಾನಃ | ತಂಧೀರಾಸಃ ಕವಯ ಉನ್ನಯಂತಿ | ಸ್ವಾಧಿಯೋ ಮನಸಾ ದೇವಯಂತಃ || ಶ್ರಾದ್ಧರಕ್ಷಕಶ್ರೀಮಹಾವಿಷ್ಣೋ ಆಚ್ಛಾದನಾರ್ಥೇ ವಸ್ತ್ರ(ಕುಶ)ಮಾಚ್ಛಾದನಮ್ | ಸ್ವಾಚ್ಛಾದನಮ್ | ಜಲಮ್ | ಓಂ ಯಜ್ಞೋಪವೀತಂ ಪರಮಂ ಪವಿತ್ರಂ ಪ್ರಜಾಪತೇರ್ಯತ್ಸಹಜಂ ಪುರಸ್ತಾತ್ | ಆಯುಷ್ಯಮಗ್ರ್ಯಂ ಪ್ರತಿಮುಂಚ ಶುಭ್ರಂ ಯಜ್ಞೋಪವೀತಂ ಬಲಮಸ್ತು ತೇಜಃ || ಶ್ರಾದ್ಧರಕ್ಷಕಶ್ರೀಮಹಾವಿಷ್ಣೋ ಧಾರಣಾರ್ಥಮುಪವೀತಮ್ | ಸೂಪವೀತಮ್ | ಜಲಮ್ | ಓಂ ಹಿರಣ್ಯಗರ್ಭಃ ಸಮವರ್ತತಾಗ್ರೇ ಭೂತಸ್ಯ ಜಾತಃ ಪತಿರೇಕ ಆಸೀತ್ | ಸ ದಾಧಾರ ಪೃಥಿವೀಂ ದ್ಯಾಮುತೇಮಾಂ ಕಸ್ಮೈ ದೇವಾಯ ಹವಿಷಾ ವಿಧೇಮ || ಶ್ರಾದ್ಧರಕ್ಷಕಶ್ರೀಮಹಾವಿಷ್ಣೋ ಸರ್ವಾಭರಣಾರ್ಥೇ ಕಿಂಚಿದ್ಧಿರಣ್ಯಮ್ | ಸುಹಿರಣ್ಯಮ್ | ಜಲಮ್ | ಓಂ ಗಂಧದ್ವಾರಾಂ ದುರಾಧರ್ಷಾಂ ನಿತ್ಯಪುಷ್ಟಾಂ ಕರೀಷಿಣೀಮ್ | ಈಶ್ವರೀಂ ಸರ್ವಭೂತಾನಾಂ ತಾಮಿಹೋಪಹ್ವಯೇ ಶ್ರಿಯಮ್ || ಶ್ರಾದ್ಧರಕ್ಷಕಶ್ರೀಮಹಾವಿಷ್ಣೋ, ಇಮೇ ತೇ ಗಂಧಾಃ | ಸುಗಂಧಾಃ | ಜಲಮ್ | ಓಂ ಅರ್ಚತ ಪ್ರಾರ್ಚತ ಪ್ರಿಯಮೇಧಾಸೋ ಅರ್ಚತ | ಅರ್ಚಂತು ಪುತ್ರಕಾ ಉತ ಪುರನ್ನಧೃಷ್ಣ್ವರ್ಚತ || ಶ್ರಾದ್ಧರಕ್ಷಕಶ್ರೀಮಹಾವಿಷ್ಣೋ, ಇಮೇ ತೇ ಶುದ್ಧಾಕ್ಷತಾಃ | ಸಂತು ಶುದ್ಧಾಕ್ಷತಾಃ | ಜಲಮ್ | ಓಂ ಆಯನೇತೇ ಪರಾಯಣೇ ದೂರ್ವಾ ರೋಹಂತು ಪುಷ್ಪಿಣೀಃ | ಹ್ರದಾಶ್ಚ ಪುಂಡರೀಕಾಣಿ ಸಮುದ್ರಸ್ಯ ಗೃಹಾ ಇಮೇ || ಶ್ರಾದ್ಧರಕ್ಷಕಶ್ರೀಮಹಾವಿಷ್ಣೋ, ಇಮಾನಿ ತೇ ದೂರ್ವಾಂಕುರಭೃಂಗರಾಜಕುಶತುಲಸೀಶ್ವೇತಪತ್ರಪುಷ್ಪಾಣಿ ಮಾಲ್ಯಾನಿ | ಸುಪುಷ್ಪಾಣಿ ಮಾಲ್ಯಾನಿ | ಜಲಮ್ | ಓಂ ಧೂರಸಿ ಧೂರ್ವ ಧೂರ್ವಂತಂ ಧೂರ್ವ ತಂ ಯೋಽಸ್ಮಾನ್ | ಧೂರ್ವತಿ ತಂ ಧೂರ್ವಯಂ ವಯಂ ಧೂರ್ವಾಮಃ || ಶ್ರಾದ್ಧರಕ್ಷಕ ಶ್ರೀಮಹಾವಿಷ್ಣೋ, ಅಯಂ ತೇ ಧೂಪಃ | ಸುಧೂಪಃ | ಜಲಮ್ | ಓಂ ಉದ್ದೀಪ್ಯಸ್ವ ಜಾತವೇದೋಽಪಘ್ನನ್ನಿರ್ಋತಿಂ ಮಮ | ಪಶೂಂಶ್ಚ ಮಹ್ಯಮಾವಹ ಜೀವನಂ ಚ ದಿಶೋ ದಶ || ಶ್ರಾದ್ಧರಕ್ಷಕಶ್ರೀಮಹಾವಿಷ್ಣೋ, ಇಯಂ ತೇ ಜ್ಯೋತಿಃ | ಸುಜ್ಯೋತಿಃ | ಜಲಮ್ | 'ಓಂ ಯಾ ದಿವ್ಯಾ ಆಪಃ ಪಯಸಾ ಸಂಬಭೂವು ರ್ಯಾ ಅಂತರಿಕ್ಷ

॥ ಅಥ ಅಗ್ನೌಕರಣಶ್ರಾದ್ಧಪ್ರಯೋಗಃ ॥

ಉತಪಾರ್ಥಿವೀರ್ಯಾಃ । ಹಿರಣ್ಯವರ್ಣಾ ಯಜ್ಞಿಯಾಸ್ತಾನ ಆಪಃ ಶ಼ಸ್ಯೋನಾ ಭವಂತು ॥

ಶ್ರಾದ್ಧರಕ್ಷಕಶ್ರೀ ಮಹಾವಿಷ್ಣೋ, ಇದಂ ತೇ ಪುನರರ್ಘ್ಯಮ್ । ಅಸ್ತ್ವರ್ಘ್ಯಮ್ । ಜಲಮ್ ।

ಶ್ರೀಪಾದ ಪದ್ಮಾಭ್ಯಾಂ ನಮಃ ।

ಆಧಿವ್ಯಾಧಿಹರಂ ನೃಣಾಂ ಮೃತ್ಯುದಾರಿದ್ರ್ಯನಾಶನಮ್ ।

ಶ್ರೀಪುಷ್ಟಿಕೀರ್ತಿದಂ ವಂದೇ ವಿಷ್ಣುಶ್ರೀಪಾದಪಂಕಜಮ್ ॥

ವಿಪ್ರೌಘದರ್ಶನಾತ್ಸದ್ಯಃ ಕ್ಷೀಯಂತೇ ಪಾಪರಾಶಯಃ ।

ವಂದನಾನ್ಮಂಗಲಾವಾಪ್ತಿರರ್ಚನಾದಚ್ಯುತಂ ಪದಮ್ ॥

ಶ್ರಾದ್ಧರಕ್ಷಕಶ್ರೀಮಹಾವಿಷ್ಣವೇ ನಮಃ । ಪಾದಾದಿಕೇಶಾಂತಂ ಯದರ್ಚಿತಂ ತತ್ಸ್ವರ್ಚಿತಮಸ್ತು । ಜಲಮ್ । **ಗಂಧಪುಷ್ಪಾಕ್ಷತಯವಕುಶಾಗ್ರಜಲಸರ್ಷಪಾಃ ।**

ದೂರ್ವಾಶ್ಚೇತಿ ಕ್ರಮಾದ್ಯುಕ್ತಂ ಹ್ಯಷ್ಟಾರ್ಘ್ಯದ್ರವ್ಯಕಲ್ಪನಮ್ ॥ ಇತ್ಯೇತಾನಿ ಗೃಹೀತ್ವಾ, ಮಾತುಃ (ಪಿತುಃ) ಪ್ರತಿಸಾಂವತ್ಸರಿಕಶ್ರಾದ್ಧೇ ಶ್ರಾದ್ಧರಕ್ಷಕಶ್ರೀಮಹಾವಿಷ್ಣೋ, ಇದಂ ತೇ ಅಷ್ಟಾರ್ಘ್ಯಂ ಸಂಪೂರ್ಣ ಮಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು । ಅಸ್ತ್ವಷ್ಟಾರ್ಘ್ಯಂ ಸಂಪೂರ್ಣಮ್ । ಅಂಜನಾ-ಭ್ಯಂಜನವಾಸಃ ಶುದ್ಧಜಲಸಮಸ್ತೋಪಚಾರಾಃ, ಓಂ ಆಪಃ । ಶಿವಾ ಆಪಸ್ಸಂತು । ಅಸ್ಮತ್ ಮಾತುಃ (ಪಿತುಃ) ಪ್ರತಿಸಾಂವತ್ಸರಿಕಶ್ರಾದ್ಧೇ ಶ್ರಾದ್ಧರಕ್ಷಕಶ್ರೀಮಹಾವಿಷ್ಣುಮುದ್ದಿಶ್ಯ, ಆಸನಾದ್ಯ-ರ್ಘ್ಯಾಂತಂ ಮಯಾ ಕೃತಮಾರಾಧನಂ ಯಥಾಶಾಸ್ತ್ರೀಯಮಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು । ಯಥಾ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯಮಸ್ತು ॥

ಅಥಾಗ್ನೌ [25] ಕರಿಷ್ಯೇ ॥ ಕುರುಷ್ವ । ಓಂ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಜುಷಸ್ವ ನಃ ಸಮಿಧಮಗ್ನೇ - ಇತ್ಯಾದಿ ಚರುತ್ಸೇಕಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಂ ಹುತ್ವಾ, ಉಭಯಂ ಚರುಮಾಪ್ಯಾಯ್ಯ ಮಿಂದಾಹುತೀರ್ವ್ಯಾಹೃತೀಶ್ಚ

---

[25] ಪಚನಾಗ್ನಿಹೋಮಪಕ್ಷೇ, 'ಸ್ವಾಹಾ' ಜುಷಸ್ವನ ಇತ್ಯಾದ್ಯಗ್ನ್ಯಲಂಕರಣಾಂತಂ ಕೃತ್ವಾ, ಹುತ್ವಾ, ಅಸ್ಮತ್ ಮಾತುಃ (ಪಿತುಃ) ಪ್ರತಿಸಾಂವತ್ಸರಿಕಶ್ರಾದ್ಧೇ ಪುರೂರವಾರ್ದ್ರವಸಂಜ್ಞಕಾ ವಿಶ್ವೇದೇವಾ ಇದಮನ್ನಂ ಹೋಮಾರ್ಥಂ ಹವಿರಿದಮುಧ್ರಿಯತೇಽಗ್ನೌ ಚ ಕ್ರಿಯತೇ । ಇತಿ । ಕಾಮಮುದ್ಧ್ರಿಯತಾಮ್ । ಕಾಮಮಗ್ನೌ ಚ ಕ್ರಿಯತಾಮ್ । ಇತಿ ಪ್ರತಿವಚನಮ್ । ಓಂ ಪುರೂರವಾರ್ದ್ರವಕಸಂಜ್ಞಕೇಭ್ಯೋ ವಿಶ್ವೇಭ್ಯೋ ದೇವೇಭ್ಯಃ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಇತಿ ದ್ವಿರ್ಹುತ್ವಾ, ಪುರೂರವಾರ್ದ್ರವಕಸಂಜ್ಞಕೇಭ್ಯೋ ವಿಶ್ವೇಭ್ಯೋ ದೇವೇಭ್ಯ ಇದಂ ನ ಮಮ । ವ್ಯಾಹೃತೀರ್ಹುತ್ವಾ, ಅಸ್ಮತ್ ಮಾತುಃ (ಪಿತುಃ) ಪ್ರತಿಸಾಂವತ್ಸರಿಕಶ್ರಾದ್ಧೇ ಮಾತೃಪಿತಾಮಹೀ ಪ್ರಪಿತಾಮಹ್ಯಃ (ಪಿತೃಪಿತಾಮಹಪ್ರಪಿತಾಮಹಾಃ) ಇದಮನ್ನಂ ಹೋಮಾರ್ಥಂ ಕವಿರಿದಮುಧ್ರಿಯತೇಽಗ್ನೌ ಚ ಕ್ರಿಯತೇ । ಇತಿ । ಕಾಮಮುಧ್ರಿಯತಾಮ್ ।

ಹುತ್ವಾ, ಅಸ್ಮತ್ ಮಾತುಃ (ಪಿತುಃ) ಪ್ರತಿಸಾಂವತ್ಸರಿಕಶ್ರಾದ್ಧೇ ಪುರೂರವಾರ್ದ್ರವಸಂಜ್ಞಕಾ ವಿಶ್ವೇದೇವಾ ಇದಮನ್ನಂ ಹೋಮಾರ್ಥಂ ಹವಿರಿದಮುದ್ಧ್ರಿಯತೇಽಗ್ನೌ ಚ ಕ್ರಿಯತೇ । ಇತಿ । ಕಾಮಮುದ್ಧ್ರಿಯತಾಮ್ । ಕಾಮಮಗ್ನೌ ಚ ಕ್ರಿಯತಾಮ್ । ಇತಿ ಪ್ರತಿವಚನಮ್ । ವೈಶ್ವದೇವಚರುಂ ಮೇಕ್ಷಣೇನೋಪಹತ್ಯ, ಓಂ ಪುರೂರವಾರ್ದ್ರವಕಸಂಜ್ಞಕೇಭ್ಯೋ ವಿಶ್ವೇಭ್ಯೋ ದೇವೇಭ್ಯಃ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಇತಿ ದ್ವಿರ್ಹುತ್ವಾ, ಪುರೂರವಾರ್ದ್ರವಕಸಂಜ್ಞಕೇಭ್ಯೋ ವಿಶ್ವೇಭ್ಯೋ ದೇವೇಭ್ಯ ಇದಂ ನ ಮಮ ।[26] ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ

ಅಥ ಪಂಚಸ್ರುವಾಹುತೀರ್ಜುಹೋತಿ । ಓಂ ಯಾಃ ಪ್ರಾಚೀಃ ಸಂಭವಂತ್ಯಾಪ ಉತ್ತರತಶ್ಚ ಯಾಃ । ಅದ್ಭಿರ್ವಿಶ್ವಸ್ಯ ಭುವನಸ್ಯ ಧರ್ತ್ರೀಭಿರಂತರನ್ಯಂ ಪಿತು[27]ರ್ದಧೇ ಸ್ವಧಾ ನಮಃ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಪಿತ್ರೇ ಇದಂ ನ ಮಮ ॥ ೧ ॥ ಓಂ ಅಂತರ್ದಧೇ ಪರ್ವತೈರಂತರ್ಮಹ್ಯಾ ಪೃಥಿವ್ಯಾ । ದ್ಯಿವಾ ದಿಗ್ಭಿರನಂತಾಭಿರೂತಿಭಿರಂತರನ್ಯಂ ಪಿತಾಮಹಾದ್ದಧೇ ಸ್ವಧಾ ನಮಃ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಪಿತಾಮಹಾಯ ಇದಂ ನ ಮಮ ॥ ೨ ॥ ಓಂ ಅಂತರ್ದಧ ಋತುಭಿಃ ಸರ್ವೈರಹೋರಾತ್ರೈಃ ಸುಸಂಧಿಕೈಃ । ಅರ್ಧಮಾಸೈಶ್ಚ ಮಾಸೈಶ್ಚಾಂತರನ್ಯಂ ಪ್ರಪಿತಾಮಹಾದ್ದಧೇ ಸ್ವಧಾ ನಮಃ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಪ್ರಪಿತಾಮಹಾಯ ಇದಂ ನ ಮಮ ॥ ೩ ॥ ಓಂ ಯನ್ಮೇ ಮಾತಾ ಪ್ರಲುಲೋಭ ಚರತ್ಯನನುವ್ರತಾ । ತನ್ಮೇ ರೇತಃ ಪಿತಾ ವೃಂಙ್ಕ್ತಾ ಮಾಭುರನ್ಯೋಽಪಪದ್ಯತಾಂ ಸ್ವಧಾ ನಮಃ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಪಿತ್ರೇ ಇದಂ ನ ಮಮ ॥ ೪ ॥ ಓಂ ಯದ್ವಃ ಕ್ರವ್ಯಾದಂಗಮದಹಲ್ಲೋಕಾನ್ನಯನ್ಪ್ರಣಯಂ ಜಾತವೇದಾಃ । ತದ್ವೋ ಅಹಂ ಪುನರಾವೇಶಯಾಮ್ಯರಿಷ್ಟಾಃ ಸರ್ವೈರಂಗೈಃ ಸಂಭವತ ಪಿತರಃ ಸ್ವಧಾ ನಮಃ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಪಿತೃಭ್ಯ ಇದಂ ನ ಮಮ ॥ ೫ ॥ ಉಪವೀತೀ **ಅಸ್ಮತ್ ಮಾತುಃ (ಪಿತುಃ)**

ಕಾಮಮಗ್ನೌ ಚ ಕ್ರಿಯತಾಮ್ । ಇತಿ ಪ್ರತಿವಚನಮ್ । ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತಿನಾ ಜುಹೋತಿ । ಓಂ ಸೋಮಾಯ ಪಿತೃಪಿತಾಯ ಸ್ವಧಾ ನಮಃ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಸೋಮಾಯ ಪಿತೃಪಿತಾಯ ಇದಂ ನ ಮಮ ॥ ೧ ॥ ಓಂ ಯಮಾಯಾಂಗಿರಸ್ವತೇ ಪಿತೃಮತೇ ಸ್ವಧಾ ನಮಃ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಯಮಾಯ ಅಂಗಿರಸ್ವತೇ ಪಿತೃಮತ ಇದಂ ನ ಮಮ ॥ ೨ ॥ ಓಂ ಅಗ್ನಯೇ ಕವ್ಯವಾಹನಾಯ ಸ್ವಿಷ್ಟಕೃತೇ ಸ್ವಧಾ ನಮಃ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಅಗ್ನಯೇ ಸ್ವಿಷ್ಟಕೃತ ಇದಂ ನ ಮಮ ॥ ೩ ॥ ಉಪವೀತೀ ವ್ಯಾಹೃತೀರ್ಹುತ್ವಾ, ಜುಷಸ್ವನೇತ್ಯಾದಿ ಹೋಮಂ ಸಮಾಪಯೇತ್ । ಅನೇನ ಪಚನಾಗ್ನಿ ಹೋಮಕರ್ಮಣಾ ಶ್ರೀಪರಮೇಶ್ವರಃ ಪ್ರೀಯತಾಮ್ ।

[26] ಅತ್ರ ಮಿಂದಾಹುತೀರ್ವ್ಯಾಹೃತೀರ್ಹುತ್ವೇತಿ ಪ್ರಯೋಗಾಂತರೇ,

[27] ಅತ್ರ ಪಿತಾಮಹಾದ್ಯೂಹನಂ ಕುಂಭಕೋಣಪ್ರಯೋಗೇ ವಿದ್ಯತೇ ।

॥ ಅಥ ಅಗ್ನೌಕರಣಶ್ರಾದ್ಧಪ್ರಯೋಗಃ ॥

ಪ್ರತಿಸಾಂವತ್ಸರಿಕಶ್ರಾದ್ಧೇ ಮಾತೃಪಿತಾಮಹೀಪ್ರಪಿತಾಮಹ್ಯಃ (ಪಿತೃಪಿತಾಮಹಪ್ರಪಿತಾಮಹಾಃ) ಇದಮನ್ನಂ ಹೋಮಾರ್ಥಂ ಕವಿರಿದಮುದ್ಧ್ರಿಯತೇಽಗ್ನೌ ಚ ಕ್ರಿಯತೇ । ಇತಿ । ಕಾಮ-ಮುಧ್ರಿಯತಾಮ್ । ಕಾಮಮಗ್ನೌ ಚ ಕ್ರಿಯತಾಮ್ । ಇತಿ ಪ್ರತಿವಚನಮ್ । **ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ** ಅಥ ದರ್ವ್ಯಾಂ ದ್ವಿರುಪಸ್ತೀರ್ಯ, ಪಿತೃಪಾತ್ರಸ್ಥಚರುಂ ಸಕೃದವದಾಯ, ದ್ವಿರಭಿಘಾರ್ಯ, ಪ್ರತ್ಯಜ್ಯ, ಪುರಸ್ತಾತ್ಸ್ರುವಾಹುತಿಂ ಹುತ್ವಾ, ಜುಹೋತಿ । ಓಂ ಸೋಮಾ॑ಯ ಪಿತೃಮತೇ॑ ಶುಷ್ಮಿಣೇ॑ ಜುಹುಮೋ ಹವಿಃ । ವಾಜನ್ನಿದಂ ಜು॑ಷಸ್ವನಃ ಸ್ವಜಾ ಹವ್ಯಂ ದೇವೇಭ್ಯ॑ಃ ಪಿತೃಭ್ಯ॑ಃ ಸ್ವಧಾ ನಮಃ ಸ್ವಾಹಾ॑ ॥ ಸೋಮಾಯ ಪಿತೃಮತ ಇದಂ ನ ಮಮ ॥ ೧ ॥ ಏವಮೇವ ಓಂ ಅಂಗಿ॑ರಸ್ವಂತ ಮೂತಯೇ॑ ಯಮಂ ಪಿ॑ತೃಮಂತಮಾಹು॑ವೇ । ವೈವ॑ಸ್ವತೇದಮ॑ದ್ಧಿನಃ ಸ್ವಜಾ ಹವ್ಯಂ ದೇವೇಭ್ಯ॑ಃ ಪಿತೃಭ್ಯ॑ಃ ಸ್ವಧಾ ನಮಃ ಸ್ವಾಹಾ॑ ॥ ಯಮಾಯ ಅಂಗಿರಸ್ವತೇ ಪಿತೃಮತ ಇದಂ ನ ಮಮ ॥ ೨ ॥ ಓಂ ಯದ॑ಗ್ನೇ ಕವ್ಯವಾಹ॑ನ ಪಿತೄನ್ ಯಕ್ಷ್ಯ೯ತಾ ವೃಧಃ । ಪ್ರದೇವೇಭ್ಯೋ॑ ವಹಾಹವ್ಯಂ ಪಿತೃಭ್ಯ॑ಶ್ಚ ಸ್ವಜಾ ಹವ್ಯಂ ದೇವೇಭ್ಯ॑ಃ ಪಿತೃಭ್ಯ॑ಃ ಸ್ವಧಾ ನಮಃ ಸ್ವಾಹಾ॑ ॥ ಅಗ್ನಯೇ ಕವ್ಯವಾಹನಾಯ ಪಿತೃಮತ ಇದಂ ನ ಮಮ ॥ ೩ ॥ [28] **ಅಥಾಪೂಪಮಷ್ಟಧಾ ವಿಭಜ್ಯ,** ಸ್ರುವೇಣ ದರ್ವ್ಯಾಮುಪಸ್ತೀರ್ಯ, ಅಪೂಪಂ ನಿಧಾಯ, ಪುನರಭಿಘಾರ್ಯ,[29] ಪ್ರತ್ಯಜ್ಯ, ಪುರಸ್ತಾತ್ಸ್ರುವಾಹುತಿಂ ಹುತ್ವಾ, ಜುಹೋತಿ । ಓಂ ಸೋಮಾ॑ಯ ಪಿತೃಮತೇ॑ ಶುಷ್ಮಿಣೇ॑ ಜುಹುಮೋ ಹವಿಃ । ವಾಜನ್ನಿದಂ ಜು॑ಷಸ್ವನಃ ಸ್ವಜಾ ಹವ್ಯಂ ದೇವೇಭ್ಯ॑ಃ ಪಿತೃಭ್ಯ॑ಃ ಸ್ವಧಾ ನಮಃ ಸ್ವಾಹಾ॑ ॥ ಸೋಮಾಯ ಪಿತೃಮತ ಇದಂ ನ ಮಮ ॥ ೧ ॥ ಏವಮೇವ ಓಂ ಅಂಗಿ॑ರಸ್ವಂತ ಮೂತಯೇ॑ ಯಮಂ ಪಿ॑ತೃಮಂತ ಮಾಹು॑ವೇ । ವೈವ॑ಸ್ವತೇದಮ॑ದ್ಧಿನಃ ಸ್ವಜಾ ಹವ್ಯಂ ದೇವೇಭ್ಯ॑ಃ ಪಿತೃಭ್ಯ॑ಃ ಸ್ವಧಾ ನಮಃ ಸ್ವಾಹಾ॑ ॥ ಯಮಾಯ ಅಂಗಿರಸ್ವತೇ ಪಿತೃಮತ ಇದಂ ನ ಮಮ ॥ ೨ ॥ ಓಂ ಯದ॑ಗ್ನೇ ಕವ್ಯವಾಹ॑ನ ಪಿತೄನ್ ಯಕ್ಷತಾ ವೃಧ॑ಃ । ಪ್ರದೇವೇಭ್ಯೋ॑ ವಹಾಹವ್ಯಂ ಪಿತೃಭ್ಯ॑ಶ್ಚ ಸ್ವಜಾ ಹವ್ಯಂ ದೇವೇಭ್ಯ॑ಃ ಪಿತೃಭ್ಯ॑ಃ ಸ್ವಧಾ ನಮಃ ಸ್ವಾಹಾ॑ ॥ ಅಗ್ನಯೇ ಕವ್ಯವಾಹನಾಯ ಪಿತೃಮತ ಇದಂ ನ ಮಮ ॥ ೩ ॥ ಇತಿ ॥

---

[28] ಅತ್ರವ್ಯಾಹೃತೀರ್ಹುತ್ವಾ, ಇತಿವೇಂಕಟೇಶೀಯೇ,

ಸೋಮಾಯ ಚಾಂಗಿರಸ್ವಂತಂ ಯದಗ್ನೇ ಜುಹುಯಾದ್ಧವಿಃ । ವಿಭಜ್ಯಾಥಾಷ್ಟಧಾಪೂಪಂ ಸೋಮಾಯೇತ್ಯಾದಿಭಿಸ್ತ್ರಿಭಿಃ ॥ ಹುತ್ವಾ ತ್ರೀಣ್ಯವದಾನಾನಿ ಪೂರ್ವವತ್ತು ಯಥಾವಿಧಿ । ಅವಶಿಷ್ಟಾನ್ ಪಂಚಭಾಗಾನ್ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇಭ್ಯೋ ನಿವೇದಯೇತ್ ॥ ಇತಿ ಶ್ರಾದ್ಧಾನುಕ್ರಮಣಿಕಾಯಾಮ್,

[29] ತ್ರೀಣ್ಯವದಾನಾನ್ಯೇವಮೇವ (ವಪಾಯಾಃ ಕಲ್ಪೇನ) ಮಂತ್ರತ್ರಯೇಣಹುತ್ವೇತಿಪ್ರಯೋಗಾಂತರೇ,

ॐ॥ ಅಥ ಅಗ್ನೌಕರಣಶ್ರಾದ್ಧಪ್ರಯೋಗಃ ॥ॐ

ಅವಶಿಷ್ಟಪಂಚಭಾಗಾನ್ ಭೋಜನಪಾತ್ರೇ ನಿಧಾಯ,[30] ಅವದಾನಧರ್ಮೇಣ ಚರುಣಾ ಕೇವಲಂ ತಿಸ್ರ ಆಹುತೀರ್ಜುಹುಯಾತ್ । ಓಂ ಸೋಮಾಯ ಪಿತೃಪಿತಾಯ ಸ್ವಧಾ ನಮಃ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಸೋಮಾಯ ಪಿತೃಪಿತಾಯ ಇದಂ ನ ಮಮ ॥ ೧ ॥ ಓಂ ಯಮಾಯಾಂಗಿರಸ್ವತೇ ಪಿತೃಮತೇ ಸ್ವಧಾ ನಮಃ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಯಮಾಯಾಂಗಿರಸ್ವತೇ ಪಿತೃಮತ ಇದಂ ನ ಮಮ ॥ ೨ ॥ ಓಂ ಅಗ್ನಯೇ ಕವ್ಯ ವಾಹನಾಯ ಸ್ವಿಷ್ಟಕೃತೇ ಸ್ವಧಾ ನಮಃ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಅಗ್ನಯೇ ಕವ್ಯವಾಹನಾಯ ಸ್ವಿಷ್ಟಕೃತ ಇದಂ ನ ಮಮ ॥ ೩ ॥ ಇತಿ ॥ ವ್ಯಾಹೃತೀರ್ಹುತ್ವಾ, **ಮಂಡಲಾದ್ಯರ್ಚನಂ ಕುರ್ಯಾತ್ ।**

ಅಥೋಪವೀತೀ ಭೂಮೌ ವೃತ್ತಮಂಡಲೋಪರಿ ಅನ್ನಪಾತ್ರಂ ನಿಧಾಯ, ಶ್ರೀಮತ್ಪುಂಡರೀ-ಕಾಕ್ಷಾಯ ನಮಃ । ಇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ, ಓಂ ಭೂರ್ಭುವಸ್ಸುವಃ ಇತಿ ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ, ಓಂ ದೇವಸ್ಯ ತ್ವಾ ಸವಿತುಃ ಪ್ರಸವೇಽಶ್ವಿನೋರ್ಬಾಹುಭ್ಯಾಂ ಪೂಷ್ಣೋ ಹಸ್ತಾಭ್ಯಾಮ್ ॥ ಇತಿ ದರ್ವೀಂ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪ್ಯ, ಸತ್ಯಂ ತ್ವರ್ತೇನ ಪರಿಷಿಂಚಾಮೀತಿ ಪರಿಷಿಚ್ಯ, ಓಂ ಅನ್ನಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಅನ್ನಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ । ಓಂ ಅಮೃತಸ್ವರೂಪಿಣ್ಯೈ ನಮಃ । ಓಂ ದೇವಾನ್ನಾಯನಮಃ । ಓಂ ದಿವ್ಯಾನ್ನಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಶಾಲ್ಯನ್ನಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಪೂರ್ಣಕುಂಭಾಯನಮಃ ॥

ಆದಾಯ ದಕ್ಷಿಣಕರೇಣ ಸುವರ್ಣದರ್ವೀಂ ದುಗ್ಧಾನ್ನಪೂರ್ಣಮಿತರೇಣ ಚ ರತ್ನಪಾತ್ರಮ್ ।
ಭಿಕ್ಷಾಪ್ರದಾನನಿರತಾಂ ನವಹೇಮವರ್ಣಾಮಂಬಾಂ ಭಜೇ ಕನಕಭೂಷಣಮಾಲ್ಯ ಶೋಭಾಮ್ ॥

---

[30] ಅತ್ರಪಿತಾಮಹಾದಿಭ್ಯಃ ಚತುರ್ವಿಂಶತ್ಯಾಜ್ಯಾಹುತಿರುಕ್ತಾ, ಅಶಕ್ತಶ್ಚೇದಿತಿಪಕ್ಷೋಽತ್ರಸ್ವೀಕೃತಃ, ತಥಾ ಚ ಆಜ್ಯಂ ಚರುಂ ಆಜ್ಯಂ ಚ ಹುತ್ವೇತಿ ಬಹುಷು ಪ್ರಯೋಗೇಷು ॥ ತತ್ರ ಮಂತ್ರಾಃ, ಓಂ ಪಿತೃಭ್ಯಃ ಸ್ವಧಾ ನಮಃ ಸ್ವಾಹಾ । ಓಂ ಪಿತಾಮಹೇಭ್ಯಃ ಸ್ವಧಾ ನಮಃ ಸ್ವಾಹಾ । ಓಂ ಪ್ರಪಿತಾಮಹೇಭ್ಯಃ ಸ್ವಧಾ ನಮಃ ಸ್ವಾಹಾ । ಓಂ ಮಾತೃಭ್ಯಃ ಸ್ವಧಾ ನಮಃ ಸ್ವಾಹಾ । ಓಂ ಪಿತಾಮಹೀಭ್ಯಃ ಸ್ವಧಾ ನಮಃ ಸ್ವಾಹಾ । ಓಂ ಪ್ರಪಿತಾಮಹೀಭ್ಯಃ ಸ್ವಧಾ ನಮಃ ಸ್ವಾಹಾ । ಓಂ ಮಾತಾಮಹೇಭ್ಯಃ ಸ್ವಧಾ ನಮಃ ಸ್ವಾಹಾ । ಓಂ ಮಾತೃಪಿತಾಮಹೇಭ್ಯಃ ಸ್ವಧಾ ನಮಃ ಸ್ವಾಹಾ । ಓಂ ಮಾತೃಪ್ರಪಿತಾಮಹೇಭ್ಯಃ ಸ್ವಧಾ ನಮಃ ಸ್ವಾಹಾ । ಓಂ ಮಾತಾಮಹೀಭ್ಯಃ ಸ್ವಧಾ ನಮಃ ಸ್ವಾಹಾ । ಓಂ ಮಾತೃಪಿತಾಮಹೀಭ್ಯಃ ಸ್ವಧಾ ನಮಃ ಸ್ವಾಹಾ । ಓಂ ಮಾತೃಪ್ರಪಿತಾಮಹೀಭ್ಯಃ ಸ್ವಧಾ ನಮಃ ಸ್ವಾಹಾ । ಓಂ ಆಚಾರ್ಯೇಭ್ಯಃ ಸ್ವಧಾ ನಮಃ ಸ್ವಾಹಾ । ಓಂ ಆಚಾರ್ಯಪತ್ನೀಭ್ಯಃ ಸ್ವಧಾ ನಮಃ ಸ್ವಾಹಾ । ಓಂ ಗುರುಭ್ಯಃ ಸ್ವಧಾ ನಮಃ ಸ್ವಾಹಾ । ಓಂ ಗುರುಪತ್ನೀಭ್ಯಃ ಸ್ವಧಾ ನಮಃ ಸ್ವಾಹಾ । ಓಂ ಸಖಿಭ್ಯಃ ಸ್ವಧಾ ನಮಃ ಸ್ವಾಹಾ । ಓಂ ಸಖಿಪತ್ನೀಭ್ಯಃ ಸ್ವಧಾ ನಮಃ ಸ್ವಾಹಾ । ಓಂ ಜ್ಞಾತಿಭ್ಯಃ ಸ್ವಧಾ ನಮಃ ಸ್ವಾಹಾ । ಓಂ ಜ್ಞಾತಿಪತ್ನೀಭ್ಯಃ ಸ್ವಧಾ ನಮಃ ಸ್ವಾಹಾ । ಓಂ ಅಮಾತ್ಯೇಭ್ಯಃ ಸ್ವಧಾ ನಮಃ ಸ್ವಾಹಾ । ಓಂ ಅಮಾತ್ಯಪತ್ನೀಭ್ಯಃ ಸ್ವಧಾ ನಮಃ ಸ್ವಾಹಾ । ಓಂ ಅಂತೇವಾಸಿಭ್ಯಃ ಸ್ವಧಾ ನಮಃ ಸ್ವಾಹಾ । ಓಂ ಅಂತೇವಾಸಿಪತ್ನೀಭ್ಯಃ ಸ್ವಧಾ ನಮಃ ಸ್ವಾಹಾ । ಓಂ ಅಗ್ನಯೇ ಕವ್ಯ ವಾಹನಾಯ ಸ್ವಿಷ್ಟಕೃತೇ ಸ್ವಧಾ ನಮಃ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಅಗ್ನಯೇ ಕವ್ಯವಾಹನಾಯ ಸ್ವಿಷ್ಟಕೃತ ಇದಂ ನ ಮಮ ॥ ಇತಿ ॥

॥ ಅಥ ಅಗ್ನೌಕರಣಶ್ರಾದ್ಧಪ್ರಯೋಗಃ ॥

ಅನ್ನಮೇವ ಯತೋ ಲಕ್ಷ್ಮೀರನ್ನಮೇವ ಜನಾರ್ದನಃ।

ಅನ್ನಂ ಪರ್ವತ ರೂಪೇಣ ತ್ರಾಹಿ ಮಾಂ ಪರಮೇಶ್ವರಿ ॥ ಶ್ರೀ ಅನ್ನಪೂರ್ಣಾಪರಮೇಶ್ವರ್ಯೈ ನಮಃ ॥ ಗಂಧಾದಿಸಕಲಾರಾಧನೈಃ ಸ್ವರ್ಚಿತಮಸ್ತು । ಓಂ ದೇವಸ್ಯ ತ್ವಾ ಸವಿತುಃ ಪ್ರಸವೇಽಶ್ವಿನೋ-ರ್ಬಾಹುಭ್ಯಾಂ ಪೂಷ್ಣೋ ಹಸ್ತಾಭ್ಯಾಮ್ । ಇತ್ಯಾಜ್ಯೋಪಹಾರಂ ಸಮರ್ಪ್ಯ, ದರ್ಭತ್ರಯ-ಮಾದಾಯ, **ಅನ್ನಂ ಪೃಥಕ್ಕರೋತಿ [31] ।**

ಓಂ ದೇವತಾಭ್ಯಃ ಪಿತೃಭ್ಯಶ್ಚ ಮಹಾಯೋಗಿಭ್ಯ ಏವ ಚ।

ನಮಃ ಸ್ವಧಾಯೈ ಸ್ವಾಹಾಯೈ ನಿತ್ಯಮೇವ ನಮೋ ನಮಃ॥

ಅನ್ನಂ ಬ್ರಹ್ಮರಸೋ ಭಾನುರ್ಭೋಕ್ತಾ ದೇವೋ ಜನಾರ್ದನಃ।

ಜೀವನಂ ಸರ್ವ ಭೂತಾನಾಂ ತಸ್ಮೈ ಚಾನ್ನಾತ್ಮನೇ [32]ನಮಃ॥

ಹೋತವ್ಯಮಗ್ನಯೇ ಪಿಂಡಂ ದಾತವ್ಯಂ ಭುವಿ ಶಕ್ತಿತಃ।

ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನಾಂ ಮುಖೇಽಗ್ನೌ ಚ ದಾಸ್ಯೇ ತದನುಗೃಹ್ಯತಾಮ್॥

ಆತೃಪ್ತೇಃ ಗದಾಧರಃ ಪ್ರೀಯತಾಮ್ । ಓಂ ಓಂ ನಮೋ ನಾರಾಯಣಾಯ । ಅಸ್ತು ಸುಪ್ರೀಯತಾಂ ಗದಾಧರಃ । ಚರುಪ್ರಸಾದಸ್ಯಾನುಜ್ಞಾ । ಸುಪ್ರಸಾದೋಽಸ್ತು । ಚರುಪ್ರಸಾದಂ ಸ್ವೀಕೃತ್ಯ, ಸ್ತ್ರೀಭ್ಯಶ್ಚ ದತ್ವಾ, [33] ಭೋಜನಸ್ಥಾನೇ ದೇವಾನಾಂ ಚತುರಸ್ರಮಂಡಲಂ ಕೃತ್ವಾ, ಪೂರ್ವಾಗ್ರಾನ್ ದರ್ಭಾನ್ನಿಧಾಯ, ಯವಾನ್ವಿಕೀರ್ಯ, ಪಿತೃಣಾಂ ವೃತ್ತಮಂಡಲಂ ಕೃತ್ವಾ, ದಕ್ಷಿಣಾಗ್ರಾನ್ ದರ್ಭಾನ್ನಿಧಾಯ, ತಿಲಾನ್ವಿಕೀರ್ಯ, ದೇವಾಗ್ರೇ ಸಾಲಿಗ್ರಾಮಶ್ರೀಮಹಾವಿಷ್ಣೋ ಸುವರ್ಣಮಯಪಾತ್ರಂ ಕಲ್ಪಯಾಮಿ । ಇತಿ ಪಾತ್ರಂ ದತ್ವಾ, ಪುರೂರವಾರ್ದ್ರವಸಂಜ್ಞಕಾ ವಿಶ್ವೇದೇವಾಃ ಭೋಜನಾರ್ಥೇ ಪ್ರತ್ಯೇಕಂ ಸುವರ್ಣಮಯಪಾತ್ರಂ ಕಲ್ಪಯಾಮಿ । ಸುಪಾತ್ರಂ

---

[31] ದಕ್ಷಿಣಂ ಜಾನುಂ ಭೂಮೌ ನಿಧಾಯ ಸವ್ಯಮುದ್ಧೃತ್ಯ 'ದೇವತಾಭ್ಯಃ' ಇತಿ ದೇವಾನಾಂ; ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ ವಾಮಜಾನುಂ ಭೂಮೌ ನಿಪಾತ್ಯ, "ಪಿತೃಭ್ಯಶ್ಚ" "ಮಾತೃಭ್ಯಶ್ಚ" ಇತಿ ವಾ ಪಿತೃಣಾಂ; ನಿವೀತೀ ಉಪವಿಶನ್, "ಮಹಾಯೋಗಿಭ್ಯ ಏವ ಚ" ಇತಿ ಋಷೀಣಾಂ ಚ ಕ್ರಮೇಣ ಪೃಥಕ್ಕೃತ್ಯ, ಉಪವೀತೀ ನಮಃ ಸ್ವಧಾಯೈ ... ಇತ್ಯಾದಿಕಂ ಪಠಂತಿ ॥

[32] ತಸ್ಮಾದನ್ನಾತ್ಮನೇ ನಮಃ। ಇತ್ಯಪಿ ಪಾಠಾಂತರಮ್,

[33] ಪೃಥಿವ್ಯೈ ನಮಃ। ಮಂಡಲೋದ್ವರ್ತನಂ ಪಾತ್ರಾಸಾದನಂ ಚ ಕರಿಷ್ಯೇ। ಅತ್ರೈವ ಆಘ್ರಾಣದೋಷ-ಪರಿಹಾರಾರ್ಥಂ ಅನ್ನಶುದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ ಅನ್ನಸೂಕ್ತಜಪಂ ಶ್ರಾವಯಿಷ್ಯೇ ॥ ಸುಶ್ರಾವಯ। ಇತಿ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕಾಃ,

॥ ಅಥ ಅಗ್ನೌಕರಣಶ್ರಾದ್ಧಪ್ರಯೋಗಃ ॥

ಕಲ್ಪಯ । **ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ** ಮಾತೃಪಿತಾಮಹೀಪ್ರಪಿತಾಮಹ್ಯಃ (ಪಿತೃಪಿತಾಮಹಪ್ರಪಿತಾಮಹಾಃ) ವಸುರುದ್ರಾದಿತ್ಯರೂಪಾಃ ಭೋಜನಾರ್ಥೇ ಪ್ರತ್ಯೇಕಂ ರಜತಮಯ ಪಾತ್ರಂ ಕಲ್ಪಯಾಮಿ । ಸುಪಾತ್ರಂ ಕಲ್ಪಯ । ಇತಿ ಪಾತ್ರಾಣಿ ಕಲ್ಪಯಿತ್ವಾ, **ಉಪವೀತೀ** ಅಭಿಘಾರ್ಯ, ಆಜ್ಯಶೇಷಂ, ಹವಿಃಶೇಷಂ ಚ ಭೋಜನ ಪಾತ್ರೇಷು ಕಿಂಚಿನ್ನಿಧಾಯ, ಅನ್ನಾದಿಕಂ ಪರಿವಿಷ್ಯ, ದೇವಪಾತ್ರಸ್ಥಮನ್ನಮುತ್ತರಾಗ್ರೈರ್ದರ್ಭೈಃ, ಪಿತ್ರ್ಯಮನ್ನಂ, ದಕ್ಷಿಣಾಗ್ರೈರ್ದರ್ಭೈಃ ಪ್ರಚ್ಛಾದಯತಿ । ಅಥ ಸಾಲಿಗ್ರಾಮಶ್ರೀಮಹಾವಿಷ್ಣುಸಮೀಪೇ ಗತ್ವಾ, ಪಾತ್ರಂ ಗಾಯತ್ರ್ಯಾ ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ, ಸತ್ಯಂ ತ್ವರ್ತೇನ ಪರಿಷಿಂಚಾಮಿ । ಇತಿ ಪರಿಷಿಚ್ಯ, ಪಾಣಿಭ್ಯಾಂ ಪಾತ್ರಮಭಿಮೃಷತಿ । ಸಾಲಿಗ್ರಾಮ-ಶ್ರೀಮಹಾವಿಷ್ಣವೇ ನಮಃ । ಇದಂ ವೋ ಅನ್ನಮಿತಿ ।

ಅಥ ವಿಶ್ವೇದೇವಸಮೀಪ ಉಪವಿಶ್ಯ, ಪಾತ್ರಸ್ಥಮನ್ನಂ ಪ್ರತ್ಯೇಕಂ ಗಾಯತ್ರ್ಯಾ ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ, 'ಓಂ ಸತ್ಯಂ ತ್ವರ್ತೇನ ಪರಿಷಿಂಚಾಮೀತಿ' ಪರಿಷಿಚ್ಯ, **ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ಯಾಂಗುಷ್ಠೇನಾನಖೇನಾನ್ನಂ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಮನು ದಿಶತಿ ।** ಓಂ ಪೃಥಿವೀ ತೇ ಪಾತ್ರಂ ದ್ಯೌರಪಿಧಾನಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ಯ ಮುಖೇಽಮೃತಂ ಜುಹೋಮಿ । ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನಾಂ ತ್ವಾ ವಿದ್ಯಾವತಾಂ ಪ್ರಾಣಾಪಾನಯೋರ್ಜುಹೋಮ್ಯ ಕ್ಷಿತಮಸಿ ಮಾ ಪುರೂರವಾರ್ದ್ರವಸಂಜ್ಞಕಾನಾಂ ವಿಶ್ವೇಷಾಂ ದೇವಾನಾಂ ಕ್ಷೇಷ್ಠಾ ಅಮುತ್ರಾ ಮುಷ್ಮಿಂಲ್ಲೋಕೇ ॥ ಇತಿ ॥ ಓಂ ಇದಂ ವಿಷ್ಣುರ್ವಿಚಕ್ರಮೇ ತ್ರೇಧಾ ನಿ ದಧೇ ಪದಮ್ । ಸಮೂಢಮಸ್ಯ ಪಾಂಸುರೇ ॥ ವಿಷ್ಣೋ ಹವ್ಯಂ ರಕ್ಷಸ್ವ । ಇತಿ ಪ್ರಚ್ಛಾದನ-ದರ್ಭಮಪಸಾರ್ಯ, ಮಾತುಃ (ಪಿತುಃ) ಪ್ರತಿ-ಸಾಂವತ್ಸರಿಕಶ್ರಾದ್ಧೇ ಪುರೂರವಾರ್ದ್ರವ-ಸಂಜ್ಞಕೇಭ್ಯೋ ವಿಶ್ವೇಭ್ಯೋ ದೇವೇಭ್ಯಃ ಸ್ವಾಹಾ ನಮಃ । ಇದಂ ವೋ ಅನ್ನಮ್ । ಅಸ್ತು ಅನ್ನಮ್ । ಏತದ್ವಃ ಸರ್ವಂಸಪರಿಕರಂ ಚ । ಪುರೂರವಾರ್ದ್ರವಕಸಂಜ್ಞಕಾ ವಿಶ್ವೇದೇವಾ ದೇವತಾಃ । ಇದಮನ್ನಂ ಹವ್ಯಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ಯಾಹವನೀಯಾರ್ಥೇ ಪರಿವಿಷ್ಟಂ ಪರಿವೇಕ್ಷ್ಯಮಾಣಂ ಚ ಆತೃಪ್ತೇಃ ಏತತ್ಸರ್ವಮ್ । ಇಯಂ ಭೂಮಿರ್ಗಯಾ, ಭೋಕ್ತಾ ಗದಾಧರಃ, ಅನ್ನಂ ಚ ಬ್ರಹ್ಮ, ಅಹಂ ಚ ಬ್ರಹ್ಮ, ಭೋಕ್ತಾ ಚ ಬ್ರಹ್ಮ, ಸರ್ವಂ ಖಲ್ವಿದಂ ಬ್ರಹ್ಮ, ಅಕ್ಷಯ್ಯವಟಚ್ಛಾಯೇಯಮ್ । ಸುವರ್ಣಮಯ-ಪಾತ್ರಸ್ಥಮನ್ನಮಮೃತರೂಪಮಾತೃಪ್ತೇರ್ದತ್ತಂ ದಾಸ್ಯಮಾನಂ ಚ ಪುರೂರವಾರ್ದ್ರವ-ಸಂಜ್ಞಕೇಭ್ಯೋ ವಿಶ್ವೇಭ್ಯೋ ದೇವೇಭ್ಯಃ ಸ್ವಾಹಾ ಹವ್ಯಂ ನ ಮಮ । ಗಯಾಯಾಂ ಶ್ರೀರುದ್ರ-ಪಾದಾದಿಸಮಸ್ತಪಾದೇಷು ದತ್ತಮಸ್ತು । ಗದಾಧರಃ ಪ್ರೀಯತಾಮ್ । ಸುಪ್ರೀಯತಾಂ ಗದಾಧರಃ ।

ಇತಿ ಭೂಮೌ ಜಲಂ ನಿನೀಯ, ಓಂ ಯೇ ದೇವಾ ದ್ವಿವ್ಯೇಕಾದಶಸ್ಥ ಪೃಥಿವ್ಯಾ ಮದ್ಧ್ಯೇಕಾದಶಸ್ಥ ಪ್ಸುಷದೋ ಮಹಿನ್ನೈಕಾದಶಸ್ಥ ತೇ ದೇವಾ ಯಜ್ಞಮಿಮಂ ಜುಷಧ್ವಮ್ । ಇತ್ಯುಪಸ್ಥಾಯ, ಪುರೂರವಾರ್ದ್ರವಕಸಂಜ್ಞಕಾ ವಿಶ್ವೇದೇವಾಃ ಯಥಾಭಾಗಂ ಜುಷಧ್ವಮ್ । ಅಸ್ತು ಯಥಾಭಾಗಂ ಜುಷಾಹವೈ । **ಇತಿ ವಿಶ್ವೇದೇವಪಾತ್ರೋತ್ತರತಃ ಪ್ರಾಗಗ್ರಕುಶಯೋರಕ್ಷತೋದಕಂ ದದ್ಯಾತ್ ।**

ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ ಪಿತೃಪಾತ್ರಂ ಪ್ರತ್ಯೇಕಂ ಗಾಯತ್ರ್ಯಾ ತಿಲೋದಕೇನ ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ, 'ಓಂ ಸತ್ಯಂ ತ್ವರ್ತೇನ ಪರಿಷಿಂಚಾಮೀತಿ' ಅಪಸವ್ಯಂ ಪರಿಷಿಚ್ಯ, ಅಂಗುಷ್ಠೇನ ಪಾಣಿನಾ [34] ಅಭಿಮೃಶತಿ । ಓಂ ಭೂಃ ಪೃಥಿವೀ ಸಮಂತಸ್ಯ ತೇಽಗ್ನಿರುಪದ್ರಷ್ಟರ್ಚಸ್ತೇ ಮಹಿಮಾ ದತ್ತಸ್ಯಾ ಪ್ರಮಾದಾಯ । ಪೃಥಿವೀ ತೇ ಪಾತ್ರಂ ದ್ಯೌರಪಿಧಾನಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ಯ ಮುಖೇಽಮೃತಂ ಜುಹೋಮಿ । ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನಾಂ ತ್ವಾ ವಿದ್ಯಾವತಾಂ ಪ್ರಾಣಾಪಾನಯೋರ್ಜುಹೋಮ್ಯ ಕ್ಷಿತಮಸಿ ಮಾ ಮಾತೃಣಾಂ (ಪಿತೃಣಾಂ) ಕ್ಷೇಷ್ಠಾ ಅಮುತ್ರಾ ಮುಷ್ಮಿಂಲ್ಲೋಕೇ ॥ ಇತಿ ॥ ಓಂ ಇದಂ ವಿಷ್ಣುರ್ವಿಚಕ್ರಮೇ ತ್ರೇಧಾ ನಿ ದಧೇ ಪದಮ್ । ಸಮೂಢಮಸ್ಯ ಪಾಂಸುರೇ ॥ ವಿಷ್ಣೋ ಕವ್ಯಂ ರಕ್ಷಸ್ವ । ಇತಿ ಪ್ರಚ್ಛಾದನದರ್ಭಮಪಸಾರ್ಯ, ಅಸ್ಮತ್ ಮಾತೃಭ್ಯಃ (ಪಿತೃಭ್ಯಃ) -ದಾಯೀಭ್ಯಃ (-ಶರ್ಮಭ್ಯಃ) -ಗೋತ್ರಾಭ್ಯಃ (ಗೋತ್ರೇಭ್ಯಃ) ವಸು ರೂಪಾಭ್ಯಃ (ರೂಪೇಭ್ಯಃ) ಸ್ವಧಾ ನಮಃ । ಇದಂ ವೋ ಅನ್ನಮ್ । ಅಸ್ತು ಅನ್ನಮ್ ॥

ಓಂ ಭುವೋಽನ್ತರಿಕ್ಷಂ ಸಮಂತಸ್ಯ ತೇ ವಾಯುರುಪಶ್ರೋತಾ ಯಜೂಂಷಿ ತೇ ಮಹಿಮಾ ದತ್ತಸ್ಯಾಪ್ರಮಾದಾಯ ಪೃಥಿವೀ ತೇ ಪಾತ್ರಂ ದ್ಯೌರಪಿಧಾನಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ಯ ಮುಖೇಽಮೃತಂ ಜುಹೋಮಿ । ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನಾಂ ತ್ವಾ ವಿದ್ಯಾವತಾಂ ಪ್ರಾಣಾಪಾನ ಯೋರ್ಜುಹೋಮ್ಯ ಕ್ಷಿತಮಸಿ ಮಾ ಪಿತಾಮಹೀನಾಂ (ಪಿತಾಮಹಾನಾಂ) ಕ್ಷೇಷ್ಠಾ ಅಮುತ್ರಾ ಮುಷ್ಮಿಂಲ್ಲೋಕೇ ॥ ಇತಿ ॥ ಓಂ ಇದಂ ವಿಷ್ಣುರ್ವಿಚಕ್ರಮೇ ತ್ರೇಧಾ ನಿ ದಧೇ ಪದಮ್ । ಸಮೂಢಮಸ್ಯ ಪಾಂಸುರೇ ॥ ವಿಷ್ಣೋ ಕವ್ಯಂ ರಕ್ಷಸ್ವ । ಇತಿ ಪ್ರಚ್ಛಾದನದರ್ಭಮಪಸಾರ್ಯ, ಅಸ್ಮತ್ ಪಿತಾಮಹೀಭ್ಯಃ (ಪಿತಾಮಹೇಭ್ಯಃ) -ದಾಯೀಭ್ಯಃ (-ಶರ್ಮಭ್ಯಃ) -ಗೋತ್ರಾಭ್ಯಃ (ಗೋತ್ರೇಭ್ಯಃ) ರುದ್ರ ರೂಪಾಭ್ಯಃ (ರೂಪೇಭ್ಯಃ) ಸ್ವಧಾ ನಮಃ । ಇದಂ ವೋ ಅನ್ನಮ್ । ಅಸ್ತು ಅನ್ನಮ್ ॥

[34] ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ಯಕರಾಂಗುಷ್ಠೇನ ಅನಖೇನ ಸ್ವಪಾಣಿನಾ ಭೋಜ್ಯದ್ರವ್ಯಮಭಿಮೃಶತಿ ।

ಓ᳚ಸುವ॒ರ್ದ್ಯೌಸ್ಸ॒ಮಂತ್ರ॒ಸ್ಯ ತ ಆದಿ॒ತ್ಯೋ᳚ಽನುಖ್ಯಾ॒ತಾ ಸಾಮಾ᳚ನಿ ತೇ ಮಹಿ॒ಮಾ ದತ್ತ॒ಸ್ಯಾಪ್ರ॒ಮಾದಾ॒ಯ ಪೃಥಿ॒ವೀ ತೇ॒ ಪಾತ್ರಂ॒ ದ್ಯೌರ॑ಪಿ॒ಧಾನಂ॒ ಬ್ರಾಹ್ಮ॑ಣಸ್ಯಾ॒ ಮುಖೇ॒ಽಮೃತಂ॑ ಜುಹೋಮಿ । ಬ್ರಾಹ್ಮ॒ಣಾನಾಂ ತ್ವಾ ವಿ॒ದ್ಯಾವ॒ತಾಂ ಪ್ರಾ॒ಣಾಪಾ॒ನ ಯೋ᳚ರ್ಜುಹೋ॒ಮ್ಯ ಕ್ಷಿ॒ತಮ॒ಸಿ ಮಾ ಪ್ರಪಿತಾಮಹೀನಾಂ (ಪ್ರಪಿತಾಮಹಾನಾಂ) ಕ್ಷೇ॑ಷ್ಠಾ ಅ॒ಮುತ್ರಾ॒ ಮುಷ್ಮಿಂ॑ಲ್ಲೋ॒ಕೇ ॥ ಇತಿ ॥ ಓಂ ಇ॒ದಂ ವಿಷ್ಣು॒ರ್ವಿಚ॑ಕ್ರಮೇ ತ್ರೇ॒ಧಾ ನಿ ದ॑ಧೇ ಪ॒ದಮ್ । ಸಮೂ॑ಢಮಸ್ಯ ಪಾ᳚ಸು॒ರೇ ॥ ವಿಷ್ಣೋ ಕವ್ಯ᳚ ರಕ್ಷಸ್ವ । ಇತಿ ಪ್ರಚ್ಛಾದನದರ್ಭಮಪಸಾರ್ಯ, ಅಸ್ಮತ್ ಪ್ರಪಿತಾಮಹೀಭ್ಯಃ (ಪ್ರಪಿತಾಮಹೇಭ್ಯಃ) -ದಾಯೀಭ್ಯಃ (-ಶರ್ಮಭ್ಯಃ) -ಗೋತ್ರಾಭ್ಯಃ (ಗೋತ್ರೇಭ್ಯಃ) ಆದಿತ್ಯರೂಪಾಭ್ಯಃ (ರೂಪೇಭ್ಯಃ) ಸ್ವಧಾ ನಮಃ । ಇದಂ ವೋ ಅನ್ನಮ್ । ಅಸ್ತು ಅನ್ನಮ್ ॥ [35]

ಏತದ್ವಃ ಸರ್ವ᳚ಸಪರಿಕರಂ ಚ । ಮಾತೃಪಿತಾಮಹೀಪ್ರಪಿತಾಮಮಹ್ಯಃ (ಪಿತೃಪಿತಾಮಹ-ಪ್ರಪಿತಾಮಹಾಃ) ದೇವತಾಃ । ಇದಮನ್ನಂ ಕವ್ಯಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಸ್ಯಾ॒ಹವನೀಯಾರ್ಥೇ ಪರಿವಿಷ್ಟಂ ಪರಿವೇಕ್ಷ್ಯಮಾಣಂ ಚ ಆತೃಪ್ತೇಃ ಏತತ್ಸರ್ವಮ್ । ಇಯಂ ಭೂಮಿರ್ಗಯಾ, ಭೋಕ್ತಾ ಗದಾಧರಃ, ಅನ್ನಂ ಚ ಬ್ರಹ್ಮ, ಅಹಂ ಚ ಬ್ರಹ್ಮ, ಭೋಕ್ತಾ ಚ ಬ್ರಹ್ಮ, ಸರ್ವಂ ಖಲ್ವಿದಂ ಬ್ರಹ್ಮ, ಅಕ್ಷಯ್ಯವಟಚ್ಛಾಯೇಯಮ್ । ರಜತಮಯಪಾತ್ರಸ್ಥಮನ್ನಮಮೃತರೂಪಮಾತೃಪ್ತೇರ್ದತ್ತಂ ದಾಸ್ಯಮಾನಂ ಚ ಅಸ್ಮತ್ ಮಾತೃಪಿತಾಮಹೀಪ್ರಪಿತಾಮಹೀಭ್ಯಃ (ಪಿತೃಪಿತಾಮಹ-ಪ್ರಪಿತಾಮಹೇಭ್ಯಃ)--ದಾಯೀಭ್ಯಃ (-ಶರ್ಮಭ್ಯಃ) --ಗೋತ್ರಾಭ್ಯಃ (ಗೋತ್ರೇಭ್ಯಃ) ವಸುರುದ್ರ-ಆದಿತ್ಯರೂಪಾಭ್ಯಃ (ರೂಪೇಭ್ಯಃ) ಸ್ವಧಾ ಸ್ವಾಹಾ ಕವ್ಯಂ ನ ಮಮ । ಇತ್ಯನ್ನತ್ಯಾಗಂ ಕೃತ್ವಾ, ಗಯಾಯಾಂ ಶ್ರೀರುದ್ರಪಾದಾದಿಸಮಸ್ತಪಾದೇಷು ದತ್ತಮಸ್ತು । ಗದಾಧರಃ ಪ್ರೀಯತಾಮ್ । ಸುಪ್ರೀಯತಾಂ ಗದಾಧರಃ । ಇತಿ ಭೂಮೌ ಪಿತೃತೀರ್ಥೇನ ತಿಲೋದಕಂ ನಿನೀಯ, ಓಂ ಯೇ

[35] **ಏಕ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಪಕ್ಷೇ** ಓಂ ಪೃಥಿ॒ವೀ ತೇ॒ ಪಾತ್ರಂ॒ ದ್ಯೌರ॑ಪಿ॒ಧಾನಂ॒ ಬ್ರಾಹ್ಮ॑ಣಸ್ಯಾ॒ ಮುಖೇ॒ಽಮೃತಂ॑ ಜುಹೋಮಿ । ಬ್ರಾಹ್ಮ॒ಣಾನಾಂ ತ್ವಾ ವಿ॒ದ್ಯಾವ॒ತಾಂ ಪ್ರಾ॒ಣಾಪಾ॒ನ ಯೋ᳚ರ್ಜುಹೋ॒ಮ್ಯ ಕ್ಷಿ॒ತಮ॒ಸಿ ಮಾ ಮಾತೃಪಿತಾಮಹೀ-ಪ್ರಪಿತಾಮಹೀನಾಂ (ಪಿತೃ-ಪಿತಾಮಹಪ್ರಪಿತಾಮಹಾನಾಂ) ಕ್ಷೇ॑ಷ್ಠಾ ಅ॒ಮುತ್ರಾ॒ ಮುಷ್ಮಿಂ॑ಲ್ಲೋ॒ಕೇ ॥ ಇತಿ ॥ ಓಂ ಇ॒ದಂ ವಿಷ್ಣು॒ರ್ವಿಚ॑ಕ್ರಮೇ ತ್ರೇ॒ಧಾ ನಿ ದ॑ಧೇ ಪ॒ದಮ್ । ಸಮೂ॑ಢಮಸ್ಯ ಪಾ᳚ಸು॒ರೇ ॥ ವಿಷ್ಣೋ ಕವ್ಯ᳚ ರಕ್ಷಸ್ವ । ಇತಿ ಪ್ರಚ್ಛಾದನದರ್ಭಮಪಸಾರ್ಯ, ಅಸ್ಮತ್ ಮಾತೃಪಿತಾಮಹೀಪ್ರಪಿತಾಮಹೀಭ್ಯಃ (ಪಿತೃಪಿತಾಮಹ-ಪ್ರಪಿತಾಮಹೇಭ್ಯಃ) -ದಾಯೀಭ್ಯಃ (-ಶರ್ಮಭ್ಯಃ) -ಗೋತ್ರಾಭ್ಯಃ (ಗೋತ್ರೇಭ್ಯಃ) ವಸುರುದ್ರಆದಿತ್ಯರೂಪಾಭ್ಯಃ (ವಸುರುದ್ರಆದಿತ್ಯರೂಪೇಭ್ಯಃ) ಸ್ವಧಾ ನಮಃ । ಇದಂ ವೋ ಅನ್ನಮ್ । ಅಸ್ತು ಅನ್ನಮ್ ॥

॥ ಅಥ ಅಗ್ನೌಕರಣಶ್ರಾದ್ಧಪ್ರಯೋಗಃ ॥

ಚೇಹ ಪಿತರೋ ಯೇ ಚ ನೇಹ ಯಾꣳಶ್ಚ ವಿದ್ಮಯಾꣳ ಉಚನ ಪ್ರವಿದ್ಮ । ತ್ವಂ ವೇತ್ಥ ಯದಿ ತೇ ಜಾತವೇದಃ ಸ್ವಧಾಭಿರ್ಯಜ್ಞꣳಸುಕೃತಂ ಜುಷಸ್ವ ॥ ಅಸ್ಮನ್ಮಾತೃಪಿತಾಮಹೀಪ್ರಪಿತಾಮಹ್ಯಃ (ಪಿತೃಪಿತಾಮಹಪ್ರಪಿತಾಮಹಾಃ) ವಸುರುದ್ರಆದಿತ್ಯರೂಪಾ ಯಥಾ ಸುಖಂ ಜುಷಧ್ವಮ್ । ಜುಷಾಮಹೈ ॥ **ಇತಿ ಪಿತೃಪಾತ್ರಾತ್ಪೂರ್ವೇ ಕುಶೇಷು ತಿಲೋದಕಂ ದದ್ಯಾತ್ ॥**

ಉಪವೀತೀ ಶ್ರಾದ್ಧರಕ್ಷಕಶ್ರೀಮಹಾವಿಷ್ಣುಸಮೀಪೇ ಉಪವಿಶ್ಯ, ಪಾತ್ರಸ್ಥಮನ್ನಂ ಗಾಯತ್ರ್ಯಾ ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ, 'ಓಂ ಸತ್ಯಂ ತ್ವರ್ತೇನ ಪರಿಷಿಂಚಾಮೀತಿ' ಪರಿಷಿಚ್ಯ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ಯಾಂಗುಷ್ಠೇನಾ ನಖೇನಾನ್ನಂ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಮನುದಿಶತಿ । ಓಂ ಪೃಥಿವೀ ತೇ ಪಾತ್ರಂ ದ್ಯೌರಪಿಧಾನಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ಯ ಮುಖೇಽಮೃತಂ ಜುಹೋಮಿ । ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನಾಂ ತ್ವಾ ವಿದ್ಯಾವತಾಂ ಪ್ರಾಣಾಪಾನಯೋ-ರ್ಜುಹೋಮ್ಯ ಕ್ಷಿತಮಸಿ ಮಾ ಶ್ರಾದ್ಧರಕ್ಷಕಶ್ರೀಮಹಾವಿಷ್ಣೂನಾಂ ಕ್ಷೇಷ್ಠಾ ಅಮುತ್ರಾ ಮುಷ್ಮಿಂಲ್ಲೋಕೇ ॥ ಇತಿ ॥ ಓಂ ಇದಂ ವಿಷ್ಣುರ್ವಿಚಕ್ರಮೇ ತ್ರೇಧಾ ನಿ ದಧೇ ಪದಮ್ । ಸಮೂಢಮಸ್ಯ ಪಾꣳಸುರೇ ॥ ವಿಷ್ಣೋ ಕವ್ಯꣳ ರಕ್ಷಸ್ವ । ಇತಿ ಪ್ರಚ್ಛಾದನದರ್ಭಮಪಸಾರ್ಯ, ಓಂ ಶ್ರಾದ್ಧರಕ್ಷಕಶ್ರೀಮಹಾವಿಷ್ಣುಭ್ಯಃ ಸ್ವಾಹಾ ನಮಃ । ಇದಂ ವೋ ಅನ್ನಮ್ । ಅಸ್ತು ಅನ್ನಮ್ । ಏತದ್ವಃ ಸರ್ವꣳಸಪರಿಕರಂ ಚ । ಶ್ರಾದ್ಧರಕ್ಷಕಶ್ರೀ ಮಹಾವಿಷ್ಣುದೇವತಾ । ಇದಮನ್ನಂ ಹವ್ಯಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ಯ ಹವನೀ ಯಾರ್ಥೇ ಪರಿವಿಷ್ಟಂ ಪರಿವೇಕ್ಷ್ಯಮಾಣಂ ಚ ಆತೃಪ್ತೇಃ ಏತತ್ಸರ್ವಮ್ । ಇಯಂ ಭೂಮಿರ್ಗಯಾ, ಭೋಕ್ತಾ ಗದಾಧರಃ, ಅನ್ನಂ ಚ ಬ್ರಹ್ಮ, ಅಹಂ ಚ ಬ್ರಹ್ಮ, ಭೋಕ್ತಾ ಚ ಬ್ರಹ್ಮ, ಸರ್ವಂ ಖಲ್ವಿದಂ ಬ್ರಹ್ಮ, ಅಕ್ಷಯ್ಯವಟಚ್ಛಾಯೇಯಮ್ । ಸುವರ್ಣಮಯಪಾತ್ರಸ್ಥಮನ್ನ-ಮಮೃತರೂಪಮಾತೃಪ್ತೇರ್ದತ್ತಂ ದಾಸ್ಯಮಾನಂ ಚ ಶ್ರಾದ್ಧರಕ್ಷಕಶ್ರೀಮಹಾವಿಷ್ಣುಭ್ಯಃ ಸ್ವಾಹಾ ಹವ್ಯಂ ನ ಮಮ । ಗಯಾಯಾಂ ಶ್ರೀರುದ್ರಪಾದಾದಿಸಮಸ್ತಪಾದೇಷು ದತ್ತಮಸ್ತು । ಗದಾಧರಃ ಪ್ರೀಯತಾಮ್ । ಸುಪ್ರೀಯತಾಂ ಗದಾಧರಃ । ಇತಿ ಭೂಮೌ ಜಲಂ ನಿನೀಯ, ಓಂ ಯೇ ದೇವಾ ದಿವ್ಯೇಕಾದಶಸ್ಥ ಪೃಥಿವ್ಯಾ ಮಧ್ಯೇಕಾದಶಸ್ಥ ಪ್ಸುಷದೋ ಮಹಿನ್ಯೈಕಾದಶಸ್ಥ ತೇ ದೇವಾ ಯಜ್ಞಮಿಮಂ ಜುಷಧ್ವಮ್ । ಇತ್ಯುಪಸ್ಥಾಯ, ಶ್ರಾದ್ಧರಕ್ಷಕಶ್ರೀಮಹಾವಿಷ್ಣೋ ಯಥಾಭಾಗಂ ಜುಷಸ್ವ । ಅಸ್ತು ಯಥಾಭಾಗಂ ಜುಷೇ । **ಇತಿ ವಿಷ್ಣುಪಾತ್ರೋತ್ತರತಃ ಪ್ರಾಗಗ್ರಕುಶಯೋ-ರಕ್ಷತೋಽದಕಂ ದದ್ಯಾತ್ ।**

॥ ಅಥ ಅಗ್ನೌಕರಣಶ್ರಾದ್ಧಪ್ರಯೋಗಃ ॥

ಅಥ ದೇವಪುರತೋ ಗತ್ವಾ, ಓಂ ದೇವಸ್ಯ ತ್ವಾ ಸವಿತುಃ ಪ್ರಸವೇಽಶ್ವಿನೋರ್ಬಾಹುಭ್ಯಾಂ ಪೂಷ್ಣೋ ಹಸ್ತಾಭ್ಯಾಮ್ ॥ ಸಾಲಿಗ್ರಾಮಶ್ರೀಮಹಾವಿಷ್ಣವೇ ನಮಃ । ಶಾಕಪಾಕಭಕ್ಷ್ಯಭೋಜ್ಯ-ಸೋಪಸ್ಕರಮಹಾಹವಿರ್ನಿವೇದಯಾಮಿ । **ಓಂ ಅಮೃತೋಪಸ್ತರಣಮಸಿ ಸ್ವಾಹಾ ।** ಪ್ರಾಣಾದಿಮುದ್ರಾಃ ಪ್ರದರ್ಶ್ಯ, ದತ್ತಂ ದಾಸ್ಯಮಾನಂ ಚ ಕೃಪಯಾ ಪರಿಗೃಹ್ಯತಾಮಿತಿ ಕೂರ್ಚೋದಕಂ ದದ್ಯಾತ್ । **ಶ್ರೀಗಂಗಾ ಜಾಹ್ನವೀ ಭವಾನೀ ಭಾಗೀರಥೀ ಮಣಿಕರ್ಣಿಕಾ ಜ್ಞಾನವಾಪೀ ಶ್ರೀಕಾಶೀಗಂಗಾ ।** ಇತಿ ಸರ್ವೇಭ್ಯಃ ಕ್ರಮೇಣಾಪೋಶನಂ ದತ್ವಾ, ಓಂ ದೇವತಾಭ್ಯಃ ಪಿತೃಭ್ಯಶ್ಚ ಮಹಾಯೋಗಿಭ್ಯ ಏವ ಚ । ನಮಃ ಸ್ವಧಾಯೈ ಸ್ವಾಹಾಯೈ ನಿತ್ಯಮೇವ ನಮೋ ನಮಃ ॥ ಗಾಯತ್ರೀಂ ಮಧುತ್ರಯಂ ಚ ಜಪ್ತ್ವಾ, **ಕುಶಪುಷ್ಪತಿಲಾನಾದಾಯ,** [36]

ಓಂ ಬ್ರಹ್ಮಾರ್ಪಣಂ ಬ್ರಹ್ಮಹವಿಃ ಬ್ರಹ್ಮಾಗ್ನೌ ಬ್ರಹ್ಮಣಾ ಹುತಮ್ ।

ಬ್ರಹ್ಮೈವ ತೇನ ಗಂತವ್ಯಂ ಬ್ರಹ್ಮಕರ್ಮ ಸಮಾಧಿನಾ ॥ **ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ** ಅಸ್ಮತ್ ಮಾತುಃ (ಪಿತುಃ) ಪ್ರತಿಸಾಂವತ್ಸರಿಕಶ್ರಾದ್ಧೇ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಭೋಜನೇನಾನೇನ ಮಾತೃಪಿತಾಮಹೀ-ಪ್ರಪಿತಾಮಹೀ (ಪಿತೃಪಿತಾಮಹಪ್ರಪಿತಾಮಹ) ರೂಪೀ ಶ್ರೀಗದಾಧರಮಹಾವಿಷ್ಣುಃ [37] ಪ್ರೀಯತಾಮ್ ॥ ಇತಿ ಕುಶಾದಿಕಂ ಭೂಮೌ ನಿನೀಯ, **ಉಪವೀತೀ** ಪುರೂರವಾರ್ದ್ರವಸಂಜ್ಞಕಾ ವಿಶ್ವೇದೇವಾಃ ಸವಿಷ್ಣವಃ ಅಮೃತಮಸ್ತು । **ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ** ಮಾತೃಪಿತಾಮಹೀಪ್ರಪಿತಾಮಹ್ಯಃ (ಪಿತೃಪಿತಾಮಹಪ್ರಪಿತಾಮಹಾಃ) ವಸುರುದ್ರಾದಿತ್ಯ ರೂಪಾಃ ಅಮೃತಮಸ್ತು । ಇತಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕಂ ವಾಚಯಿತ್ವಾ, ಅಮೃತೇ ಅಮೃತಂ ಜುಹೋಮಿ । **ಅಮೃತೋಪ ಸ್ತರಣಮಸಿ ಸ್ವಾಹಾ ॥**

ಓಂ ಶ್ರದ್ಧಾಯಾಂ ಪ್ರಾಣೇ ನಿವಿಷ್ಟೋಽಮೃತಂ ಜುಹೋಮಿ । ಶಿವೋ ಮಾ ವಿಶಾಪ್ರದಾಹಾಯ । ಪ್ರಾಣಾಯ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಶ್ರದ್ಧಾಯಾಮಪಾನೇ ನಿವಿಷ್ಟೋಽಮೃತಂ ಜುಹೋಮಿ । ಶಿವೋ ಮಾ ವಿಶಾಪ್ರದಾಹಾಯ । ಅಪಾನಾಯ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಶ್ರದ್ಧಾಯಾಂ ವ್ಯಾನೇ ನಿವಿಷ್ಟೋಽಮೃತಂ ಜುಹೋಮಿ । ಶಿವೋ ಮಾ ವಿಶಾಪ್ರದಾಹಾಯ । ವ್ಯಾನಾಯ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಶ್ರದ್ಧಾಯಾಮುದಾನೇ ನಿವಿಷ್ಟೋಽಮೃತಂ ಜುಹೋಮಿ । ಶಿವೋ ಮಾ ವಿಶಾಪ್ರದಾಹಾಯ । ಉದಾನಾಯ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಶ್ರದ್ಧಾಯಾಂ ಸಮಾನೇ ನಿವಿಷ್ಟೋಽ ಮೃತಂ ಜುಹೋಮಿ । ಶಿವೋ ಮಾ ವಿಶಾಪ್ರದಾಹಾಯ ।

[36] ಹರಿರ್ದಾತಾ ಹರಿರ್ಭೋಕ್ತಾ ಹರಿರನ್ನಂ ಪ್ರಜಾಪತಿಃ । ಹರಿರ್ವಿಪ್ರಶರೀರಸ್ಥೋ ಭುಂಕ್ತೇ ಭೋಜಯತೇ ಹವಿಃ ॥

[37] ಅತ್ರ ಜನಾರ್ದನವಾಸುದೇವಃ ಪ್ರೀಯತಾಮಿತಿ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕಾಃ ।

ಸಮಾನಾಯ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಬ್ರಹ್ಮಣಿ ಮ ಆತ್ಮಾಮೃತತ್ವಾಯ । ಬ್ರಹ್ಮಣೇ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಇತಿ ಪಂಚಭಿಃ ಸಮೀಕ್ಷ್ಯ, **ಅಪೇಕ್ಷಿತಂ ಯಾಚಿತವ್ಯಂ ತ್ಯಾಜ್ಯಂ ಚೈವಾನಪೇಕ್ಷಿತಮ್ ।**

ಉಪವಿಶ್ಯ ಸುಖೇನೈವ ಭೋಕ್ತವ್ಯಂ ಸ್ವಸ್ಥಮಾನಸೈಃ ॥ ಕಾಲಾತೀತೋ ಜಾತಃ । ಸಾವಧಾನೇನ ಭೋಕ್ತವ್ಯಮ್ । ಭೋಕ್ಷ್ಯಾಮಃ ॥ ಅತ ಊರ್ಧ್ವಂ ಕರ್ತಾ ಭೋಜನೋದ್ಯತಾನ್ವಿಪ್ರಾನ್ನ ಸಮೀಕ್ಷತೇ । ಭೋಕ್ತಾರೋ ಭೋಜನಪಾತ್ರಮನುತ್ಸೃಜಂತಃ, ಪಾದಾಭ್ಯಾಂ ಭೂಮಿಂ ಸ್ಪೃಶಂತಶ್ಚ ನಿಶ್ಶಬ್ದಂ ವಾಗ್ಯತಾಸ್ಸಶೇಷಂ ಭುಂಜೀರನ್, ದಧಿಕ್ಷೀರಘೃತಪಾಯಸಾನಿ ತು ನಿಶ್ಶೇಷಮ್ ॥

ಅಥೋಪವೀತೀ ರಾಕ್ಷೋಘ್ನಪೈತೃಕನೈರ್ಋತವೈಷ್ಣವಾನ್ನಸೂಕ್ತಪುರಃಸರಮಭಿಶ್ರವಣಮಂತ್ರಾನ್ ಶ್ರಾವಯಿಷ್ಯೇ ॥ ಸುಶ್ರಾವಯ । ಇತ್ಯುಕ್ತೇ, ಅನ್ನ ಸೂಕ್ತಾದಿಕಂ ಪಠೇತ್ [38] ॥

ಅಥ ತೃಪ್ತೇಷು ತೇಷು [39] ಪಾತ್ರಾಂತರೇಣಾನ್ನಂ ಗೃಹೀತ್ವಾ, ಜಲಪಾತ್ರಮಾದಾಯ, ಅಸ್ಮತ್ ಮಾತುಃ (ಪಿತುಃ) ಪ್ರತಿಸಾಂವತ್ಸರಿಕಶ್ರಾದ್ಧೇ ಪುರೂರವಾರ್ದ್ರವಸಂಜ್ಞಕಾ ವಿಶ್ವೇದೇವಾಃ ವಿಷ್ಣವಃ ಮದ್ಗೃಹೇ ಕೃತಾನ್ನಶಾಕಪಾಕಾದಿಷು ಯದಪೇಕ್ಷಿತಂ ತದ್ಯಾಚನೀಯಮ್ । ನಿರಪೇಕ್ಷಾಃ । ತೃಪ್ತಾಸ್ಥ । ತೃಪ್ತಾಸ್ಮಃ । ಸಂಪನ್ನಮ್ । ಸುಸಂಪನ್ನಮ್ । ಇತಿ ದೇವಪುರತೋಽನ್ನಂ ನಿಧಾಯ, ಪುನಃ ಪಾತ್ರಾಂತರೇಣಾನ್ನಂ ಗೃಹೀತ್ವಾ, **ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ** ಅಸ್ಮತ್ ಮಾತುಃ (ಪಿತುಃ) ಪ್ರತಿ-ಸಾಂವತ್ಸರಿಕಶ್ರಾದ್ಧೇ ಮಾತೃಪಿತಾಮಹೀಪ್ರಪಿತಾಮಹ್ಯಃ (ಪಿತೃಪಿತಾಮಹಪ್ರಪಿತಾಮಹಾಃ) ವಸುರುದ್ರಾದಿತ್ಯರೂಪಾಃ ಮದ್ಗೃಹೇ ಕೃತಾನ್ನಶಾಕಪಾಕಾದಿಷು ಯದಪೇಕ್ಷಿತಂ ತದ್ಯಾಚನೀಯಮ್ । ನಿರಪೇಕ್ಷಾಃ । ತೃಪ್ತಾಸ್ಥ । ತೃಪ್ತಾಸ್ಮಃ । ಸಂಪನ್ನಮ್ । ಸುಸಂಪನ್ನಮ್ । ಇತ್ಯುಕ್ತೇ, ಓಂ ಮಧು ವಾತಾ ಋತಾಯತೇ ಮಧು ಕ್ಷರಂತಿ ಸಿಂಧವಃ । ಮಾಧ್ವೀರ್ನಸ್ಸಂತ್ವೋಷಧೀಃ ॥ ಮಧು ನಕ್ತಮುತೋಷಸಿ ಮಧುಮತ್ಪಾರ್ಥಿವꣳ ರಜಃ । ಮಧು ದ್ಯೌರಸ್ತು ನಃ ಪಿತಾ ॥ ಮಧುಮಾನ್ನೋ ವನಸ್ಪತಿರ್ಮಧುಮಾꣳ ಅಸ್ತು ಸೂರ್ಯಃ । ಮಾಧ್ವೀರ್ಗಾವೋ ಭವಂತು ನಃ ॥

---

[38] ಅನ್ನಶುದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ ಆಘ್ರಾಣದೋಷಪರಿಹಾರಾರ್ಥಮನ್ನಸೂಕ್ತಂ ಶ್ರಾವಯಿಷ್ಯೇ । ಸುಶ್ರಾವಯ । ..... ಓಂ ದೇವತಾಭ್ಯಃ ಪಿತೃಭ್ಯಶ್ಚ ಮಹಾಯೋಗಿಭ್ಯ ಏವ ಚ । ನಮಃ ಸ್ವಧಾಯೈ ಸ್ವಾಹಾಯೈ ನಿತ್ಯಮೇವ ನಮೋನಮಃ ॥ ಈಶಾನಃ ಪಿತೃರೂಪೇಣ ಮಹಾದೇವೋ ಮಹೇಶ್ವರಃ । ಪ್ರೀಯತಾಂ ಭಗವಾನೀಶಃ ಪರಮಾತ್ಮಾ ಸದಾಶಿವಃ ॥ ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರಂ ಗಯಾಂ ಗಂಗಾಂ ಪ್ರಭಾಸಂ ಪುಷ್ಕರಂ ತಥಾ । ಏತಾನಿ ಪುಣ್ಯತೀರ್ಥಾನಿ ಶ್ರಾದ್ಧಕಾಲೇ ಸದಾ ಪಠೇತ್ ॥ ಇತಿ ॥

[39] ಗಂಗಾಮೃತವಿಚಾರಃ । ಶ್ರೀಹರಿ ವಾಸುದೇವ ಇತಿ ಕೇಚನ ಪಠಂತಿ ।

॥ ಅಥ ಅಗ್ನೌಕರಣಶ್ರಾದ್ಧಪ್ರಯೋಗಃ ॥

ಮಧು ಮಧು ಮಧು ಸಂಪನ್ನಮ್ । ಸುಸಂಪನ್ನಮ್ ।

ಅಥೋಪವೀತೀ **ಅಂಗುಷ್ಠಮಾತ್ರಃ ಪುರುಷೋಽಂಗುಷ್ಠಂ ಚ ಸಮಾಶ್ರಿತಃ ।**

ಈಶಃ ಸರ್ವಸ್ಯ ಜಗತಃ ಪ್ರಭುಃ ಪ್ರೀಣಾತಿ ವಿಶ್ವಭುಕ್ । ಸಾಲಿಗ್ರಾಮಶ್ರೀಮಹಾವಿಷ್ಣೋಃ ಸಮರ್ಪಿತನ್ನೈವೇದ್ಯಂ ಮಹಾಹವಿರುದ್ವಾಸಯಾಮಿ । **ಓಂ ಅಮೃತಾಪಿಧಾನಮಸಿ ಸ್ವಾಹಾ ।** ಉತ್ತರಾಪೋಶನಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ । ಹಸ್ತಪ್ರಕ್ಷಾಲನಂ ಕಲ್ಪಯಾಮಿ । ಗಂಡೂಷಂ ಕಲ್ಪಯಾಮಿ । ಪುನರಾಚಮನೀಯಂ ಕಲ್ಪಯಾಮಿ ॥ ಉಚ್ಛಿಷ್ಟಭಾಗ್ಭ್ಯೋ ಅನ್ನಂ ದೀಯತಾಮ್ ಇತಿ ಕರ್ತಾ ವದೇತ್ ॥ ತತ ಉಚ್ಛಿಷ್ಟಶೇಷಂ ವಿಶ್ವೇದೇವಾ ದಕ್ಷಿಣತಃ, ಪಿತರಃ ಸ್ವವಾಮತಃ ಭೂಮೌ ನಿದಧತಿ ।

ಮಮ ವಂಶ (ಯಜಮಾನ) ಕುಲೇ ಜಾತಾ ದಾಸಾ ದಾಸ್ಯೋಽನ್ನಕಾಂಕ್ಷಿಣಃ ।

ತೇ ಸರ್ವೇ ತೃಪ್ತಿಮಾಯಾಂತು ಭುಕ್ತಶೇಷೇಣ ಭೂತಲೇ ॥ ಇತಿ,

ಪಿತೃಪೂರ್ವಕಮುತ್ತರಾಪೋಶನಂ ದತ್ವಾ, **ಓಂ ಅಮೃತಾಪಿಧಾನಮಸಿ ಸ್ವಾಹಾ ॥** ಇತಿ,

'ರೌರವೇ ಪೂಯನಿಲಯೇ ಪದ್ಮಾರ್ಬುದನಿವಾಸಿನಾಮ್ ।

ಪ್ರಾಣಿನಾಮುದಕಂ ದತ್ತ ಮಕ್ಷಯ್ಯಮುಪತಿಷ್ಠತು' ॥ ಇತಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾ ಆಪೋಶನಶೇಷಂ ಭೂಮೌ ನಿನಯೇಯುಃ । ತತ್ರ ಚಷಕೇ ದ್ವಾದಶಗಂಡೂಷೈಃ ಮುಖಂ ಶೋಧಯಿತ್ವಾ, ಹಸ್ತಪಾದೌ ಪ್ರಕ್ಷಾಲ್ಯ, ಗಂಧಯುಕ್ತತುಲಸ್ಯಾ ಹಸ್ತಶುದ್ಧಿಂ ಕೃತ್ವಾ, ದ್ವಿರಾಚಾಮೇತ್ । ತತಃ ಕರ್ತಾ ಸ್ವದಿತಮ್ । ಸುಸ್ವದಿತಮ್ ॥ ಹಸ್ತೋದಕಂ ದತ್ವಾ, ಅರ್ಘ್ಯಜಲೇನ ಪೂರ್ವವದರ್ಘ್ಯಂ ದತ್ವಾ, 'ಓಂ ಯಾ ದಿವ್ಯಾ ಆಪಃ ಪಯಸಾ ಸಂಬಭೂವುರ್ಯಾ ಅಂತರಿಕ್ಷ ಉತಪಾರ್ಥಿವೀರ್ಯಾಃ । ಹಿರಣ್ಯವರ್ಣಾ ಯಜ್ಞಿಯಾಸ್ತಾನ ಆಪಃ ಶꣳಸ್ಯೋನಾ ಭವಂತು' ॥ ಇತಿ ॥ ಅಥ ವಿಶ್ವೇದೇವಸಮೀಪೇ ಉದಙ್ಮುಖ ಉಪವಿಶ್ಯ, ಸ್ಥಲದ್ವಯೇ ಋಜುದರ್ಭಾನಾಸ್ತೀರ್ಯ, ವಿಕಿರಾರ್ಥೇ ಇಮೇ ದರ್ಭಾಃ । ದರ್ಭಾಣಾ-ಮುಪರಿ ಅಕ್ಷತೋದಕಮ್ । 'ಅಸೋಮಪಾ ದೇವಗಣಾಃ ಸನ್ನಿಹಿತಾಃ ಸಂತು' । ಇತ್ಯಕ್ಷತಾ-ನ್ವಿಕೀರ್ಯ, **"ಅಸೋಮಪಾಶ್ಚ ಯೇ ದೇವಾ ಯಜ್ಞಭಾಗವಿವರ್ಜಿತಾಃ ।**

ತೇಷಾಮನ್ನಂ ಪ್ರದಾಸ್ಯಾಮಿ ವಿಕಿರಂ ವೈಶ್ವದೇವಿಕಮ್ ॥ ಇತಿ ಸ್ಥಲದ್ವಯೇಽನ್ನಂ ನಿಧಾಯ, ಅಸೋಮಪೇಭ್ಯೋ ದೇವಗಣೇಭ್ಯೋ ನಮಃ । ತೃಪ್ತಿರಸ್ತು । ಅಸ್ತು ತೃಪ್ತಿಃ । ಇತ್ಯಕ್ಷತೋದಕಂ ದದ್ಯಾತ್ ।

ಅಥ **ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ** ಪಿತೃಸಮೀಪೇ ದಕ್ಷಿಣಾಮುಖ ಉಪವಿಶ್ಯ, ಸ್ಥಲತ್ರಯೇ ದಕ್ಷಿಣಾಗ್ರಾನ್ ದರ್ಭಾನ್ನಿಧಾಯ, ವಿಕಿರಾರ್ಥೇ ಇಮೇ ದರ್ಭಾಃ । ದರ್ಭಾಣಾಮುಪರಿ ತಿಲೋದಕಮ್ । 'ಉಚ್ಛಿಷ್ಟಭಾಜಃ ಪಿತರಸ್ಸನ್ನಿಹಿತಾಸ್ಸಂತು' । ಇತಿ ತಿಲಾನ್ವಿಕೀರ್ಯ, ವಿಕಿರಪಿಂಡಾನ್-ದದ್ಯಾತ್ ।

"ಯೇಽಗ್ನಿದಗ್ಧಾಃ ಕುಲೇ ಜಾತಾ ಯೇಽನಗ್ನಿದಗ್ಧಾಃ ಕುಲೇ ಮಮ ।

ಭೂಮೌ ದತ್ತೇನ ಪಿಂಡೇನ ತೃಪ್ತಾ ಯಾಂತು ಪರಾಂ ಗತಿಮ್" || ಇತಿ ||

ಅಥ ದಂಡಾಕಾರೇಣಾನ್ನಂ ಪ್ರಾಗಪವರ್ಗಂ ವಿಕಿರೇತ್ ।

"ಅಸಂಸ್ಕೃತ ಪ್ರಮೀತಾ ಯೇ ತ್ಯಾಗಿನ್ಯೋಽ ಯಾಃ ಕುಲೇ ಸ್ತ್ರಿಯಃ ।

ದಾಸ್ಯಾಮಿ ತೇಭ್ಯೋಽ ವಿಕಿರ ಮನ್ನಂ ತಾಭ್ಯಶ್ಚ ಪೈತೃಕಮ್" || ಇತಿ || ವಿಕಿರಪಿಂಡಾನಾಮುಪರಿ ತಿಲೋದಕೇನ ತೃಪ್ತಿರಸ್ತು । ಅಸ್ತು ತೃಪ್ತಿಃ । ಇತಿ ತಿಲೋದಕಂ ದತ್ವಾ, ದಧಿಮಧ್ವಾಜ್ಯತಿಲೋ-ದಕಾನಿ ಗೃಹೀತ್ವಾ, "ಓಂ ಊರ್ಜಸ್ವತೀಃ ಸ್ವಧಯಾ ವಂದಮಾನಾಸ್ತಾಂ ತೇ ಸ್ಯೋನಾಃ ಸ್ರವಂತೀಃ । ಊರ್ಜಂ ವಹಂತೀಃ ಸ್ವಧಮಾದಮಕ್ಷಿತಂ ಕ್ಷೀರಮಮೃತಂ ಘೃತಂ ದಧಿ ಮಧು ಪಯಃ" || ಇತಿ ವಿಕಿರಪಿಂಡೇಷು ಪಂಚಾಮೃತತಿಲೋದಕೇನ ತೃಪ್ತಿರಸ್ತು । ಅಸ್ತು ತೃಪ್ತಿಃ || ಹಸ್ತೌ ಪ್ರಕ್ಷಾಲ್ಯ, **ಉಪವೀತೀ** ಶ್ರಾದ್ಧರಕ್ಷಕಮಹಾವಿಷ್ಣುಪುರತಃ ಪ್ರಾಗಗ್ರಾನ್ಋಜುದರ್ಭಾನಾಸ್ತೀರ್ಯ, ವಿಕಿರಾರ್ಥೇ ಇಮೇ ದರ್ಭಾಃ । ದರ್ಭಾಣಾಮುಪರಿ ಅಕ್ಷತೋದಕಮ್ । ಮೋಕ್ಷಸಾಧನಮಹಾವಿಷ್ಣುಸ್ಸನ್ನಿಹಿತೋ ಅಸ್ತು । ಇತ್ಯಕ್ಷತಾನ್ವಿಕೀರ್ಯ, ಭುಕ್ತಾನ್ನಶೇಷಾನ್ವಿಕಿರತಿ ।

ಅಸಂಶಯೋ ಭವೇದ್ವಿಷ್ಣುರ್ಮೋಕ್ಷಸಾಧನಮವ್ಯಯಮ್ ।

ಪಿತೄಣಾಂ ಚ ವರಂ ಶ್ರೇಷ್ಠಂ ವಿಕಿರಾನ್ನಂ ಚ ವೈಷ್ಣವಮ್ || ಇತಿ || ಮೋಕ್ಷಸಾಧನಮಹಾವಿಷ್ಣವೇ ನಮಃ । ತೃಪ್ತಿರಸ್ತು । ಅಸ್ತು ತೃಪ್ತಿಃ । ಇತ್ಯಕ್ಷತೋದಕಂ ದದ್ಯಾತ್ ।

ಆಚಮ್ಯ, **ಪಾತ್ರಾಣಿ ಚಾಲಯಿಷ್ಯೇ । ಅಸ್ತು ಚಾಲಯ ||** ಇತ್ಯುಕ್ತೇ, ಭೂಶುದ್ಧಿಂ ಕೃತ್ವಾ, ಪವಿತ್ರಂ ವಿಸ್ರಸ್ಯ, ಹಸ್ತೌ ಪ್ರಕ್ಷಾಲ್ಯ, ಅನ್ಯಪವಿತ್ರಂ ಧೃತ್ವಾಚಮ್ಯ, ಅಸ್ಮತ್ ಮಾತುಃ (ಪಿತುಃ) ಪ್ರತಿಸಾಂವತ್ಸರಿಕಶ್ರಾದ್ಧೇ, ಪುರೂರವಾರ್ದ್ರವಸಂಜ್ಞಕಾ ವಿಶ್ವೇದೇವಾಃ ವಿಷ್ಣವಃ ಸ್ವಸ್ತೀತಿ ಬ್ರೂತ । ಓಂ ಸ್ವಸ್ತಿ || **ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ** ಮಾತೃಪಿತಾಮಹೀಪ್ರಪಿತಾಮಹ್ಯಃ (ಪಿತೃಪಿತಾಮಹಪ್ರಪಿತಾ ಮಹಾಃ) ವಸುರುದ್ರಾದಿತ್ಯರೂಪಾಃ ಸ್ವಸ್ತೀತಿ ಬ್ರೂತ । ಓಂ ಸ್ವಸ್ತಿ || **ಅಧೋಪವೀತೀ** ದೇವೇಷು ದೀರ್ಘಮಾಯುರಸ್ತು । ಅಸ್ತು ದೀರ್ಘಮಾಯುಃ || ಇಮಾ ಆಪಃ । ಶಿವಾ ಆಪಸ್ಸಂತು || ಇಮೇ ವ್ರೋ

ಗಂಧಾಃ | ಸುಗಂಧಾಃ ಪಾಂತು || ಇಮಾಃ ಸುಮನಸಃ | ಸೌಮನಸ್ಯಮಸ್ತು || ಇಮೇ ವೋಽಕ್ಷತಾಃ | ಅಕ್ಷತಂ ಚಾರಿಷ್ಟಂ ಚಾಸ್ತು || ಇಮಾ ದಕ್ಷಿಣಾಃ ಪಾಂತು | ಬಹುದೇಯಂ ಚಾಸ್ತು || ಇತಿ ಪಂಚೋಪಚಾರಾನ್ ಕೃತ್ವಾ, **ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ** ಪಿತ್ರೄಣಾಂ ಪಂಚೋಪಚಾರಾನ್ ದತ್ವಾ, **ಉಪವೀತೀ** ಅಸ್ಮತ್ ಮಾತುಃ (ಪಿತುಃ) ಪ್ರತಿಸಾಂವತ್ಸರಿಕಶ್ರಾದ್ಧೇ, ಪುರೂರವಾರ್ದ್ರವ-ಸಂಜ್ಞಕಾನಾಂ ವಿಶ್ವೇದೇವಾನಾಂ ಸವಿಷ್ಣುನಾಂ ದತ್ತಂ ಶ್ರಾದ್ಧಮಕ್ಷಯ್ಯಮಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು | ಇತಿ ದೇವಹಸ್ತೇ ಜಲಂ ದದ್ಯಾತ್ | ಅಸ್ತು ಅಕ್ಷಯ್ಯಮ್ || **ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ** ಅಸ್ಮತ್ ಮಾತುಃ (ಪಿತುಃ) ಪ್ರತಿಸಾಂವತ್ಸರಿಕಶ್ರಾದ್ಧೇ, ಮಾತೃಪಿತಾಮಹೀಪ್ರಪಿತಾಮಹೀನಾಂ (ಪಿತೃ-ಪಿತಾಮಹಪ್ರಪಿತಾಮಹಾನಾಂ) -ಗೋತ್ರಾಣಾಂ -ದಾಯೀನಾಂ (ಶರ್ಮಣಾಂ) ವಸುರುದ್ರಾದಿತ್ಯ-ರೂಪಾಣಾಂ ದತ್ತಂ ಶ್ರಾದ್ಧಮಕ್ಷಯ್ಯಮಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು | ಇತಿ ಪಿತೃಹಸ್ತೇ ಜಲಂ ದದ್ಯಾತ್ | ಅಸ್ತು ಅಕ್ಷಯ್ಯಮ್ ||

ಅಥೋಪವೀತೀ, ಸ್ವಗೋತ್ರಪ್ರವರಮುಕ್ತ್ವಾ, ಅಭಿವಾದ್ಯ, ಸ್ವಸ್ತಿ ಶ್ರೀ ದೀರ್ಘಾಯುರಾಯುಷ್ಮಾನ್ ಭವ | ಸೌಮ್ಯಶ್ರೀ .... ಶರ್ಮನ್ ಆದೀರ್ಘಮಾಯುರಸ್ತು | ಇತ್ಯಾಶೀರ್ಗೃಹೀತ್ವಾ ಏವಮೇವ ಪಿತ್ರೄನಭಿವಾದ್ಯ, **ಯುಷ್ಮತ್ಕೃಪಯಾ ಅಸ್ಮದ್ಗೋತ್ರಂ ವರ್ಧತಾಮ್ |** ಇತಿ ಪ್ರಾರ್ಥ್ಯ, **'ಸ್ವಸ್ತಿ ವರ್ಧತಾಂ ತೇ ಗೋತ್ರಂ'** ಇತ್ಯುಕ್ತೇ ವಿಪ್ರಹಸ್ತಾತ್ ಅಕ್ಷತಾನಾದಾಯ **ಪಿಂಡಪ್ರದಾನಂ ಕುರ್ಯಾತ್** | **ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ** ಮಾತುಃ (ಪಿತುಃ) ಪ್ರತಿಸಾಂವತ್ಸರಿಕಶ್ರಾದ್ಧೇ ಮಾತೃಪಿತಾಮಹೀ-ಪ್ರಪಿತಾಮಹ್ಯಃ (ಪಿತೃಪಿತಾಮಹಪ್ರಪಿತಾಮಹಾಃ) ಪಿಂಡಸ್ಥಾನಂ ಕಲ್ಪಯಾಮಿ | ಪಿಂಡಸ್ಥಾನೇ ಇಮೇ ದರ್ಭಾಃ | ಉಪರಿ ತಿಲೋದಕಮ್ | ಓಂ ಸ॒ಕೃದಾ॒ಚ್ಛಿನ್ನಂ ಬ॒ರ್ಹಿರೂ॑ರ್ಣಾ ಮೃದು | ಸ್ಯೋ॒ನಂ ಪಿ॒ತೃಭ್ಯ॑ಸ್ತ್ವಾ॒ ಭರಾಮ್ಯಹಮ್ | ಅ॒ಸ್ಮಿನ್ ಸೀ॑ದಂತು ಮೇ ಪಿ॒ತರಃ॑ ಸೋ॒ಮ್ಯಾಃ | ಪಿತಾಮಹಾಃ ಪ್ರಪಿ॑ತಾಮ॒ಹಾಶ್ಚಾನು॒ಗೈಸ್ಸಹ | ತ್ರಿವೃತ್ಪ॑ಲಾ॒ಶೇ ದ॒ರ್ಭಃ | ಇತಿ ದಕ್ಷಿಣಾಗ್ರಾನ್ದರ್ಭಾನಾಸ್ತೀರ್ಯ, ತದುಪರಿ ಮಾರ್ಜಯಂತಾಂ ಮಾತರಃ | ಮಾರ್ಜಯಂತಾಂ ಪಿತಾಮಹ್ಯಃ | ಮಾರ್ಜಯಂತಾಂ ಪ್ರಪಿತಾಮಹ್ಯಃ | (ಮಾರ್ಜಯಂತಾಂ ಪಿತರಃ, ಮಾರ್ಜಯಂತಾಂ ಪಿತಾಮಹಾಃ, ಮಾರ್ಜಯಂತಾಂ ಪ್ರಪಿತಾಮಹಾಃ) ಇತಿ ಮಾರ್ಜಯಿತ್ವಾ, ದರ್ಭೈಃ ಪ್ರಚ್ಛಾದ್ಯ, **ಪಶ್ಚಾದ್ಧೋಮಂ ಕರಿಷ್ಯೇ ||** ಇತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ, ದರ್ವ್ಯಾಂ ದ್ವಿರುಪಸ್ತೀರ್ಯ ಚರುಶೇಷೇಣ ಸಕೃದವದಾಯ, ದ್ವಿರಭಿಘಾರ್ಯ, ಪ್ರತ್ಯಜ್ಯ, ಪುರಸ್ತಾತ್ಸ್ರುವಾಹುತಿಂ ಹುತ್ವಾ, **ದರ್ವ್ಯಾ ತಿಸ್ರ ಆಹುತೀರ್ಜುಹೋತಿ |**

॥ ಅಥ ಅಗ್ನೌಕರಣಶ್ರಾದ್ಧಪ್ರಯೋಗಃ ॥

ಓಂ ಯನ್ಮೇ ಪಿತಾಮಹೀ ಪ್ರಲುಲೋಭ ಚರತ್ಯನನುವ್ರತಾ । ತನ್ಮೇ ರೇತಃ ಪಿತಾಮಹೋ ವೃಙ್ಕ್ತಾಮಾಭುರನ್ಯೋಽಪಪದ್ಯತಾ ಸ್ವಧಾ ನಮಃ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಪಿತಾಮಹಾಯೇದಂ ನ ಮಮ ॥ ೧॥ ಓಂ ಯನ್ಮೇ ಪ್ರಪಿತಾಮಹೀ ಪ್ರಲುಲೋಭ ಚರತ್ಯನನುವ್ರತಾ । ತನ್ಮೇ ರೇತಃ ಪ್ರಪಿತಾಮಹೋ ವೃಙ್ಕ್ತಾಮಾಭುರನ್ಯೋಽಪಪದ್ಯತಾ ಸ್ವಧಾ ನಮಃ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಪ್ರಪಿತಾಮಹಾಯೇದಂ ನ ಮಮ ॥ ೨ ॥ ಓಂ ಯನ್ಮೇ ವೃದ್ಧಪ್ರಪಿತಾಮಹೀ ಪ್ರಲುಲೋಭ ಚರತ್ಯನನುವ್ರತಾ । ತನ್ಮೇ ರೇತಃ ವೃದ್ಧಪ್ರಪಿತಾಮಹೋ ವೃಙ್ಕ್ತಾಮಾಭುರನ್ಯೋಽಪಪದ್ಯತಾ ಸ್ವಧಾ ನಮಃ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ವೃದ್ಧ-ಪ್ರಪಿತಾಮಹಾಯೇದಂ ನ ಮಮ ॥೩॥ ಉಪರಿಷ್ಟಾತ್ಸ್ರುವಾಹುತಿಂ ಹುತ್ವಾ, ಮಿಂದಾಹುತೀ-ರ್ವ್ಯಾಹೃತೀಶ್ಚ ಹುತ್ವಾ, ಪ್ರಚ್ಛಾದನದರ್ಭಾನಪಸಾರ್ಯ,

ಉಪವೀತೀ ಪಿಂಡಸ್ಥಾಪನಾರ್ಥೇ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನಾಂ ಅನುಜ್ಞಾ । ತಥಾಸ್ತು । **ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ** ಓಂ "ಏತತ್ತೇ ಮಾತಃ _ದಾಯಿ _ಗೋತ್ರೇ ವಸುರೂಪೇ (ಪಿತಃ _ಶರ್ಮನ್ _ಗೋತ್ರ ವಸುರೂಪ) ಯೇ ಚ ತ್ವಾಮನು ಏತೇ ಮಾತಾಮಹಾಃ ಏತೇ ಆಚಾರ್ಯಾಃ ಏತೇ ಗುರವಃ ಏತೇ ಸಖಾಯಃ ಏತೇ ಜ್ಞಾತಯಃ ಏತೇ ಅಮಾತ್ಯಾಃ ಏತೇ ಅಂತೇವಾಸಿನಸ್ತೇಷಾಂ ಚ ಪತ್ನಯಸ್ತೇಭ್ಯಸ್ತಾಭ್ಯಶ್ಚ ಸ್ವಧಾ ನಮಃ" । **ಅತ್ರ ಮಾತರೋ (ಪಿತರೋ) ಯಥಾಭಾಗಂ ಮಂದಧ್ವಮ್ ॥**

ಮಾತೃಭ್ಯಃ _ದಾಯೀಭ್ಯಃ _ಗೋತ್ರಾಭ್ಯಃ ವಸುರೂಪಾಭ್ಯಃ ದರ್ಭಾಣಾಮುಪರಿ ಅಯಂ ಪಿಂಡಃ ಸ್ವಧಾ ನಮಃ । (ಪಿತೃಭ್ಯಃ _ಶರ್ಮಭ್ಯಃ _ಗೋತ್ರೇಭ್ಯಃ ವಸುರೂಪೇಭ್ಯಃ ದರ್ಭಾಣಾಮುಪರಿ ಅಯಂ ಪಿಂಡಃ ಸ್ವಧಾ ನಮಃ ।) ಅಸ್ತು ಸ್ವಧಾ ॥

"ಏತತ್ತೇ ಪಿತಾಮಹಿ _ದಾಯಿ _ಗೋತ್ರೇ ರುದ್ರರೂಪೇ (ಪಿತಾಮಹ _ಶರ್ಮನ್ _ಗೋತ್ರ ರುದ್ರರೂಪ) ಯೇ ಚ ತ್ವಾಮನು ಏತೇ ಮಾತಾಮಹಾಃ ಏತೇ ಆಚಾರ್ಯಾಃ ಏತೇ ಗುರವಃ ಏತೇ ಸಖಾಯಃ ಏತೇ ಜ್ಞಾತಯಃ ಏತೇ ಅಮಾತ್ಯಾಃ ಏತೇ ಅಂತೇವಾಸಿನಸ್ತೇಷಾಂ ಚ ಪತ್ನಯಸ್ತೇಭ್ಯ-ಸ್ತಾಭ್ಯಶ್ಚ ಸ್ವಧಾ ನಮಃ" । **ಅತ್ರ ಪಿತಾಮಹ್ಯೋ (ಪಿತಾಮಹಾಃ) ಯಥಾಭಾಗಂ ಮಂದಧ್ವಮ್ ॥**

ಪಿತಾಮಹೀಭ್ಯಃ _ದಾಯಿಭ್ಯಃ _ಗೋತ್ರಾಭ್ಯಃ ರುದ್ರರೂಪಾಭ್ಯಃ ದರ್ಭಾಣಾಮುಪರಿ ಅಯಂ ಪಿಂಡಃ ಸ್ವಧಾ ನಮಃ । (ಪಿತಾಮಹೇಭ್ಯಃ _ಶರ್ಮಭ್ಯಃ _ಗೋತ್ರೇಭ್ಯಃ ರುದ್ರರೂಪೇಭ್ಯಃ ದರ್ಭಾಣಾಮುಪರಿ ಅಯಂ ಪಿಂಡಃ ಸ್ವಧಾ ನಮಃ ।) ಅಸ್ತು ಸ್ವಧಾ ॥

"ಏತತ್ತೇ ಪ್ರಪಿತಾಮಹಿ _ದಾಯಿ _ಗೋತ್ರೇ ಆದಿತ್ಯರೂಪೇ (ಪ್ರಪಿತಾಮಹ _ಶರ್ಮನ್ _ಗೋತ್ರ ಆದಿತ್ಯರೂಪ) ಯೇ ಚ ತ್ವಾಮನು ಏತೇ ಮಾತಾಮಹಾಃ ಏತೇ ಆಚಾರ್ಯಾಃ ಏತೇ ಗುರವಃ ಏತೇ ಸಖಾಯಃ ಏತೇ ಜ್ಞಾತಯಃ ಏತೇ ಅಮಾತ್ಯಾಃ ಏತೇ ಅಂತೇವಾಸಿನಸ್ತೇಷಾಂ ಚ ಪತ್ನಯಸ್ತೇಭ್ಯಸ್ತಾಭ್ಯಶ್ಚ ಸ್ವಧಾ ನಮಃ" । **ಅತ್ರ ಪ್ರಪಿತಾಮಹ್ಯೋ (ಪ್ರಪಿತಾಮಹಾಃ) ಯಥಾಭಾಗಂ ಮಂದಧ್ವಮ್ ॥** ಪ್ರಪಿತಾಮಹೀಭ್ಯಃ _ದಾಯೀಭ್ಯಃ _ಗೋತ್ರಾಭ್ಯಃ ಆದಿತ್ಯರೂಪಾಭ್ಯಃ ದರ್ಭಾಣಾ-ಮುಪರಿ ಅಯಂ ಪಿಂಡಃ ಸ್ವಧಾ ನಮಃ । (ಪ್ರಪಿತಾಮಹೇಭ್ಯಃ _ಶರ್ಮಭ್ಯಃ _ಗೋತ್ರೇಭ್ಯಃ ಆದಿತ್ಯರೂಪೇಭ್ಯಃ ದರ್ಭಾಣಾಮುಪರಿ ಅಯಂ ಪಿಂಡಃ ಸ್ವಧಾ ನಮಃ ।) ಅಸ್ತು ಸ್ವಧಾ ॥ ಇತಿ ಪಿಂಡಂ ದತ್ವಾ, ಅಂಗುಷ್ಠೇನಾಭಿಮೃಶ್ಯ, ತದುಪರಿ ಮಾರ್ಜಯಂತಾಂ ಮಾತರಃ । ಮಾರ್ಜಯಂತಾಂ ಪಿತಾಮಹ್ಯಃ । ಮಾರ್ಜಯಂತಾಂ ಪ್ರಪಿತಾಮಹ್ಯಃ । (ಮಾರ್ಜಯಂತಾಂ ಪಿತರಃ, ಮಾರ್ಜಯಂತಾಂ ಪಿತಾಮಹಾಃ, ಮಾರ್ಜಯಂತಾಂ ಪ್ರಪಿತಾಮಹಾಃ) ಇತಿ ಮಾರ್ಜಯಿತ್ವಾ, [40] ಓಂ ಯೇ ನಃ ಪತಿತಾ ಗರ್ಭಾ ಅಸೃಗ್ಭಾಜ ಉಪಾಸತೇ । ತೇಭ್ಯಃ ಸ್ವಜಾಃ ಸ್ವಧಾನಮಸ್ತೃಪ್ಣವಂತು ಮದಂತು ಚ ॥ ಯ ಆಮಾ ಯೇ ಪಕ್ವಾ ಯೇ ಚ ದುಷ್ಟಾಃ ಪತಂತಿನಃ । ತೇಭ್ಯಃ ಸ್ವಜಾಃ ಸ್ವಧಾ ನಮಸ್ತೃಪ್ಣವಂತು ಮದಂತು ಚ ॥ ಯೇ ಕುಮಾರಾ ಯಾಸ್ತ್ರಿಯೋ ಯೇ ವಿಜ್ಞಾತಾಃ ಪತಂತಿನಃ । ತೇಭ್ಯಃ ಸ್ವಜಾಃ ಸ್ವಧಾನಮಸ್ತೃಪ್ಣವಂತು ಮದಂತು ಚ ॥ ಇತಿ ಹಸ್ತಲೇಪಂ ದರ್ಭೈರ್ದತ್ವಾ, ಹಸ್ತೌ ಪ್ರಕ್ಷಾಲ್ಯ, ಪುನಃ ಮಾರ್ಜಯಂತಾಂ ಮಾತರಃ । ಮಾರ್ಜಯಂತಾಂ ಪಿತಾಮಹ್ಯಃ । ಮಾರ್ಜಯಂತಾಂ ಪ್ರಪಿತಾಮಹ್ಯಃ । (ಮಾರ್ಜಯಂತಾಂ ಪಿತರಃ, ಮಾರ್ಜಯಂತಾಂ ಪಿತಾಮಹಾಃ, ಮಾರ್ಜಯಂತಾಂ ಪ್ರಪಿತಾಮಹಾಃ) ಇತಿ ಮಾರ್ಜಯಿತ್ವಾ,

ಅಂಜಂತಾಂ ಮಾತರಃ (ಪಿತರಃ) । ಅಂಜಂತಾಂ ಪಿತಾಮಹ್ಯಃ (ಪಿತಾಮಹಾಃ) । ಅಂಜಂತಾಂ ಪ್ರಪಿತಾಮಹ್ಯಃ (ಪ್ರಪಿತಾಮಹಾಃ) ॥

ಅಭ್ಯಂಜಂತಾಂ ಮಾತರಃ (ಪಿತರಃ) । ಅಭ್ಯಂಜಂತಾಂ ಪಿತಾಮಹ್ಯಃ (ಪಿತಾಮಹಾಃ) । ಅಭ್ಯಂಜಂತಾಂ ಪ್ರಪಿತಾಮಹ್ಯಃ (ಪ್ರಪಿತಾಮಹಾಃ) ॥

ಇಮಾನಿ ವಃ ಮಾತರೋ (ಪಿತರೋ) **ವಾಸಾಂಸಿ** । ಪಿತಾಮಹ್ಯೋ (ಪಿತಾಮಹಾ) ವಾಸಾಂಸಿ । ಪ್ರಪಿತಾಮಹ್ಯೋ (ಪ್ರಪಿತಾಮಹಾ) ವಾಸಾಂಸಿ ॥ ಇತಿ ದಶಾಂಶ್ಛಿತ್ವಾ ಪಿಂಡೇಷು ದದ್ಯಾತ್ ।

[40] ದಂಡಾಕಾರೇಣ ಅನ್ನಂ ದದ್ಯಾದಿತಿ ಕೇಚನ,

ಅಥೋಪವೀತೀ ಅಸ್ಮತ್ಕುಲಾಭಿವೃದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ ಪಿಂಡಪಾರ್ವಣಪೂಜಾಂ ಕರಿಷ್ಯೇ || ಪಿಂಡಸ್ಥಮಾತೃಪಿತಾಮಹೀಪ್ರಪಿತಾಮಹ್ಯಃ (ಪಿತೃಪಿತಾಮಹಪ್ರಪಿತಾಮಹಾಃ) **ಇಮೇ ವೋ ಗಂಧಾಃ |** ಪಿಂಡಸ್ಥಮಾತೃಪಿತಾಮಹೀಪ್ರಪಿತಾಮಹ್ಯಃ (ಪಿತೃಪಿತಾಮಹಪ್ರಪಿತಾಮಹಾಃ) **ಇಮೇ ವೋ ಅಕ್ಷತಾಃ |** ಪಿಂಡಸ್ಥಮಾತೃಪಿತಾಮಹೀಪ್ರಪಿತಾಮಹ್ಯಃ (ಪಿತೃಪಿತಾಮಹಪ್ರಪಿತಾಮಹಾಃ) **ಇಮಾನಿ ವಃ ಪುಷ್ಪಾಣಿ |** ಪಿಂಡಸ್ಥಮಾತೃಪಿತಾಮಹೀಪ್ರಪಿತಾಮಹ್ಯಃ (ಪಿತೃಪಿತಾಮಹಪ್ರಪಿತಾಮಹಾಃ) **ಅಯಂ ವೋ ಧೂಪಃ |** ಪಿಂಡಸ್ಥಮಾತೃಪಿತಾಮಹೀಪ್ರಪಿತಾಮಹ್ಯಃ (ಪಿತೃಪಿತಾಮಹ-ಪ್ರಪಿತಾಮಹಾಃ) **ಇಯಂ ತೇ ಜ್ಯೋತಿಃ |** ನೈವೇದ್ಯಂ ಗಾಯತ್ರ್ಯಾ ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ, ಸತ್ಯಂ ತ್ವರ್ತೇನೇತಿ ಪರಿಷಿಚ್ಯ, ಪಿಂಡಸ್ಥಮಾತೃಪಿತಾಮಹೀಪ್ರಪಿತಾಮಹ್ಯಃ (ಪಿತೃಪಿತಾಮಹಪ್ರಪಿತಾಮಹಾಃ) ಭಕ್ಷ್ಯಭೋಜ್ಯಸೋಪಹಾರಂ ನೈವೇದ್ಯಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ (ಸ್ವಧಾ) [41] |

ಪೂಗೀಫಲಸಮಾಯುಕ್ತಂ ನಾಗವಲ್ಲೀದಲೈರ್ಯುತಮ್ |

ಚೂರ್ಣಂ ಕರ್ಪೂರಸಂಯುಕ್ತಂ ತಾಂಬೂಲಂ ಪ್ರತಿಗೃಹ್ಯತಾಮ್ | **ತಾಂಬೂಲಂ** ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ |

ಓಂ ವಿಶ್ವತಶ್ಚಕ್ಷುರುತ ವಿಷ್ವತೋಮುಖೋ ವಿಶ್ವತೋಹಸ್ತ ಉತ ವಿಶ್ವತಸ್ಪಾತ್ | ಸಂಬಾಹುಭ್ಯಾಂ ನಮತಿ ಸಂಪತತ್ರೈರ್ದ್ಯಾವಾಪೃಥಿವೀ ಜನಯನ್ದೇವ ಏಕಃ || ಇತಿ **ನೀರಾಜನಂ** ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ |

ಓಂ ಯಜ್ಞೇನ ಯಜ್ಞಮಯಜನ್ತ ದೇವಾಃ । ತಾನಿ ಧರ್ಮಾಣಿ ಪ್ರಥಮಾನ್ಯಾಸನ್ । ತೇ ಹ ನಾಕಂ ಮಹಿಮಾನಃ ಸಚನ್ತೇ । ಯತ್ರ ಪೂರ್ವೇ ಸಾಧ್ಯಾಃ ಸನ್ತಿ ದೇವಾಃ ॥ ಇತಿ **ಮಂತ್ರಪುಷ್ಪಂ** ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ |

ಅಥ ಷಡ್ಭಿರ್ನಮಸ್ಕಾರೈರ್ವಿಪರ್ಯಾಸಮುಪತಿಷ್ಠತೇ || [42]

೧ **ಓಂ ನಮೋ ವಃ ಪಿತರೋ ರಸಾಯ** ಪಿತರೋ ನಮೋ ವೋ ಯ ಏತಸ್ಮಿಂಲ್ಲೋಕೇ ಸ್ಥ ಯುಷ್ಮಾಸ್ತೇಽನು ಯೇಽಸ್ಮಿಂಲ್ಲೋಕೇ ಮಾಂ ತೇನು ಯ ಏತಸ್ಮಿಂಲ್ಲೋಕೇ ಸ್ಥ ಯೂಯಂ ತೇಷಾಂ ವಸಿಷ್ಠಾ ಭೂಯಾಸ್ತ ಯೇಽಸ್ಮಿಂಲ್ಲೋಕೇಹಂ ತೇಷಾಂ ವಸಿಷ್ಠೋ ಭೂಯಾಸಮ್ ||

---

[41] ಕೇಚನ ಸಮರ್ಪಯಾಮೀತ್ಯತ್ರ 'ಸ್ವಧಾ' ಇತಿ ವದಂತಿ ತಚ್ಚಿಂತ್ಯಮ್ ||

[42] ಉಪವೀತಿನಾ ಸಾಷ್ಟಾಂಗಂ ಪ್ರಣಮ್ಯ, ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತಿನೋಪಸ್ಥಾನಮಿತಿ ಸಂಪ್ರದಾಯೇ,

॥ ಅಥ ಅಗ್ನೌಕರಣಶ್ರಾದ್ಧಪ್ರಯೋಗಃ ॥

೨ **ಓಂ ನಮೋ ವಃ ಪಿತರಃ ಶುಷ್ಮಾಯ** ಪಿತರೋ ನಮೋ ವೋ ಯ ಏತಸ್ಮಿಂಲ್ಲೋಕೇ ಸ್ಥ ಯುಷ್ಮಾಸ್ತೇಽನು ಯೇಽಸ್ಮಿಂಲ್ಲೋಕೇ ಮಾಂ ತೇನು ಯ ಏತಸ್ಮಿಂಲ್ಲೋಕೇ ಸ್ಥ ಯೂಯಂ ತೇಷಾಂ ವಸಿಷ್ಠಾ ಭೂಯಾಸ್ತ ಯೇಽಸ್ಮಿಂಲ್ಲೋಕೇಹಂ ತೇಷಾಂ ವಸಿಷ್ಠೋ ಭೂಯಾಸಮ್ ॥

೩ **ಓಂ ನಮೋ ವಃ ಪಿತರೋ ಜೀವಾಯ** ಪಿತರೋ ನಮೋ ವೋ ಯ ಏತಸ್ಮಿಂಲ್ಲೋಕೇ ಸ್ಥ ಯುಷ್ಮಾಸ್ತೇಽನು ಯೇಽಸ್ಮಿಂಲ್ಲೋಕೇ ಮಾಂ ತೇನು ಯ ಏತಸ್ಮಿಂಲ್ಲೋಕೇ ಸ್ಥ ಯೂಯಂ ತೇಷಾಂ ವಸಿಷ್ಠಾ ಭೂಯಾಸ್ತ ಯೇಽಸ್ಮಿಂಲ್ಲೋಕೇಹಂ ತೇಷಾಂ ವಸಿಷ್ಠೋ ಭೂಯಾಸಮ್ ॥

೪ **ಓಂ ನಮೋ ವಃ ಪಿತರಃ ಸ್ವಧಾಯೈ** ಪಿತರೋ ನಮೋ ವೋ ಯ ಏತಸ್ಮಿಂಲ್ಲೋಕೇ ಸ್ಥ ಯುಷ್ಮಾಸ್ತೇಽನು ಯೇಽಸ್ಮಿಂಲ್ಲೋಕೇ ಮಾಂ ತೇನು ಯ ಏತಸ್ಮಿಂಲ್ಲೋಕೇ ಸ್ಥ ಯೂಯಂ ತೇಷಾಂ ವಸಿಷ್ಠಾ ಭೂಯಾಸ್ತ ಯೇಽಸ್ಮಿಂಲ್ಲೋಕೇಹಂ ತೇಷಾಂ ವಸಿಷ್ಠೋ ಭೂಯಾಸಮ್ ॥

೫ **ಓಂ ನಮೋ ವಃ ಪಿತರೋ ಮನ್ಯವೇ** ಪಿತರೋ ನಮೋ ವೋ ಯ ಏತಸ್ಮಿಂಲ್ಲೋಕೇ ಸ್ಥ ಯುಷ್ಮಾಸ್ತೇಽನು ಯೇಽಸ್ಮಿಂಲ್ಲೋಕೇ ಮಾಂ ತೇನು ಯ ಏತಸ್ಮಿಂಲ್ಲೋಕೇ ಸ್ಥ ಯೂಯಂ ತೇಷಾಂ ವಸಿಷ್ಠಾ ಭೂಯಾಸ್ತ ಯೇಽಸ್ಮಿಂಲ್ಲೋಕೇಹಂ ತೇಷಾಂ ವಸಿಷ್ಠೋ ಭೂಯಾಸಮ್ ॥

೬ **ಓಂ ನಮೋ ವಃ ಪಿತರೋ ಘೋರಾಯ** ಪಿತರೋ ನಮೋ ವೋ ಯ ಏತಸ್ಮಿಂಲ್ಲೋಕೇ ಸ್ಥ ಯುಷ್ಮಾಸ್ತೇಽನು ಯೇಽಸ್ಮಿಂಲ್ಲೋಕೇ ಮಾಂ ತೇನು ಯ ಏತಸ್ಮಿಂಲ್ಲೋಕೇ ಸ್ಥ ಯೂಯಂ ತೇಷಾಂ ವಸಿಷ್ಠಾ ಭೂಯಾಸ್ತ ಯೇಽಸ್ಮಿಂಲ್ಲೋಕೇಹಂ ತೇಷಾಂ ವಸಿಷ್ಠೋ ಭೂಯಾಸಮ್ ॥ ಇತಿ ॥

ಅಥ ವೀರಂ ಯಾಚತೇ । ಓಂ ವೀರಂ ಮೇ ಮಾತರೋ (ಪಿತರೋ) ದತ್ತ, ವೀರಂ ಮೇ ಪಿತಾಮಹ್ಯೋ (ಪಿತಾಮಹಾ) ದತ್ತ, ವೀರಂ ಮೇ ಪ್ರಪಿತಾಮಹ್ಯೋ (ಪ್ರಪಿತಾಮಹಾ) ದತ್ತ , ಪಿತೃಮಾನಹಂ ಯುಷ್ಮಾಭಿರ್ಭೂಯಾಸꣳ ಸುಪ್ರಜಸೋ ಮಯಾ ಯೂಯಂ ಭೂಯಾಸ್ತ ॥

ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ ಅಥೈನಾನ್ ಸಂಕ್ಷಾಳನೇನ ಅಭಿಷಿಂಚತಿ[43] । ಓಂ ಯೇ ಸಮಾನಾಃ ಸಮನಸಃ । ಪಿತರೋ ಯಮರಾಜ್ಯೇ । ತೇಷಾಂ ಲೋಕಃ ಸ್ವಧಾ ನಮಃ । ಯಜ್ಞೋ ಯಜ್ಞೇಷು[44] ಕಲ್ಪತಾಮ್ ॥ ಯೇ ಸಜಾತಾಃ ಸಮನಸಃ । ಜೀವಾ ಜೀವೇಷು ಮಾಮಕಾಃ । ತೇಷಾꣳ ಶ್ರೀರ್ಮಯಿಕಲ್ಪತಾಮ್ । ಅಸ್ಮಿಂಲ್ಲೋಕೇ ಶತꣳ ಸಮಾಃ ॥ ಇತಿ ದ್ವಾಭ್ಯಾಮ್ ॥

---

[43] ಪಿಂಡಪಾತ್ರಸಂಕ್ಷಾಳನಜಲಂ ಪಿಂಡೇಷು ನಿನಯತೀತಿ ಸರ್ವಕರ್ಣೇಶ್ವರಪ್ರಯೋಗೇ,

[44] ಯಜ್ಞೋ ದೇವೇಷು ಇತ್ಯಪಿ ಪಾಠಾಂತರಮ್ ।

೫॥ ಅಥ ಅಗ್ನೌಕರಣಶ್ರಾದ್ಧಪ್ರಯೋಗಃ ॥೮

ಅಥೋಪವೀತೀ ಓಂ ಇದ॒ಂ ಹ॒ವಿಃ ಪ್ರ॒ಜನನಂ ಮೇ ಅಸ್ತು । ದಶವೀರ॒ಂ ಸ॒ರ್ವಗಣ॒ಂ ಸ್ವ॒ಸ್ತಯೇ॑ ॥ ಆತ್ಮ॒ಸನಿ ಪ್ರಜಾ॒ಸನಿ । ಪಶು॒ಸನ್ಯ॑ಭಯ॒ಸನಿ ಲೋಕ॒ಸನಿ । ಅ॒ಗ್ನಿಃ ಪ್ರ॒ಜಾಂ ಬ॑ಹು॒ಲಾಂ ಮೇ॑ ಕರೋತು । ಅನ್ನ॒ಂ ಪಯೋ॒ ರೇತೋ॑ ಅ॒ಸ್ಮಾಸು॑ ಧತ್ತ । ರಾ॒ಯಸ್ಪೋ॒ಷಮಿ॒ಷಮೂರ್ಜ॑ಮ॒ಸ್ಮಾಸು॑-ದೀಧರ॒ತ್ಸ್ವಾಹಾ॑ ॥ ಇತಿ ಮಂತ್ರೈರ್ಯಾಚಯಿತ್ವಾ, ಆಯುಷ್ಮತ್ಸುಗುಣಾನೇಕಸುಪುತ್ರಫಲ-ಪ್ರಾಪ್ತಿರಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು । ಸುಪುತ್ರಫಲಪ್ರಾಪ್ತಿರಸ್ತು । **ಪಿಂಡನೈವೇದ್ಯಂ ಭಾರ್ಯಾಹಸ್ತೇ ದದ್ಯಾತ್ ।** **ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ** ಪಿಂಡಪೂರ್ವಭಾಗೇ ಬಲಿಸ್ಥಾನೇ ಇಮೇ ದರ್ಭಾಃ, ದರ್ಭಾಣಾಮುಪರಿ ಏತತ್ತಿಲೋದಕಮ್ । ಸವ್ಯಂಜನಮನ್ನಂ ಪಾತ್ರೇಣಾದಾಯ, ಬಲಿಂ ದದ್ಯಾತ್ । ಮಾತೃಪಿತಾಮಹೀಪ್ರಪಿತಾಮಹೀಭ್ಯಃ -ದಾಯೀಭ್ಯಃ -ಗೋತ್ರಾಭ್ಯಃ ವಸುರುದ್ರಆದಿತ್ಯರೂಪಾಭ್ಯಃ (ಪಿತೃಪಿತಾಮಹಪ್ರಪಿತಾಮಹೇಭ್ಯಃ -ಶರ್ಮಭ್ಯಃ -ಗೋತ್ರೇಭ್ಯಃ ವಸುರುದ್ರಆದಿತ್ಯರೂಪೇಭ್ಯಃ) ಅಯಂ ಬಲಿಃ ಸ್ವಧಾ ನಮಃ । ಇತಿ ದತ್ವಾ, ಬಲೇರುಪರಿ ತಿಲೋದಕಮ್ । **ಉಪವೀತೀ** ಬಲಿಂ ಗಾಯತ್ರ್ಯಾ ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ, **ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ**

ಮಾತೃಭ್ಯಃ (ಪಿತೃಭ್ಯಃ) -ದಾಯೀಭ್ಯಃ (-ಶರ್ಮಭ್ಯಃ) -ಗೋತ್ರಾಭ್ಯಃ (-ಗೋತ್ರೇಭ್ಯಃ) ವಸು-ರೂಪಾಭ್ಯಃ (ವಸುರೂಪೇಭ್ಯಃ) ಪಿಂಡಬಲ್ಯೋರುಪರಿ ತಿಲೋದಕೇನ ತೃಪ್ತಿರಸ್ತು । ಅಸ್ತು ತೃಪ್ತಿಃ ॥

ಪಿತಾಮಹೀಭ್ಯಃ (ಪಿತಾಮಹೇಭ್ಯಃ) -ದಾಯೀಭ್ಯಃ (--ಶರ್ಮಭ್ಯಃ) -ಗೋತ್ರಾಭ್ಯಃ (-ಗೋತ್ರೇಭ್ಯಃ) ರುದ್ರರೂಪಾಭ್ಯಃ (ರುದ್ರರೂಪೇಭ್ಯಃ) ಪಿಂಡಬಲ್ಯೋರುಪರಿ ತಿಲೋದಕೇನ ತೃಪ್ತಿರಸ್ತು । ಅಸ್ತು ತೃಪ್ತಿಃ ॥ ಪ್ರಪಿತಾಮಹೀಭ್ಯಃ (ಪ್ರಪಿತಾಮಹೇಭ್ಯಃ) -ದಾಯೀಭ್ಯಃ (--ಶರ್ಮಭ್ಯಃ) -ಗೋತ್ರಾಭ್ಯಃ (-ಗೋತ್ರೇಭ್ಯಃ) ಆದಿತ್ಯರೂಪಾಭ್ಯಃ (ಆದಿತ್ಯರೂಪೇಭ್ಯಃ) ಪಿಂಡಬಲ್ಯೋರುಪರಿ ತಿಲೋದಕೇನ ತೃಪ್ತಿರಸ್ತು । ಅಸ್ತು ತೃಪ್ತಿಃ ॥

ಮಾತೃಪಿತಾಮಹೀಪ್ರಪಿತಾಮಹೀಭ್ಯಃ -ದಾಯೀಭ್ಯಃ -ಗೋತ್ರಾಭ್ಯಃ ವಸುರುದ್ರಆದಿತ್ಯರೂಪಾಭ್ಯಃ (ಪಿತೃಪಿತಾಮಹಪ್ರಪಿತಾಮಹೇಭ್ಯಃ -ಶರ್ಮಭ್ಯಃ -ಗೋತ್ರೇಭ್ಯಃ ವಸುರುದ್ರಆದಿತ್ಯರೂಪೇಭ್ಯಃ) ಪಿಂಡಾನಾಮುಪರಿ ಬಲೇರುಪರಿ ಚ ತಿಲೋದಕೇನ ತೃಪ್ತಿರಸ್ತು । ಅಸ್ತು ತೃಪ್ತಿಃ ॥ ಇತಿ ತಿಲೋದಕಂ ದದ್ಯಾತ್ । **ಆಬ್ರಹ್ಮಸ್ತಂಬಪರ್ಯಂತಂ ಯತ್ಕಿಂಚಿತ್ಸಚರಾಚರಮ್ ।**

ಮಯಾ ದತ್ತೇನ ಹವಿಷಾ ತೃಪ್ತಿಮಾಯಾತು ಪುಷ್ಕಲಾಮ್ ॥ ಇತಿ ॥ ಅಥ ಸ್ವಧಾಂ ವಾಚಯಿಷ್ಯೇ ॥ ವಾಚ್ಯತಾಮ್ । ತತಃ ಸ್ವಧಾಪಾತ್ರಜಲಂ ಏಕಸ್ಮಿನ್ ಪಾತ್ರೇ ಕೃತ್ವಾ, ಸಪವಿತ್ರಮರ್ಘ್ಯಪಾತ್ರಂ

ಗೃಹೀತ್ವಾ, ಓಂ ಋಚೇ ತ್ವಾ ಋಚೇ ತ್ವಾ ಸಮಿತ್ಸ್ರವಂತಿ ಸರಿತೋ ನ ಧೇನಾಃ । ಅಂತರ್ಹೃದಾ ಮನಸಾ ಪೂಯಮಾನಾಃ ॥ ಘೃತಸ್ಯ ಧಾರಾ ಅಭಿಚಾಕಶೀಮಿ । ಹಿರಣ್ಯಯೋ ವೇತಸೋ ಮಧ್ಯ ಆಸಾಮ್ । ತಸ್ಮಿನ್ಸುಪರ್ಣೋ ಮಧುಕೃತ್ ಕುಲಾಯೀ । ಭಜನ್ನಾಸ್ತೇ ಮಧು ದೇವತಾಭ್ಯಃ । ತಸ್ಯಾಸತೇ ಹರಯಃ ಸಪ್ತತೀರೇ ಸ್ವಧಾಂ ದುಹಾನಾ ಅಮೃತಸ್ಯ ಧಾರಾಮ್ ॥ ಇತಿ ಮಂತ್ರಾಃ ಪಠಿತ್ವಾ, ಓಂ ಇತ್ಯುತ್ಥಾಯ ಸ್ವಧಾಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು । ಅಸ್ಮತ್ ಮಾತುಃ (ಪಿತುಃ) ಪ್ರತಿಸಾಂವತ್ಸರಿಕಶ್ರಾದ್ಧೇ ಮಾತೃ-ಪಿತಾಮಹೀಪ್ರಪಿತಾಮಹೀಭ್ಯಃ -ದಾಯೀಭ್ಯಃ -ಗೋತ್ರಾಭ್ಯಃ ವಸುರುದ್ರಾದಿತ್ಯರೂಪಾಭ್ಯಃ (ಪಿತೃಪಿತಾಮಹಪ್ರಪಿತಾಮಹೇಭ್ಯಃ -ಶರ್ಮಭ್ಯಃ -ಗೋತ್ರೇಭ್ಯಃ ವಸುರುದ್ರಾದಿತ್ಯರೂಪೇಭ್ಯಃ) ಸ್ವಧಾ ॥ ಅಸ್ತು ಸ್ವಧಾ । ಇತಿ ಕ್ರಮೇಣ [45] ಅರ್ಘ್ಯಜಲಂ ಭೂಮೌ ನಿನೀಯ, **ಉಪವೀತೀ** ಪುರೂರವಾರ್ದ್ರವಸಂಜ್ಞಕವಿಶ್ವೇದೇವಾಃ ಪ್ರೀಯಂತಾಮ್ । ಸುಪ್ರೀಯಂತಾಂ ವಿಶ್ವೇದೇವಾಃ । [46] ಏವಂ ತ್ರಿಸ್ಸ್ವಧಾಂ ವಾಚಯಿತ್ವಾ, ಶೇಷಜಲಂ ಪಿಂಡಸ್ಯ ಪರಿತಃ ನಿಷಿಂಚೇತ್ । ಸ್ವಧಾ ಸಂಪದ್ಯಂತಾಂ ಕಾಮಂ ಕಾಮꣳಸಂ ಪದ್ಯಂತಾಂ ಸ್ವಧಾ । ಇತಿ । ತತ್ಪಾತ್ರಂ ಭೂಮೌ ನಿಧಾಯ, ಓಂ ಸಂತ್ವಾ ಸಿಂಚಾಮಿ ಯಜುಷಾ ಪ್ರಜಾಮಾಯುರ್ಧನಂ ಚ । ಇತಿ ಜಲಂ ಪೂರಯೇತ್ । **ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ** ಅಥ ತಿಲೋದಕಮಿಶ್ರಮಧುದಧಿಕ್ಷೀರಾಜ್ಯಾನಿ ಗೃಹೀತ್ವಾ, ಸಂಕ್ಷಾಳನಜಲೇನ ಚ ಸಂಯೋಜ್ಯ, ಓಂ ಊರ್ಜಂ ವಹಂತೀರಮೃತಂ ಘೃತಂ [47] ಪಯಃ ಕೀಲಾಲಂ ಪರಿಸ್ರುತꣳ ಸ್ವಧಾಸ್ಥ ತರ್ಪಯತ ಮೇ ಪಿತೄꣳಸ್ತೃಪ್ಯತ ತೃಪ್ಯತ ತೃಪ್ಯತ ॥ ಇತಿ ತ್ರಿರಪಸವ್ಯಂ ಸಂತತಧಾರಯೈತತ್ಪಿಂಡಾನ್ ಪರಿಷಿಚ್ಯ, ಪಿಂಡಬಲ್ಯೋರುಪರಿ ಪಂಚಾಮೃತತಿಲೋದಕೇನ ತೃಪ್ತಿರಸ್ತು । ಅಸ್ತು ತೃಪ್ತಿಃ ॥ **ಉಪವೀತೀ**

ಸಪ್ತವ್ಯಾಧಾ ದಶಾರ್ಣೇಷು ಮೃಗಾಃ ಕಾಲಂಜರೇ(ಕಾಲಾಂಜನೇ) ಗಿರೌ ।
ಚಕ್ರವಾಕಾಃ ಶರದ್ವೀಪೇ [48] ಹಂಸಾಃ ಸರಸಿ ಮಾನಸೇ ॥ ೦೧ ॥
ತೇಽಪಿ(ಯೇಽಸ್ಮ) ಜಾತಾಃ ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರೇ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಃ ವೇದಪಾರಗಾಃ ।

---

[45] ಪಿಂಡಾನಾಮುಪರಿ ತ್ರಿಸ್ತ್ರಿರ್ದತ್ವಾ, ಶೇಷಂ ಚರುಸ್ಥಾಲ್ಯಾಂ ನಿನೀಯೇತಿ ಪ್ರಯೋಗಾಂತರೇ,

[46] ಅತ್ರ ತ್ರಿಃ ಸ್ವಧಾವಾಚನಮುಕ್ತಂ ವೇಂಕಟೇಶೀಯೇ, ಕ್ವಚಿತ್ಪ್ರಯೋಗಾಂತರೇಷು ವಸ್ವಾದಿಕ್ರಮೇಣ ಪ್ರತಿದೈವತಂ ಸ್ವಧಾವಾಚನಪ್ರಕಾರೋ ವರ್ಣಿತಃ ।

[47] ಅತ್ರ ದಧಿಮಧುಶಬ್ದೌ ಪಾಠಾಂತರೇ ದೃಶ್ಯತೇ ।

[48] ಅತ್ರ ದಶಾರಣ್ಯೇ, ಸರೋದ್ವೀಪೇ ಇತಿ ಪದಯೋಃ ಪಾಠಾಂತರಂ ಪದ್ಮಪುರಾಣೇ,

ಪ್ರಸ್ಥಿತಾ ದೀರ್ಘಮಧ್ವಾನಂ ಯೂಯಂ ತೇಭ್ಯೋಽವಸೀದತ(ಥ) ॥ ೦೨ ॥

ಅಮೂರ್ತಾನಾಂ ಸಮೂರ್ತಾನಾಂ ಪಿತೄಣಾಂ ದೀಪ್ತತೇಜಸಾಮ್ ।

ನಮಸ್ಯಾಮಿ ಸದಾ ತೇಷಾಂ ಧ್ಯಾಯಿನಾಂ ಯೋಗಚಕ್ಷುಷಾಮ್ ॥ ೦೩ ॥

ನಮಃ ಪಿತೃಗಣೇಭ್ಯಶ್ಚ ಸಪ್ತಭ್ಯೋ ಯೇಽಧಿಕೀರ್ತಿತಾಃ ।

ಸ್ವಯಂಭುವೇ ನಮಸ್ತುಭ್ಯಂ ಬ್ರಹ್ಮಣೇ ಯೋಗಚಕ್ಷುಷೇ ॥ ೦೪ ॥

ಚತುರ್ಭಿಶ್ಚ ಚತುರ್ಭಿಶ್ಚ ದ್ವಾಭ್ಯಾಂ ಪಂಚಭಿರೇವ ಚ ।

ಹೂಯತೇ ಚ ಪುನರ್ದ್ವಾಭ್ಯಾಂ ಸ ಮೇ ವಿಷ್ಣುಃ ಪ್ರಸೀದತು ॥ ೦೫ ॥

ಗಯಾಯಾಂ ಧರ್ಮಪೃಷ್ಠೇ ಚ (ಧರ್ಮಪೃಷ್ಠೇಷು) ಸದಸಿ ಬ್ರಹ್ಮಣಸ್ತಥಾ ।

ಗಯಾಶೀರ್ಷೇ ವಟೇ ಚೈವ ಪಿತೄಣಾಂ ದತ್ತಮಕ್ಷಯಮ್ ॥ ೦೬ ॥

ಶಮೀಪತ್ರಪ್ರಮಾಣೇನ ಪಿಂಡಂ ದದ್ಯಾದ್ಗಯಾಶಿರೇ ।

ಉದ್ಧರೇತ್ಸಪ್ತಗೋತ್ರಾಣಿ [49] ಕುಲಮೇಕೋತ್ತರಂ ಶತಮ್ ॥ ೦೭ ॥

ಈಶಾನಃ ಪಿತೃರೂಪೇಣ ಮಹಾದೇವೋ ಮಹೇಶ್ವರಃ ।

ಪ್ರೀಯತಾಂ ಭಗವಾನೀಶಃ ಪರಮಾತ್ಮಾ ಸದಾಶಿವಃ ॥ ೦೮ ॥

ಈಶಾನವಿಷ್ಣುಕಮಲಾಸನಕಾರ್ತಿಕೇಯವಹ್ನಿತ್ರಯಾರ್ಕರಜನೀಶಗಣೇಶ್ವರಾಣಾಮ್ ।

ಕ್ರೌಂಚಾಮರೇಂದ್ರಕಲಶೋದ್ಭವಕಾಶ್ಯಪಾನಾಂ ಪಾದಾನ್ನಮಾಮಿ ಸತತಂ ಪಿತೃಮುಕ್ತಿಹೇತೋಃ ॥ ೦೯ ॥ ಮಮ ಗಂಗಾಸ್ನಾನಂ ಕೃತ್ವಾ, ಗಯಾಕ್ಷೇತ್ರೇ ಶ್ರೀರುದ್ರಾದಿಪತ್ಸು ಪಿಂಡದಾನ (ಬಲಿದಾನ) ಫಲಪ್ರಾಪ್ತಿರಸ್ತು ಇತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು ॥ ಪಿಂಡದಾನ(ಬಲಿದಾನ)ಫಲಪ್ರಾಪ್ತಿರಸ್ತು ॥ ಓಂ ಇದಂ ವಿಷ್ಣುರ್ವಿಚಕ್ರಮೇ ತ್ರೇಧಾ ನಿ ದಧೇ ಪದಮ್ । ಸಮೂಢಮಸ್ಯ ಪಾಂಸುರೇ ॥ ಓಂ ಸಹಸ್ರಶೀರ್ಷಾ ಪುರುಷಃ । ಸಹಸ್ರಾಕ್ಷಃ ಸಹಸ್ರಪಾತ್ । ಸ ಭೂಮಿಂ ವಿಶ್ವತೋ ವೃತ್ವಾ । ಅತ್ಯತಿಷ್ಠದ್ದಶಾಂಗುಲಮ್ । ಪುರುಷ ಏವೇದಂ ಸರ್ವಮ್ । ಯದ್ಭೂತಂ ಯಚ್ಚ ಭವ್ಯಮ್ । ಉತಾಮೃತತ್ವಸ್ಯೇಶಾನಃ । ಯದನ್ನೇನಾತಿ ರೋಹತಿ ॥ [50] ಇತ್ಯಂತಂ ಜಪಿತ್ವಾ, ಮಯಾ ಕೃತಸ್ತು

---

[49] ಪಿತಾ ಮಾತಾ ಚ ಭಾರ್ಯಾ ಚ ಭಗಿನೀ ದುಹಿತಾ ತಥಾ ।

ಪಿತೃಮಾತೃಷ್ವಸಾ ಚೈವ ಸಪ್ತಗೋತ್ರಾಣಿ ವೈ ವಿದುಃ ॥

[50] ಇತಿ ಪುರುಷಸೂಕ್ತಂ ಪಠಿತ್ವಾ ಇತಿ ಕೇಚನ

॥ ಅಥ ಅಗ್ನೌಕರಣಶ್ರಾದ್ಧಪ್ರಯೋಗಃ ॥

ಜಪೋಽಸ್ಮತ್ ಮಾತೄಣಾಂ (ಪಿತೄಣಾಂ) ಅರ್ಪಿತೋ ಭವತು । ಅರ್ಪಿತೋಽಸ್ತು । ಅಸ್ಮತ್ ಮಾತುಃ (ಪಿತುಃ) ಪ್ರತಿಸಾಂವತ್ಸರಿಕಶ್ರಾದ್ಧೇ ಪುರೂರವಾರ್ದ್ರವಸಂಜ್ಞಕವಿಶ್ವೇದೇವೇಭ್ಯಃ ವಿಷ್ಣುಭ್ಯಶ್ಚ ಇದಂ ಹಿರಣ್ಯಮಕ್ಷತೋಪೇತಂ ದಕ್ಷಿಣಾಃ [51] ಪ್ರತಿಪಾದಯಾಮಿ । ಇತಿ ದತ್ವಾ, **ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ** ಅಸ್ಮತ್ ಮಾತೃಪಿತಾಮಹೀ ಪ್ರಪಿತಾಮಹೀಭ್ಯಃ -ದಾಯೀಭ್ಯಃ -ಗೋತ್ರಾಭ್ಯಃ ವಸುರುದ್ರ-ಆದಿತ್ಯರೂಪಾಭ್ಯಃ (ಪಿತೃಪಿತಾಮಹಪ್ರಪಿತಾಮಹೇಭ್ಯಃ --ಶರ್ಮಭ್ಯಃ -ಗೋತ್ರೇಭ್ಯಃ ವಸುರುದ್ರ-ಆದಿತ್ಯ ರೂಪೇಭ್ಯಃ) ಇದಂ ರಜತಪ್ರತಿನಿಧಿಭೂತಂ ಸತಿಲಂ ಹಿರಣ್ಯಂ ದಕ್ಷಿಣಾಃ ಪ್ರತಿಪಾದಯಾಮಿ । ಇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ, **ಉಪವೀತೀ** ಪಿತೃಹಸ್ತೇ ದದ್ಯಾತ್ ।

ಅಥ ತೇ ಅಕ್ಷತಾನ್ಸ್ವಹೀತ್ವಾ, ಆಶೀರ್ಮಂತ್ರಾನ್ ಪಠೇಯುಃ ।

ಓಂ ಸ್ವಾದುಷꣳಸದಃ ಪಿತರೋ ವಯೋಧಾಃ ಕೃಚ್ಛ್ರೇ ಶ್ರಿತಃ ಶಕ್ತೀವಂತೋ ಗಭೀರಾಃ । ಚಿತ್ರಸೇನಾ ಇಷುಬಲಾ ಅಮೃಧ್ರಾಃ ಸತೋ ವೀರಾ ಉರವೋವ್ರಾತ ಸಾಹಾಃ ॥ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಸಃ ಪಿತರಸ್ಸೋಮ್ಯಾಸಃ ಶಿವೇನೋ ದ್ಯಾವಾಪೃಥಿವೀ ಅನೇಹಸಾ । ಪೂಷಾ ನಃ ಪಾತು ದುರಿತಾ ದೃತಾ ವೃಧೋ ರಕ್ಷಾಮಾಕಿರ್ನೋ ಅಘಶꣳಸ ಈಶತ ॥ ವಸವಸ್ತ್ವಾ ರುದ್ರೈಃ ಪುರಸ್ತಾತ್ಪಾಂತು ಪಿತರಸ್ತ್ವಾ ಯಮರಾಜಾನಃ ಪಿತೃಭಿರ್ದಕ್ಷಿಣತಃ ಪಾಂತ್ವಾದಿತ್ಯಾಸ್ತ್ವಾ ವಿಶ್ವೈರ್ದೇವೈಃ ಪಶ್ಚಾತ್ಪಾಂತು ದ್ಯುತಾನಸ್ತ್ವಾ ಮಾರುತೋ ಮರುದ್ಭಿರುತ್ತರತಃ ಪಾತು ದೇವಾಸ್ತ್ವೇಂದ್ರ ಜ್ಯೇಷ್ಠಾವರುಣರಾಜಾನೋಽಧಸ್ತಾ ಚ್ಚೋಪರಿಷ್ಟಾಚ್ಚ ಪಾಂತು ಯೇನ ದೇವಾ ಜ್ಯೋತಿಷೋರ್ಧ್ವಾ ಉದಾಯನ್ಯೇನಾದಿತ್ಯಾ ವಸವೋ ಯೇನ ರುದ್ರಾಃ । ಯೇನಾಂಗಿರಸೋ ಮಹಿಮಾನಮಾನಶುಸ್ತೇನೈತು ಯಜಮಾನಃ ಸ್ವಸ್ತಿ ॥ ಯಥಾ ಖಲು ವೈ ಧೇನುಂ ತೀರ್ಥೇ ತರ್ಪಯತಿ । ಏವ ಮಗ್ನಿಹೋತ್ರೀ ಯಜಮನಂ ತರ್ಪಯತಿ । ತೃಪ್ಯತಿ ಪ್ರಜಯಾ ಪಶುಭಿಃ । ಪ್ರಸುವರ್ಗಂ ಲೋಕಂ ಜಾನಾತಿ ॥ ಪಶ್ಯತಿ ಪುತ್ರಮ್ । ಪಶ್ಯತಿ ಪೌತ್ರಮ್ । ಪ್ರಪ್ರಜಯಾ

---

[51] ಏಕಪಂಕ್ತ್ಯುಪವಿಷ್ಟಾನಾಂ ವಿಪ್ರಾಣಾಂ ಶ್ರಾದ್ಧಕರ್ಮಣಿ । ಭಕ್ಷ್ಯಂ ಭೋಜ್ಯಂ ಸಮಂ ದೇಯಂ ದಕ್ಷಿಣಾತ್ವನುಸಾರತಃ ॥ ಅನುಸಾರತಃ - ನಿಮಂತ್ರಿತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನಾಂ ವಿದ್ಯಾಗುಣತಾರತಮ್ಯೇನ ಇತ್ಯರ್ಥಃ ॥ ಇತಿ ಮಾತ್ಸ್ಯೇ,
ಅಥ ಕೃಷ್ಣಾಜನಿಃ - ಯದಿ ಚೋತ್ಕೋಚಾದಿನಾ ಪ್ರಾಪ್ತಂ ಪತಿತಾದ್ಯದುಪಾರ್ಜಿತಮ್ । ಅನ್ಯಾಯ ಕನ್ಯಾ ಶುಲ್ಕೋತ್ಥಂ ದ್ರವ್ಯಂ ಚಾತ್ರ ವಿಗರ್ಹಿತಮ್ ॥
ಪಿತ್ರರ್ಥಂ ಮೇ ಪ್ರಯಚ್ಛೇತಿ ಹ್ಯುಕ್ತ್ವಾ ಯಚ್ಚಾಪ್ಯುಪಾಹೃತಮ್ । ವರ್ಜನೀಯಂ ಸದಾ ಸದ್ಭಿಃ ತತ್ತದ್ವೈ ಶ್ರಾದ್ಧಕರ್ಮಣಿ ॥ ಇತಿ ॥

ಪಶುಭಿರ್ಮಿಥುನೈರ್ಜಾಯತೇ ॥ ಯೋ ವೈ ತಾಂ ಬ್ರಹ್ಮಣೋ ವೇದ । ಅಮೃತೇ ನಾವೃತಾಂ ಪುರೀಮ್ । ತಸ್ಮೈ ಬ್ರಹ್ಮ ಚ ಬ್ರಹ್ಮಾ ಚ ಆಯುಃ ಕೀರ್ತಿಂ ಪ್ರಜಾಂ ದದುಃ ॥ ಆಯುಃ ಪ್ರಜಾಂ ಧನಂ ವಿದ್ಯಾಂ ಸ್ವರ್ಗಂ ಮೋಕ್ಷಂ ಸುಖಾನಿ ಚ । ಪ್ರಯಚ್ಛಂತಿ ತಥಾ ರಾಜ್ಯಂ ಪಿತಾಯುಷ್ಮತ್ಪಿತಾಮಹಾಃ[52] ॥ ಸತ್ಯಾ ಏತಾ ಆಶಿಷಃ ಸಂತು । ಆಚಂದ್ರಾರ್ಕ ವಂಶಾಭಿವೃದ್ಧಿರಸ್ತು । ಯುಷ್ಮನ್ಮಾತಪಿತಾಮಹೀಪ್ರಪಿತಾಮಹ್ಯಃ (ಪಿತೃಪಿತಾಮಹ ಪ್ರಪಿತಾಮಹಾಃ) ಸುಪ್ರಸನ್ನಾ ವರದಾ ಭವಂತು । ಮಾತುಃ (ಪಿತುಃ) ಪ್ರತಿಸಾಂವತ್ಸರಿಕ ಶ್ರಾದ್ಧಂ ಗಯಾಕೃತಶ್ರಾದ್ಧಸದೃಶಮಸ್ತು । ಇತಿ ಮಂತ್ರಾಕ್ಷತಾನ್ ದದ್ಯುಃ । ತತಃ ಕರ್ತಾ

"ದಾತಾರೋ ನೋಽಭಿವರ್ಧಂತಾಂ ವೇದಾಃ ಸಂತತಿರೇವ ನಃ ।

ಶ್ರದ್ಧಾ ಚ ನೋ ಮಾ ವ್ಯಗಮದ್ಬಹುಧೇಯಂ ಚ ನೋಽಸ್ತು" ॥

ಅಥ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಃ "ದಾತಾರೋ ವೋಽಭಿವರ್ಧಂತಾಂ ವೇದಾಃ ಸಂತತಿರೇವ ವಃ ।

ಶ್ರದ್ಧಾ ಚ ವೋ ಮಾ ವ್ಯಗಮದ್ಬಹುಧೇಯಂ ಚ ವೋಽಸ್ತು" ॥

ಕರ್ತಾ "ಅನ್ನಂ ಚ ನೋ ಬಹುಭವೇದತಿಥೀꣳಶ್ಚ ಲಭೇಮಹಿ ।

ಯಾಚಿತಾರಶ್ಚ ನಃ ಸಂತು ಮಾ ಚ ಯಾಚಿಷ್ಮ ಕಂಚನ" ॥

ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಃ "ಅನ್ನಂ ಚ ವೋ ಬಹುಭವೇದತಿಥೀꣳಶ್ಚ ಲಭಧ್ವಮ್ ।

ಯಾಚಿತಾರಶ್ಚ ವಃ ಸಂತು ಮಾ ಚ ಯಾಚಿಧ್ವಂ ಕಂಚನ" ॥ ಇತಿ ॥

ಅನ್ನಶೇಷೋಽಪ್ಯಸ್ತಿ ಕಿಂ ಕ್ರಿಯತಾಮ್ ? ಇಷ್ಟೈಃ ಸಹ ಭುಜ್ಯತಾಮ್ ॥ ಇತ್ಯುಕ್ತೇ ಪಿತೄನುದ್ವಾಸಯತಿ[53] । **ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ** ಓಂ ಉತ್ತಿಷ್ಠ ಪಿತರಃ ಪ್ರೇತಶೂರಾ ಯಮಸ್ಯ ಪಂಥಾಮನುಯಾತಾ ಪುರಾಣಮ್ । ಧತ್ತಾದಸ್ಮಾಸು ದ್ರವಿಣಂ ಯಚ್ಚ ಭದ್ರಂ ಪ್ರಣೋ ಬ್ರೂತಾದ್ಭಾಗಧಾಂ ದೇವತಾಸು ॥ ಅಸ್ಮನ್ಮಾತುಃ (ಪಿತುಃ) ಪ್ರತಿಸಾಂವತ್ಸರಿಕಶ್ರಾದ್ಧೇ ಮಾತೃಃ -ದಾಯೀಃ -ಗೋತ್ರಾಃ ವಸುರೂಪಾಃ, (ಪಿತೄನ್ -ಶರ್ಮಣಃ -ಗೋತ್ರಾನ್ ವಸುರೂಪಾನ್) ಉದ್ವಾಸಯಾಮಿ । ಅಸ್ಮನ್ಮಾತುಃ (ಪಿತುಃ) ಪ್ರತಿಸಾಂವತ್ಸರಿಕಶ್ರಾದ್ಧೇ ಪಿತಾಮಹೀಃ -ದಾಯೀಃ -

[52] 'ಮಾತಾಯುಷ್ಮತ್ಪಿತಾಮಹೀಃ' ಇತ್ಯಪಿ ಕೈಶ್ಚಿದೂಹ್ಯತೇ । ಸಂತುಷ್ಟಾಃ ಪಿತೃದೇವತಾಃ । ಇತ್ಯಪಿ ಪಾಠಾಂತರಮ್,

[53] ವಿಧಿನಾ ದೇವಪೂರ್ವಂ ತು ಪರಿವೇಷಣಮಾರಭೇತ್ । ವಿಶ್ವೇದೇವನಿವಿಷ್ಟಾನಾಂ ಚರಮಂ ಹಸ್ತಧಾವನಮ್ ॥ ವಿಸರ್ಜನಂ ಚ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಂ ತೇಷು ರಕ್ಷಾ ಯತಸ್ಥಿತಾ ॥

ಗೋತ್ರಾಃ ರುದ್ರರೂಪಾಃ, (ಪಿತಾಮಹಾನ್ -ಶರ್ಮಣಃ -ಗೋತ್ರಾನ್ ರುದ್ರರೂಪಾನ್) ಉದ್ವಾಸಯಾಮಿ । ಅಸ್ಮನ್ಮಾತುಃ (ಪಿತುಃ) ಪ್ರತಿ ಸಾಂವತ್ಸರಿಕಶ್ರಾದ್ಧೇ ಪ್ರಪಿತಾಮಹೀಃ -ದಾಯೀಃ -ಗೋತ್ರಾಃ ಆದಿತ್ಯರೂಪಾಃ, (ಪ್ರಪಿತಾಮಹಾನ್ -ಶರ್ಮಣಃ -ಗೋತ್ರಾನ್ ಆದಿತ್ಯರೂಪಾನ್) ಉದ್ವಾಸಯಾಮಿ ॥ ಇತಿ ದಕ್ಷಾಂಗುಷ್ಠಂ ಗೃಹೀತ್ವೋದ್ವಾಸ್ಯ, [54] ಉತ್ತಿಷ್ಠಂತೋ ಭವಂತಃ । ಉತ್ತಿಷ್ಠಾಮಃ । ಓಂ ಯಂತು ಪಿತರೋ ಯಥಾಲೋಕಂ ಮನಸಾ ಜವೇನ । ಇತಿ ಗಚ್ಛತಃ ಪಿತೄನ್ಮನಸಾನುವ್ರಜ್ಯ, ಓಂ ಪರೇತ ಪಿತರಃ ಸೌಮ್ಯಾ ಗಂಭೀರೈಃ ಪಥಿಭಿಃ ಪೂರ್ವ್ಯೈಃ । ಅಥಾ ಪಿತೄನ್ ಸುವಿದತ್ರಾಂ ಅಪೀತಯಮೇ ನಯೇ ಸಧಮಾದಂ ಮದಂತಿ ॥ ಇತಿ ಮನಸಾ ತಾನ್ ಪ್ರಾಪ್ಯ, ಓಂ ಮನೋನ್ವಾಹುವಾಮಹೇ ನಾರಾಶಂಸೇನ ಸ್ತೋಮೇನ ಪಿತೄಣಾಂ ಚ ಮನ್ಮಭಿಃ । ಆ ನ ಏತು ಮನಃ ಪುನಃ ಕ್ರತ್ವೇ ದಕ್ಷಾಯ ಜೀವಸೇ । ಜ್ಯೋಕ್ಚ ಸೂರ್ಯಂ ದೃಶೇ । ಪುನರ್ನಃ ಪಿತರೋ ಮನೋ ದದಾತು ದೈವ್ಯೋ ಜನಃ । ಜೀವಂ ವ್ರಾತಂಸಚೇಮಹಿ ॥ ಇತಿ ತಿಸೃಭಿರನ್ಯೋನ್ಯಮನು ವ್ರಜ್ಯ, ಓಂ ವಾಜೇ ವಾಜೇ ವತ ವಾಜಿನೋ ನೋ ಧನೇಷು ವಿಪ್ರಾ ಅಮೃತಾ ಋತಜ್ಞಾಃ । ಅಸ್ಯ ಮಧ್ವಃ ಪಿಬತ ಮಾದಯಧ್ವಂ ತೃಪ್ತಾ ಯಾತ ಪಥಿಭಿರ್ದೇವಯಾನೈಃ ॥ ಇತಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಗಮನಸಮಯೇ ಜಪೇತ್ । **ಅಥೋಪವೀತೀ** ದೇವಾರ್ಘ್ಯಜಲಂ ವಿಶ್ವೇದೇವಹಸ್ತೇ ದತ್ವಾ, ಪುರೂರವಾರ್ದ್ರವಸಂಜ್ಞಕವಿಶ್ವೇದೇವಾಃ ಪ್ರೀಯಂತಾಮ್ । ಪುರೂರವಾರ್ದ್ರವಸಂಜ್ಞಕಾನ್ ವಿಶ್ವೇದೇವಾನುದ್ವಾಸಯಾಮೀತ್ಯುದ್ವಾಸ್ಯ, ವಿಷ್ಣ್ವರ್ಘ್ಯಜಲಂ ವಿಪ್ರಹಸ್ತೇ ದತ್ವಾ, ಶ್ರಾದ್ಧರಕ್ಷಕ-ಶ್ರೀಮಹಾವಿಷ್ಣುಃ ಪ್ರೀಯತಾಮಿತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ, ಶ್ರಾದ್ಧರಕ್ಷಕಶ್ರೀಮಹಾವಿಷ್ಣುಮುದ್ವಾಸಯಾಮೀ-ತ್ಯುದ್ವಾಸ್ಯ, **ದೇವಾಃ ದೇವಲೋಕಂ ಗಚ್ಛಂತು । ಸ್ವರ್ಗಂ ಗಚ್ಛಂತು ಮಾತರಃ (ಪಿತರಃ) । ಭವದನುಜ್ಞಯಾ ಪಿಂಡಾನುದ್ವಾಸಯಿಷ್ಯೇ ॥** **ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ**

ಅಯೋಧ್ಯಾ ಮಧುರಾ ಮಾಯಾ ಕಾಶೀ ಕಾಂಚೀ ಹ್ಯವಂತಿಕಾ ।

ಪುರೀ ದ್ವಾರಾವತೀ ಚೈವ ಸಪ್ತೈತಾ ಮೋಕ್ಷದಾಯಕಾಃ ॥

ಅನಾದಿನಿಧನೋ ದೇವ ಶಂಖಚಕ್ರಗದಾಧರ ।

---

[54] ಏಕ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಪಕ್ಷೇ ಅಸ್ಮನ್ಮಾತುಃ (ಪಿತುಃ) ಪ್ರತಿಸಾಂವತ್ಸರಿಕಶ್ರಾದ್ಧೇ ಮಾತೃಪಿತಾಮಹೀಪ್ರಪಿತಾಮಹೀಃ -ದಾಯೀಃ -ಗೋತ್ರಾಃ ವಸುರುದ್ರಾದಿತ್ಯರೂಪಾಃ,(ಪಿತೃಪಿತಾಮಹಪ್ರಪಿತಾಮಹಾನ್-ಶರ್ಮಣಃ -ಗೋತ್ರಾನ್ ವಸುರುದ್ರಾದಿತ್ಯರೂಪಾನ್) ಉದ್ವಾಸಯಾಮಿ ॥ ಇತ್ಯುದ್ವಾಸಯೇತ್ ॥

॥ ಅಥ ಅಗ್ನೌಕರಣಶ್ರಾದ್ಧಪ್ರಯೋಗಃ ॥

ಅಕ್ಷಯ್ಯಪುಂಡರೀಕಾಕ್ಷ ಪಿತೃಮುಕ್ತಿಪ್ರದೋ ಭವ ॥ ಇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ,

ಪಿಂಡಾನುದ್ವಾಸ್ಯ, ಬಲಿಮುದ್ವಾಸಯಾಮಿ । ಬಲೇರನುಜ್ಞಾ ಇತಿ ಪೃಷ್ಟ್ವಾ, ಗಯಾಸ್ಥಾನಮಸ್ತು । ಇತ್ಯುಕ್ತೇ ಬಲಿಮುದ್ವಾಸ್ಯ, ಕಾಕೇಭ್ಯೋ ದದ್ಯಾತ್ । ಕರ್ತಾ ಪವಿತ್ರಂ ವಿಸ್ರಸ್ಯ, ಹಸ್ತಪಾದೌ ಪ್ರಕ್ಷಾಲ್ಯ, **ಉಪವೀತೀ** ಅನ್ಯಪವಿತ್ರಂ ಧೃತ್ವಾಗ್ನಿಸಮೀಪೇ [55] ಓಂ ಪ್ರಜಾಪತೇ ನ ತ್ವದೇತಾನ್ಯನ್ಯೋ ವಿಶ್ವಾ ಜಾತಾನಿ ಪರಿತಾ ಬಭೂವ । ಯತ್ಕಾಮಾಸ್ತೇ ಜುಹುಮಸ್ತನ್ನೋ ಅಸ್ತು ವಯಂ ಸ್ಯಾಮ ಪತಯೋ ರಯೀಣಾಮ್ । ಓಂ ಯದಂತರಿಕ್ಷಂ ಪೃಥಿವೀಮುತ ದ್ಯಾಂ ಯನ್ಮಾತರಂ ಪಿತರಂ ವಾ ಜಿಹಿಂಸಿಮ । ಅಗ್ನಿರ್ಮಾತಸ್ಮಾದೇನಸೋ ಗಾರ್ಹಪತ್ಯಃ ಪ್ರಮುಂಚತು ದುರಿತಾ ಯಾನಿ ಚಕೃಮ ಕರೋತು ಮಾಮನೇನಸಮ್ ॥ ಇತಿ ದ್ವಾಭ್ಯಾ-ಮುಪಸ್ಥಾಯ, ಸ್ರುವೇಣ ದರ್ವ್ಯಾಮುಪಸ್ತೀರ್ಯ, ದೇವಪಾತ್ರಸ್ಥಮನ್ನಮುತ್ತರಸ್ಮಾತ್ಸಕೃದವದಾಯ, ದ್ವಿರಭಿಘಾರ್ಯ, ನ ಪ್ರತ್ಯಜ್ಯ, ಮೇಕ್ಷಣಾಭ್ಯಾಂ ಸಹ ಅಂತಃಪರಿಧಿ ಸಾದಯಿತ್ವಾ, ವ್ಯಾಹೃತೀ-ರ್ಹುತ್ವಾ, ಪುರಸ್ತಾತ್ಸ್ರುವಾಹುತಿಂ ದದ್ಯಾತ್ । ಸ್ವಿಷ್ಟಕೃದ್ಧೋಮಾಂತೇ ಮೇಕ್ಷಣೇ ಪ್ರಹೃತ್ಯ, ಜಯಪ್ರಭೃತಿ ಆಧೇನುವರಪ್ರದಾನಾಂತಂ ಕೃತ್ವಾ, ಶೇಷಂ ಸಮಾಪಯೇತ್ ।

ಅಥ ದೇವಾಗ್ರೇ ಉಪವಿಶ್ಯ, ನಾರಿಕೇಲಫಲಂ ನಿವೇದ್ಯ, ತಾಬೂಲಂ ಸಮರ್ಪ್ಯ, ಹಿರಣ್ಯ-ಪುಷ್ಪದಕ್ಷಿಣಾಂ ದತ್ವಾ, ಮಂಗಲನೀರಾಜನಂ ಮಂತ್ರ ಪುಷ್ಪಾಂಜಲಿಂ ಪ್ರಸನ್ನಾರ್ಘ್ಯಂ ಚ ಸಮರ್ಪ್ಯ, ಪ್ರಾರ್ಥಯೇತ್ ।

ಮಂತ್ರಹೀನಂ ಕ್ರಿಯಾಹೀನಂ ಭಕ್ತಿಹೀನಂ ಸುರೇಶ್ವರ ।
ಯತ್ಪೂಜಿತಂ ಮಯಾ ದೇವ ತತ್ಸರ್ವಂ ಕ್ಷಂತುಮರ್ಹಸಿ ॥
ಯಸ್ಯ ಸ್ಮೃತ್ಯಾ ಚ ನಾಮೋಕ್ತ್ಯಾ ತಪಃ ಶ್ರಾದ್ಧಕ್ರಿಯಾದಿಷು ।
ನ್ಯೂನಂ ಸಂಪೂರ್ಣತಾಂ ಯಾತಿ ಸದ್ಯೋ ವಂದೇ ತಮಚ್ಯುತಮ್ ॥
ಕಾಯೇನ ವಾಚಾ ಮನಸೇಂದ್ರಿಯೈರ್ವಾ ಬುದ್ಧ್ಯಾತ್ಮನಾ ವಾ ಪ್ರಕೃತೇಃ ಸ್ವಭಾವಾತ್ ।
ಕರೋಮಿ ಯದ್ಯತ್ಸಕಲಂ ಪರಸ್ಮೈ ನಾರಾಯಣಾಯೇತಿ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥ ಇತಿ ॥

ವರ್ತಮಾನಕಾಲವ್ಯಾವಹಾರಿಕೇ --- ಕುತಪಾದ್ಯಪರಾಹ್ಣಪರ್ಯಂತಂ **ಮಯಾ ಕೃತೇನ ಅಗ್ನೌಕರಣಬ್ರಾಹ್ಮಣಭೋಜನಪಿಂಡಬಲಿಪ್ರದಾನಾತ್ಮಕೇನ ಸದೈವಮಾತೃ(ಪಿತೃ)ಪ್ರತಿ-**

---

[55] ಪ್ರಜಾಪತೇ ನತ್ವೇತಿ ಮಂತ್ರೇಣ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಮಾವೃತ್ಯ, ಯದಂತರಿಕ್ಷಮಿತ್ಯುಪಸ್ಥಾಯ ಇತಿ ಪ್ರಯೋಗಾಂತರೇ,

॥ ಅಥ ಅಗ್ನೌಕರಣಶ್ರಾದ್ಧಪ್ರಯೋಗಃ ॥

ಸಾಂವತ್ಸರಿಕಶ್ರಾದ್ಧಕರ್ಮಣಾ(ಯಜ್ಞೇನ) ಶ್ರೀ ಗದಾಧರಮಹಾವಿಷ್ಣುಃ ಪ್ರೀಯತಾಮ್ । ಓಂ ತತ್ಸದ್ಬ್ರಹ್ಮಾರ್ಪಣಮಸ್ತು । ಶ್ರಾದ್ಧಮಧ್ಯೇ ಸ್ವರವರ್ಣಮಂತ್ರತಂತ್ರಲೋಪಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಾರ್ಥಂ ನಾಮತ್ರಯಜಪಂ ಕರಿಷ್ಯೇ । ಓಂ ಅಚ್ಯುತಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಅನನ್ತಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಗೋವಿಂದಾಯ ನಮಃ ॥ ವಿಷ್ಣವೇ ನಮೋ ವಿಷ್ಣವೇ ನಮೋ ವಿಷ್ಣವೇ ನಮಃ ॥ ಇತಿ ॥

ಅಥ ದೇವತಾ ಪ್ರಸಾದಸ್ಯಾನುಜ್ಞಾ ಸುಪ್ರಸಾದೋಽಸ್ತು । ಗೋತ್ರಾಭಿವಾದನೇನ ಪ್ರಸಾದಂ ಗೃಹೀತ್ವಾ, ಯಾಂತು ದೇವಗಣಾಃ ಸರ್ವೇ ಪೂಜಾಮಾದಾಯ ಮತ್ಕೃತಾಮ್ ।
ಇಷ್ಟಕಾಮ್ಯಾರ್ಥಸಿದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ ಪುನರಾಗಮನಾಯ ಚ ॥ ಸಾಲಿಗ್ರಾಮಶ್ರೀಮಹಾವಿಷ್ಣವೇ ನಮಃ । ಯಥಾಸ್ಥಾನಮುದ್ವಾಸಯಾಮೀತ್ಯುದ್ವಾಸಯೇತ್ ।

ಓಂ ವಷಟ್ತೇ ವಿಷ್ಣವಾಸ ಆಕೃಣೋಮಿ ತನ್ಮೇ ಜುಷಸ್ವ ಶಿಪಿವಿಷ್ಟ ಹವ್ಯಮ್ । ವರ್ಧಂತು ತ್ವಾ ಸುಷ್ಟುತಯೋ ಗಿರೋ ಮೇ ಯೂಯಂ ಪಾತ ಸ್ವಸ್ತಿಭಿಃ ಸದಾ ನಃ ॥ **ಸ್ವಸ್ತಿ ಶೋಭನꣳ ಹವಿಃ । ಇತಿ ಕಟಿಬಂಧಂ ವಿಸ್ರಸ್ಯ, ದೇವತಾ ಪ್ರಸಾದಸ್ಯಾನುಜ್ಞಾ ಸುಪ್ರಸಾದೋಽಸ್ತು ।** ಓಂ ಸುಪರ್ಣೋಽಸಿ ಗರುತ್ಮಾನ್ ತ್ರಿವೃತ್ತೇ ಶಿರೋ ಗಾಯತ್ರಂ ಚಕ್ಷುಸ್ತೋಮ ಆತ್ಮಾ ಸಾಮ ತೇ ತನೂರ್ವಾಮದೇವ್ಯಂ ಬೃಹದ್ರಥಂತರೇ ಪಕ್ಷೌ ಯಜ್ಞಾಯಜ್ಞಿಯꣳ ಪುಚ್ಛꣳ ಛಂದಾꣳಸ್ಯಂಗಾನಿ ಧಿಷ್ಣಿಯಾಃ ಶಫಾ ಯಜೂꣳಷಿ ನಾಮ ॥ ಸುಪರ್ಣೋಽಸಿ ಗರುತ್ಮಾ ದಿವಂ ಗಚ್ಛ ಸುವಃ ಪತ ॥
ಓಂ ಆಮಾ ವಾಜಸ್ಯ ಪ್ರಸವೋ ಜಗಮ್ಯಾದಾದ್ಯಾವಾಪೃಥಿವೀ ವಿಶ್ವಶಂಭೂಃ ।
ಆ ಮಾ ಗಂತಾಂ ಪಿತರಾ ಮಾತರಾ ಚಾಮಾ ಸೋಮೋ ಅಮೃತತ್ವಾಯ ಗಮ್ಯಾತ್ ॥ ಇತಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನ್ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೀಕೃತ್ಯ, ಚಂದನಾದಿಭಿರಲಂಕೃತ್ಯ, ಓಂ ನಮೋ ಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯದೇವಾಯ ಗೋಬ್ರಾಹ್ಮಣಹಿತಾಯ ಚ । ಜಗದ್ಧಿತಾಯ ಕೃಷ್ಣಾಯ ಗೋವಿಂದಾಯ ನಮೋ ನಮಃ ॥ ಓಂ ಯಾವತೀರ್ವೈ ದೇವತಾಸ್ತಾಸ್ಸರ್ವಾ ವೇದವಿದಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇ ವಸಂತಿ ತಸ್ಮಾದ್ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇಭ್ಯೋ ವೇದವಿದ್ಭ್ಯೋ ದಿವೇ ದಿವೇ ನಮಸ್ಕುರ್ಯಾನ್ನಾಶ್ಲೀಲಂ ಕೀರ್ತಯೇದೇತಾ ಏವ ದೇವತಾಃ ಪ್ರೀಣಾತಿ ॥ ಇತಿ ನಮಸ್ಕೃತ್ಯ, ಪ್ರಾರ್ಥಯೇತ್ ॥

ಅದ್ಯ ಮೇ ಸಫಲಂ ಜನ್ಮ ಭವತ್ಪಾದಾಬ್ಜವಂದನಾತ್ ।
ಅದ್ಯ ಮೇ ವಂಶಜಾಃ ಸರ್ವೇ ಯಾತಾ ವೋಽನುಗ್ರಹಾದ್ದಿವಮ್ ॥
ಪತ್ರಶಾಕಾದಿದಾನೇನ ಕ್ಲೇಶಿತಾ ಯೂಯಮೀದೃಶಾಃ ।

॥ ಅಥ ಅಗ್ನೌಕರಣಶ್ರಾದ್ಧಪ್ರಯೋಗಃ ॥

ತತ್ಕ್ಲೇಶಜಾತಂ ಚಿತ್ತೇ ತು ವಿಸ್ಮೃತಂ(ತ್ಯ) ಕ್ಷಂತುಮರ್ಹಥ ॥

ವಸಿಷ್ಠವಾಮದೇವಾದಿ ಸದೃಶಾಃ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋತ್ತಮಾಃ ।

ಅರ್ಧೋದಯೋಪರಾಗಾದಿ ಪರ್ವಕಾಲಸಮಾ ತಿಥಿಃ ॥

ಜಾತಾದ್ಯ ಭವತಾಂ ಪ್ರೀತ್ಯಾ ಪಿತೄಣಾಮಾಸನಾದಿಷು ।

ಭೋಜನಾದಿಷು ಸರ್ವೇಷು ಮಂತ್ರತಂತ್ರಾದಿ ಕರ್ಮಸು ॥

ನ್ಯೂನಾತಿರಿಕ್ತಂ ಯತ್ಕಿಂಚಿತ್ಸರ್ವಂ ಸಂಪೂರ್ಣಮಸ್ತು ಮೇ ॥ ॥

ಮಂತ್ರಹೀನಂ ಕ್ರಿಯಾಹೀನಂ ಭಕ್ತಿಹೀನಂ ದ್ವಿಜೋತ್ತಮಾಃ । ಶ್ರಾದ್ಧಂ ಸಂಪೂರ್ಣತಾಂ ಯಾತು ಪ್ರಸಾದಾದ್ಭವತಾಂ ಮಮ ॥ ಶ್ರಾದ್ಧಂ ಸಂಪೂರ್ಣತಾಂ ಯಾತು ॥

ಜಪಚ್ಛಿದ್ರಂ ತಪಚ್ಛಿದ್ರಂ ಯಚ್ಛಿದ್ರಂ ಶ್ರಾದ್ಧಕರ್ಮಣಿ ।

ಸರ್ವಂ ಭವತು ಮೇಽಚ್ಛಿದ್ರಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನಾಂ ಪ್ರಸಾದತಃ ॥ ಸರ್ವಮಚ್ಛಿದ್ರಂ ಭವತು ।

ಅನಾದರಮತಿಕ್ರಮ್ಯ ನಮಸ್ಕಾರಂ ತು ಪೂರ್ವಕಮ್ ।

ಉಭೌ ಕರೌ ಸಮುದ್ಧೃತ್ಯ ಆಸೀಮಾಂತಮನುವ್ರಜೇ ॥ ಮಾ ವ್ರಜಸ್ವ ॥ ಇತಿ ಚಂದನಾದಿನಾ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನ್ಸಂತೋಷ್ಯ, ಪಿಂಡಾನ್ ಜಲೇ ನಿಕ್ಷಿಪ್ಯ, ಪವಿತ್ರಂ ವಿಸೃಜ್ಯ, ಸ್ವಯಮಾಚಮ್ಯ, ವೈಶ್ವದೇವಂ ಹುತ್ವಾ, ಬಂಧುಭಿಃ ಸಹ ದಿವೈವ ಭುಂಜೀತ ।

ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾ ಅಪಿ ಕೃತಶ್ರಾದ್ಧಭೋಜನದೋಷನಿವೃತ್ಯರ್ಥಂ ದಶಗಾಯತ್ರ್ಯಭಿಮಂತ್ರಿತಜಲ-ಪ್ರಾಶನಮ್ ಕುರ್ಯುಃ ॥ [56] ಅತ್ರ ಭೋಕ್ತುಃ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಂ ಷಟ್ - ಪ್ರಾಣಾಯಾಮಾಃ ಇತಿ ಪ್ರಯೋಗಾಂತರೇ ॥

---

[56] ಅತ್ರೈವ ಶ್ರಾದ್ಧೇ ಸಂಭಾವ್ಯ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಾನಿ ಸಂಗೃಹ್ಯ ವರ್ಣ್ಯತೇ ॥

- ಶ್ರಾದ್ಧಭೋಜನಕಾಲೇ ತು ವಿಪ್ರಾಣಾಂ ಕರ್ತುರೇವ ವಾ । **ಯಜ್ಞೋಪವೀತನಾಶಶ್ಚೇದ್ಗಾಯತ್ರ್ಯಷ್ಟ-**ಶತಾಹುತಿಃ ॥
- ಶ್ರಾದ್ಧಪಂಕ್ತೌ ತು ಭುಂಜಾನೋ **ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಂ ಸ್ಪೃಶೇತ್ ।** ತದನ್ನಮತ್ಯಜನ್ ಭುಕ್ತ್ವಾ ಗಾಯತ್ರ್ಯಷ್ಟಶತಂ ಜಪೇತ್ ।
- **ಉಚ್ಛಿಷ್ಟೋಚ್ಛಿಷ್ಟಸಂಸ್ಪರ್ಶೇ** ಸ್ಪೃಷ್ಟಪಾತ್ರಂ ವಿಸೃಜ್ಯ ಚ । ಸರ್ವಾನ್ನಂ ಪೂರ್ವವದ್ದತ್ವಾ ಭೋಜಯೇತ್ತು ದ್ವಿಜೋತ್ತಮಃ ॥
- **ಮಾರ್ಜಾರಮೂಷಕಸ್ಪರ್ಶೇ ಪಿಂಡಭಿನ್ನೇ** ಪಿತುರ್ಯದಿ । ಪುನಃ ಪಿಂಡಾಃ ಪ್ರದಾತವ್ಯಾಸ್ತೇನ ಪಾಕೇನ ತತ್ಕ್ಷಣಾತ್ ॥

॥ ಅಥ ಅಗ್ನೌಕರಣಶ್ರಾದ್ಧಪ್ರಯೋಗಃ ॥

- **ಮಾರ್ಜಾರಾದಿಪ್ರವೇಶೇ ತು** ಸಮಿದಾಜ್ಯಚರೂನ್ಹುನೇತ್ । ಶನ್ನ ಇಂದ್ರೇತಿ ಮಂತ್ರೇಣ ಕೂಷ್ಮಾಂಡಂ ಸತಿಲಂ ದಿಶೇತ್ ॥
- ಮಾಸಿಕೇ ಚ ಗಯಾಶ್ರಾದ್ಧೇ ಪ್ರತ್ಯಬ್ದೇ ಚ ಮಹಾಲಯೇ । **ಪಿತಾ ಚೇದ್ವಮನಂ ಕುರ್ಯಾತ್ಪುನಃ** ಶ್ರಾದ್ಧಂ ಸಮಾಚರೇತ್ ॥
- **ವಿಣ್ಮೂತ್ರೋತ್ಸರ್ಜನಂ ಕುರ್ಯಾಚ್ಛ್ರಾದ್ಧಮಧ್ಯೇ ಯದಿ** ದ್ವಿಜಃ । ಕರ್ತಾ ವಾಪ್ಯಥವಾ ಭೋಕ್ತಾ ತಯೋರ್ಮೃತ್ಯುಂ ವಿನಿರ್ದಿಶೇತ್ । ವಿಣ್ಮೂತ್ರಕಂ ವಿಸೃಜ್ಯಾಥ ಸ್ನಾತ್ವಾಗ್ನೌ ಹೋಮಮಾಚರೇತ್ । ಪವಮಾನಾನುವಾಕಸ್ಯ ಮಂತ್ರೈರಷ್ಟೌ ಘೃತಾಹುತೀಃ ॥ ಪರೇದ್ಯುಃ ಪೂರ್ವವಚ್ಛ್ರಾದ್ಧಂ ಕುರ್ಯಾದ್ವಿಪ್ರಾನುಶಾಸನಾತ್ ॥
- **ಭುಂಜಾನೇಷು ತು ವಿಪ್ರೇಷು ಪ್ರಮಾದಾತ್ಸ್ರವತೇ ಗುದಮ್ ।** ಪೂರ್ವಂ ಕೃತ್ವಾ ತು ಶೌಚಂ ಚ ತತ ಅಪಸ್ಪೃಶೇದ್ವಿ ಜಃ ॥ ಪಾದಕೃಚ್ಛ್ರಂ ತತಃ ಕೃತ್ವಾ ಅನ್ಯಂ ವಿಪ್ರಂ ನಿಯೋಜಯೇತ್ ॥
- ಮೂರ್ಧಾನಮಿತಿ ಮಂತ್ರೇಣ ಸಮಿದಾಜ್ಯ ಚರೂನ್ಹುನೇತ್ । ಅಷ್ಟೋತ್ತರಶತಂ **ನೂನಮಧೋವಾಯೋರ್ನಿನಾದನೇ ॥**
- ತ್ರ್ಯಂಬಕೇನ ಮಂತ್ರೇಣ **ಮೂರ್ಛಿತೇ ಸತಿ** ಹೋಮಯೇತ್ । ಕರ್ತುರ್ಮೃತ್ಯುರ್ವಿನಶ್ಯೇತ ನಾತ್ರ ಕಾರ್ಯಾ ವಿಚಾರಣಾ ॥
- **ಶ್ರಾದ್ಧಭೋಜನಕೃದ್ವಿಪ್ರಃ ಕಯಾಪಿ ವಿಧಯಾ ಮೃತಃ ।** ಶ್ರಾದ್ಧಂ ಸರ್ವಂ ವಿಲುಪ್ತಂ ಸ್ಯಾತ್ತ್ವರೇಽಹ್ನಿ ಶ್ರಾದ್ಧಮಾಚರೇತ್ ॥
- **ಹವಿರ್ಭಾಂಡವಿನಾಶೇಽಪಿ ಶ್ರಾದ್ಧೇ** ಗೋದಾನಮಾಚರೇತ್ । ಅನ್ಯಥಾ ತಸ್ಯ ದೋಷಸ್ಯ ಹಾನಿರ್ನಾಸ್ತ್ಯೇವ ನಿಶ್ಚಯಃ ॥
- **ಯದಿ ಪ್ರದೀಪನಾಶಸ್ಸ್ಯಾದ್ದೈವೇ ಪಿತ್ರ್ಯೇ ಚ ಕರ್ಮಣಿ ।** ತದ್ದಶಾಮನಲೇ ಕ್ಷಿಪ್ತ್ವಾ, ಉದ್ದೀಪ್ಯಸ್ಯದ್ವಯಂ ಹುನೇತ್ । ಉದ್ವಯಾದ್ಯೈಸ್ತ್ರಿಭಿರ್ಮಂತ್ರೈರುಪತಿಷ್ಠೇತ ಬಾಸ್ಕರಮ್ ॥
- **ಭೋಜನೇ ಕೇಶಮಾಯಾತಿ** ಗಾಯತ್ರೀಂ ಮನಸಾ ಸ್ಮರನ್ । ಕ್ಷೀರೇ ವಾ ಗೋಘೃತೇ ವಾಪಿ ಶೋಧಯೇತ್ಕುಶಭಸ್ಮನಾ ॥

ಅಥ ಶ್ರಾದ್ಧವಿಘ್ನಾಃ ॥

- ಶ್ರಾದ್ಧೇ ವಿಘ್ನೇ ದ್ವಿಜಾತೀನಾಂ ಆಮಶ್ರಾದ್ಧಂ ಪ್ರಕೀರ್ತಿತಮ್ । ಅಮಾವಾಸ್ಯಾದಿ ನಿಯತಂ ಮಾಸಸಂವತ್ಸರಾದೃತೇ ॥
- ಪ್ರತಿಸಾಂವತ್ಸರಂ ಶ್ರಾದ್ಧಂ **ಪ್ರಮದಾದಕೃತಂ ಭವೇತ್ ।** ಕರ್ತಾ ಚೋಪವಸೇತ್ತತ್ರ ಶ್ವಃ ಕುರ್ಯಾತ್ಪೈತೃಕಂ ಯಥಾ ॥
- **ಶ್ರಾದ್ಧೇ ವಿಘ್ನೇ ಸಮುತ್ಪನ್ನೇ** ಅಂತರಾ ಮೃತ ಸೂತಕೇ । ಅಮಾವಾಸ್ಯಾಂ ಪ್ರಕುರ್ವೀತ ಶುದ್ಧಾವೇಕೇ ಮನೀಷಿಣಃ । ವದಂತಿ ಶುದ್ಧೌ ತತ್ಕಾರ್ಯಂ ದರ್ಶೇ ವಾಪಿ ವಿಚಕ್ಷಣಾಃ ॥
- **ಶ್ರಾದ್ಧವಿಘ್ನೇ ಸಮುತ್ಪನ್ನೇ ಅವಿಜ್ಞಾತೇ ಮೃತೇಽಹನಿ ।** ಏಕಾದಶ್ಯಾಂ ತು ಕರ್ತವ್ಯಂ ಕೃಷ್ಣಪಕ್ಷೇ ವಿಶೇಷತಃ ॥

॥ ಅಥ ಅಗ್ನೌಕರಣಶ್ರಾದ್ಧಪ್ರಯೋಗಃ ॥

ಅಥಾಪರೇದ್ಯುಃ [57] ಆಚಮ್ಯ ದೇಶಕಲೌ ಸಂಕೀರ್ತ್ಯ, **ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ ಮಾತುಃ (ಪಿತುಃ) ಪ್ರತಿಸಾಂವತ್ಸರಿಕಶ್ರಾದ್ಧಾಂಗಭೂತಂ ತಿಲತರ್ಪಣಂ ಕರಿಷ್ಯೇ ॥** [58] ಸವ್ಯಂ ಜಾನುಂ ನಿಪಾತ್ಯ, ದಕ್ಷಿಣಮುದ್ಧೃತ್ಯ, ದಕ್ಷಿಣಾಮುಖ-ಉಪವಿಶ್ಯ, ದಕ್ಷಿಣಾಗ್ರಾನ್ದರ್ಭಾನ್ಸ್ತೀರ್ಯ ಶ್ರಾದ್ಧಶೇಷ-ತಿಲಾನ್ ದರ್ಭಾಂಶ್ಚ ಗೃಹೀತ್ವಾ. ಅಸ್ಮತ್ ಮಾತೄನ್-ಪಿತಾಮಹೀಃ-ಪ್ರಪಿತಾಮಹೀಃ (ಪಿತೄನ್-ಪಿತಾಮಹಾನ್-ಪ್ರಪಿತಾಮಹಾನ್) ...ದಾಯೀಃ, (... ಶರ್ಮಣಃ,) ... ಗೋತ್ರಾಃ, (...ಗೋತ್ರಾನ್) ವಸು-ರುದ್ರ-ಆದಿತ್ಯ-ರೂಪಾಃ (ರೂಪಾನ್) ಸ್ವಧಾ ನಮಸ್ತರ್ಪಯಾಮಿ । ಸ್ವಧಾ ನಮಸ್ತರ್ಪಯಾಮಿ । ಸ್ವಧಾ ನಮಸ್ತರ್ಪಯಾಮಿ । ಇತಿ **ಯಾನುದ್ದಿಶ್ಯ ಶ್ರಾದ್ಧಂ ಕೃತಂ ತಾನುದ್ದಿಶ್ಯೈವ ತಿಲೋದಕಂ ದದ್ಯಾತ್** [59] **।**

ಓಂ ಯೇ ಕೇ ಚಾಸ್ಮತ್ಕುಲೇ ಜಾತಾ ಅಪುತ್ರಾಗೋತ್ರಿಣೋ ಮೃತಾಃ ತೇ ಗೃಹ್ಣಂತು ಮಯಾ ದತ್ತಂ ಕೂರ್ಚ ನಿಷ್ಪೀಡನೋದಕಮ್ ॥ ಇತಿ ಕೂರ್ಚಂ ನಿಷ್ಪೀಡ್ಯ, ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ,

ಯೇಷಾಂ ನ ಮಾತಾ ನಪಿತಾ ನಬಂಧುರ್ನಾನ್ಯಗೋತ್ರಿಣಃ ।

ತೇ ಸರ್ವೇ ತೃಪ್ತಿಮಾಯಾಂತು ಮಯೋತ್ಸೃಷ್ಟೈಃ ಕುಶೋದಕೈಃ ॥ ಇತಿ ಕೂರ್ಚಂ ವಿಸ್ರಸ್ಯ, ತದ್ದರ್ಭೈಸ್ಸಹ ತಿಲೋದಕಂ ವಿಸೃಜೇತ್ ॥ **ಉಪವೀತೀ** ಅನೇನ ಶ್ರಾದ್ಧಾಂಗತಿಲ ತರ್ಪಣಕರ್ಮಣಾ ಶ್ರೀಪರಮೇಶ್ವರಃ ಪ್ರೀಯತಾಮ್ ॥ ಇತಿ ಅಗ್ನೌಕರಣಶ್ರಾದ್ಧಪ್ರಯೋಗಃ ॥

ಸಂಗ್ರಾಹಕಃ

ಪ. ಪು.

ಪರಮೇಶ್ವರ ಪುಟ್ಟನ್ಮನೆ

ನ ತತ್ರ ವೀರಾ ಜಾಯಂತೇ ನಾರೋಗಾ ನ ಶತಾಯುಷಃ ।

ನ ಚ ಶ್ರೇಯೋಽಧಿಗಚ್ಛಂತಿ ಯತ್ರ ಶ್ರಾದ್ಧಂ ವಿವರ್ಜಿತಮ್ ॥

- **ಶ್ರಾದ್ಧೀಯೇಽಹನಿ ಸಂಪ್ರಾಪ್ತೇ ಯಸ್ಯ ಭಾರ್ಯಾ ರಜಸ್ವಲಾ ।** ಶ್ರಾದ್ಧಂ ತತ್ರ ನ ಕರ್ತವ್ಯಂ ಕರ್ತವ್ಯಂ ಪಂಚಮೇಽಹನಿ ॥

[57] ಪಿತರಿ ಜೀವತಿಮಾತೃಶ್ರಾದ್ಧಾಂಗತಿಲತರ್ಪಣಂ ನ ಹಿ । ಪಿತೃವ್ಯಾದಿಕಾರುಣ್ಯಪಿತೄಣಾಂ ಶ್ರಾದ್ಧಾನಂತರ ಮೇವ ತದಂಗತಿಲತರ್ಪಣಮ್ ॥

[58] ಕೇಚನಾತ್ರ ದೇವರ್ಷಿಪಿತೃತರ್ಪಣಂ ಕಲ್ಪಯಂತಿ ।

[59] ಅಥೋಪವೀತೀ ಪೂರ್ವಾಭಿಮುಖಃ ಸನ್ ವ್ಯಸ್ತಸಮಸ್ತವ್ಯಾಹೃತ್ಯಾ ತರ್ಪಯಂತಿ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕಾಃ ।